

Οδηγία

Προς τα Μέλη του ΣΕΛΚ
κατά του ξεπλύματος
παράνομου χρήματος και
χρηματοδότησης της
τρομοκρατίας

σελκ
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΓΓΕΚΡΙΜΕΝΩΝ
ΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

δυνάμει του άρθρου 59(4) του περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας του 2007 (Ν. 188(I)/2007), ως εκάστοτε ισχύει

© 2024 ΣΕΛΚ. Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος

Απαγορεύεται ρητά η αναπαραγωγή, αναδημοσίευση, αντιγραφή, μετάφραση ή τροποποίηση με οποιοδήποτε τρόπο, ολική ή μερική, εξ' ολοκλήρου ή τμηματικά, χωρίς προηγούμενη έγγραφη συγκατάθεση του ΣΕΛΚ.

Πρόλογος

Η παρούσα Οδηγία εκδίδεται από τον Σύνδεσμο Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (εφεξής «ΣΕΛΚ») ως η αναγνωρισμένη αρμόδια εποπτική αρχή σύμφωνα με α) την Απόφαση 53.300 του Υπουργικού Συμβουλίου της Κυπριακής Δημοκρατίας στις 7 Μαρτίου 2001 και β) τον περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας Νόμο του 2007, ως εκάστοτε ισχύει, στο εξής θα αναφέρεται ως ο «Νόμος».

Ο Νόμος, σύμφωνα με την Οδηγία 2015/849/ΕΕ της 20^{ης} Μαΐου 2015 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρώπης, ορίζει τις υποχρεώσεις και τις ευθύνες των επαγγελματιών όσον αφορά την εφαρμογή των μέτρων κατά του ξεπλύματος χρήματος και την καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Η παρούσα Οδηγία ασχολείται με τις νομοθετικές και επαγγελματικές υποχρεώσεις σχετικά με την πρόληψη, αναγνώριση και διαδικασία αναφοράς περιπτώσεων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας στις αρμόδιες αρχές.

Κατά την προετοιμασία της παρούσας οδηγίας λήφθηκαν υπόψη η έκθεση σχετικά με την Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνων για την νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας του Οκτωβρίου 2018, η έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρώπης, σχετικά με την εκτίμηση των κινδύνων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που επηρεάζουν την εσωτερική αγορά και σχετίζονται με διασυννοριακές δραστηριότητες του Ιουνίου 2017, οι Συστάσεις (Recommendations) της ειδικής Ομάδας Χρηματοοικονομικής Δράσης, (εφεξής FATF), η επαγγελματική έκθεση Ξεπλύματος Παράνομου Χρήματος που εκδόθηκε από την FATF τον Ιούλιο του 2018, καθώς και οι κατευθυντήριες γραμμές για την προσέγγιση βάσει κινδύνου προς τους λογιστές και πάροχους υπηρεσιών καταπιστευματικής και εταιρικής διαχείρισης που εκδόθηκαν από την FATF τον Ιούνιο 2008. Οι συστάσεις του προσωπικού του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου που προέκυψαν από την έκθεσή της 10^{ης} Οκτωβρίου 2012 με τίτλο «Ανάλυση του Κυπριακού συστήματος κατά του ξεπλύματος χρημάτων με βάση την επικινδυνότητα», τις συστάσεις της Moneyval που προέρχονται από την Έκθεση Αμοιβαίας Αξιολόγησης του πέμπτου

γύρου αλλά και οι τελευταίες συζητήσεις που έλαβαν χώρα μετά το πρόγραμμα της 20ής Ιουνίου 2018 λήφθηκαν επίσης υπόψη.

Η παρούσα οδηγία αντικαθιστά την οδηγία «Παρεμπόδιση και καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες» προς τα μέλη του ΣΕΛΚ που εξέδωσε ο Σύνδεσμος τον Σεπτέμβριο του 2013.

Μάρτιος 2024

Πίνακας Μετάφρασης Ακρωνύμιων

CRA – Client Risk Assessment: Αξιολόγηση Κινδύνου Πελάτη

CAP – Client Acceptance Policy: Πολιτική Αποδοχής Πελατών

RBA – Risk Based Approach: Προσέγγιση Βάσει Κινδύνου

KYC – Know your Client: Γνώριζε τον πελάτη σου

CDD – Client Due Diligence: Δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη

EDD – Enhanced Due Diligence: Αυξημένη δέουσα επιμέλεια

SDD – Simplified Due Diligence: Απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια

SDN – Sanctioned Designated National: Υπήκοοι που έχουν υποστεί κυρώσεις

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Εισαγωγικές διατάξεις και ορισμοί	8
1.1. Ορισμοί.....	8
1.2 Εισαγωγή	19
1.3 Πεδίο Εφαρμογής της Οδηγίας	21
1.4 Τί είναι η νομιμοποίηση εσόδων	23
1.5 Αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων, κυρώσεις και υπερασπίσεις.....	23
1.6 Μέλη που απασχολούνται εκτός του επαγγέλματος	27
1.7 Ευπάθεια οίκων στη νομιμοποίηση εσόδων και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας	27
1.8 Ευθύνες του Συνδέσμου	28
1.9 Δικαστικά Διατάγματα Αποκάλυψης Πληροφοριών.....	29
2. Εσωτερικοί έλεγχοι, πολιτικές και διαδικασίες	30
2.1 Ευθύνες και λογοδοσία.....	30
2.2 Υπεράκτια γραφεία και συνδεδεμένοι οίκοι	31
3. Λειτουργός Συμμόρφωσης	33
3.1 Διορισμός Λειτουργού Συμμόρφωσης.....	33
3.2 Ρόλος του Λειτουργού Συμμόρφωσης.....	34
4. Προσέγγιση βάσει κινδύνου (RBA).....	37
4.1 Πώς να χρησιμοποιήσετε την προσέγγιση βάσει κινδύνου (RBA)	37
4.2 Στάση της Διοίκησης.....	40
4.3 Κατηγορίες Κινδύνων	41
4.4 Πολιτικώς Εκτεθειμένα Πρόσωπα (ΠΕΠ).....	45
4.5 Κυπριακό Επενδυτικό Πρόγραμμα (ΚΕΠ).....	46
4.6 Κυρώσεις και άλλοι παράγοντες που πρέπει να ληφθούν υπόψη.....	47
4.7 Εφαρμογή της προσέγγισης βάσει κινδύνου (RBA)	49
4.8 Νέες τεχνολογίες, προϊόντα και υπηρεσίες	51
4.9 Τεκμηρίωση	52
5. Δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη (CDD)	53
5.1 Νομοθετικές απαιτήσεις	53
5.2 Ταυτοποίηση, Επαλήθευση πληροφοριών και τεκμηρίωσης	54
5.3 Περιπτώσεις εκτέλεσης του CDD	55
5.4 Ταυτοποίηση και επαλήθευση των φυσικών προσώπων	59

5.5 Ταυτοποίηση και επαλήθευση νομικών προσώπων και συνεταιρισμών	61
5.6 Εμπιστεύματα και άλλες παρόμοιες νομικές διευθετήσεις	63
5.7 Αυξημένη δέουσα επιμέλεια (EDD) και ΠΕΠ	66
5.8 Απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια (SDD)	71
5.9 Ενδελεχής εξέταση των συναλλαγών	72
6. Συνεχής παρακολούθηση συναλλαγών και επιχειρηματικών σχέσεων	78
6.1 Διαδικασίες συνεχούς παρακολούθησης	78
6.2 Εφαρμογή προσέγγισης βάσει κινδύνου στη συνεχή παρακολούθηση	80
7. Χρηματοδότηση της τρομοκρατίας	81
7.1 Χρηματοδότηση της τρομοκρατίας	81
8. Τήρηση αρχείου και προστασία δεδομένων	86
8.1 Τήρηση αρχείου	86
8.2 Προστασία δεδομένων	88
9. Αναφορές ύποπτων συναλλαγών και δραστηριοτήτων (STRs & SARs)	90
9.1 Νομοθετικές απαιτήσεις	90
9.2 Αναγνώριση ύποπτων συναλλαγών και δραστηριοτήτων	92
9.3 Εσωτερικές διαδικασίες αναφοράς	93
9.4 Αναφορά στη ΜΟΚΑΣ	95
9.5 Εμπιστευτικότητα	96
9.6 Εποικοδομητικό εμπιστευμα	97
10. Εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση	100
10.1 Νομοθετικές απαιτήσεις	100
10.2 Ανάγκη για ενημέρωση	100
10.3 Πότε και πώς πρέπει να ολοκληρωθεί η εκπαίδευση	101
10.4 Διαφοροποίηση της κατάρτισης	102
10.5 Κουλτούρα συμμόρφωσης	104
Παράρτημα Ι – Χαμηλότερος κίνδυνος	105
Παράρτημα ΙΙ – Υψηλότερου κινδύνου	107
Παράρτημα ΙΙΙ – Μέτρα Δέουσας Επιμέλειας – Επαλήθευση και Πιστοποίηση	
111	
Παράρτημα ΙV - Κόκκινες σημαίες νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες	119
Παράρτημα V - Κόκκινες σημαίες χρηματοδότησης της τρομοκρατίας	121
Παράρτημα VI – Κόκκινες σημαίες σχετικά με κρυπτοπεριουσιακά στοιχεία.	123

1. Εισαγωγικές διατάξεις και ορισμοί

1.1. Ορισμοί

1.1.1 Μερικοί από τους βασικούς όρους που χρησιμοποιούνται στην Οδηγία, ορίζονται ως ακολούθως:

**Αδικήματα
νομιμοποίησης
εσόδων από
παράνομες
δραστηριότητες**

Τα αδικήματα που αναφέρονται στο άρθρο 4.

**Ανώτατο Διοικητικό
Στέλεχος**

Στέλεχος ή υπάλληλο υπόχρεης οντότητας που να είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου για Εταιρείες, Συνέταιρος για Συνεταιρισμούς, ανεξάρτητος εμπορευόμενος και άλλη θέση σε διαφορετικού τύπου οντότητα ή νομική διευθέτηση, το οποίο είναι σε ανώτερη βαθμίδα στην ιεραρχία για τη λήψη αποφάσεων.

**Ανώτερο Διοικητικό
Στέλεχος**

Στέλεχος ή υπάλληλο υπόχρεης οντότητας με επαρκή γνώση της έκθεσης της υπόχρεης οντότητας σε κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και το οποίο είναι σε ανώτερη βαθμίδα στην ιεραρχία για την λήψη αποφάσεων που επηρεάζουν την έκθεση στον κίνδυνο, ανεξαρτήτως του εάν το εν λόγω πρόσωπο είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της υπόχρεης οντότητας.

Αξιολόγηση κινδύνων

Η διαδικασία αξιολόγησης κινδύνων που σχετίζονται με το ξέπλυμα παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που δυνατό να ενέχονται στην επιχειρηματική σχέση με τον πελάτη.

Γενεσιουργό αδίκημα	Οποιοδήποτε αδίκημα καθορίζεται ως ποινικό αδίκημα από νόμο της Κυπριακής Δημοκρατίας.
Δημοκρατία	Η Κυπριακή Δημοκρατία.
Διάθεση για ανάληψη κινδύνων (risk appetite)	Ο βαθμός και ο τύπος του κινδύνου που είναι διατεθειμένος ένας οργανισμός να αναλάβει προς υλοποίηση των στρατηγικών του στόχων. Οι Οίκοι μπορεί να έχουν διαφορετική διάθεση ως προς την ανάληψη κινδύνων αναλόγως των υπηρεσιών που παρέχουν, των διαθέσιμων τους πόρων, της κουλτούρας τους και των στόχων τους. Η ανάληψη κινδύνου δυνατό να διαφοροποιείται από καιρού εις καιρόν.
Διοικητικό Συμβούλιο	σημαίνει το συμβούλιο, την επιτροπή, ή/και το όργανο οντότητας, που έχει την εξουσία καθορισμού της στρατηγικής, των στόχων και της γενικής κατεύθυνσης της οντότητας αυτής και επιβλέπει και παρακολουθεί τη διαδικασία λήψης αποφάσεων αναφορικά με τη διοίκηση, περιλαμβανομένου προσώπου που πραγματικά διευθύνει τις επιχειρηματικές δραστηριότητες της εν λόγω οντότητας
Έκθεση Εθνικής Αξιολόγησης Κινδύνων	Η έκθεση που ετοιμάστηκε για τον εντοπισμό, την αξιολόγηση και την κατανόηση των απειλών και αδυναμιών της χώρας, σχετικά με θέματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Η αξιολόγηση αυτή είναι υποχρέωση όλων των κρατών μελών της ΕΕ προς συμμόρφωση με το άρθρο 7 της 4ης Ευρωπαϊκής Οδηγίας για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και προς συμμόρφωση με τις σχετικές προς όλες τις χώρες Συστάσεις

της Ομάδας Χρηματοοικονομικής Δράσης (FATF), καθώς και με τις διατάξεις.

Εμπίστευμα

Γραπτή νομική διευθέτηση με την οποία ο εμπιστευματοπάροχος μεταβιβάζει περιουσία σε έναν ή περισσότερους εμπιστευματοδόχους/επιτρόπους οι οποίοι την κατέχουν προς όφελος ενός ή περισσότερων άλλων προσώπων/δικαιούχων.

Επιχειρηματική σχέση

Επιχειρηματική, επαγγελματική ή εμπορική σχέση μεταξύ του πελάτη και της υπόχρεης οντότητας, η οποία συνδέεται με τις επαγγελματικές δραστηριότητες της υπόχρεης οντότητας και αναμένεται από την υπόχρεη οντότητα, κατά τον χρόνο σύναψης της επαφής, ότι θα έχει κάποια διάρκεια.

Εποπτικές Αρχές

Οι αρμόδιες εποπτικές αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 59(1) του Νόμου.

Εταιρεία παροχής υπηρεσιών καταπιστευματικής και εταιρικής διαχείρισης

Οποιοδήποτε πρόσωπο του οποίου οι επιχειρηματικές του δραστηριότητες υπόκεινται σε εποπτεία και παρέχει οποιαδήποτε από τις διοικητικές υπηρεσίες όπως ορίζονται στο άρθρο 4 του περί της Ρύθμισης των Εταιρειών Παροχής Διοικητικών Υπηρεσιών Νόμου και τις σχετικές του τροποποιήσεις.

Καθορισμένα αδικήματα

Αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και γενεσιουργά αδικήματα.

Κρυπτοπεριουσιακά στοιχεία

σημαίνει ψηφιακή αναπαράσταση αξίας, η οποία δεν εκδίδεται από κεντρική τράπεζα ή δημόσια αρχή ούτε έχει την εγγύησή τους, δεν συνδέεται κατ' ανάγκη με νομίμως κυκλοφορούν νόμισμα και δεν διαθέτει το νομικό καθεστώς νομίσματος ή χρήματος, ωστόσο γίνεται αποδεκτή από πρόσωπα ως μέσο συναλλαγής ή επένδυση, δύναται να

μεταφέρεται, να αποθηκεύεται ή να διακινείται ηλεκτρονικά και δεν είναι-

(α) παραστατικό νόμισμα (fiat currency), ή

(β) ηλεκτρονικό χρήμα, ή

(γ) χρηματοοικονομικά μέσα όπως αυτά προσδιορίζονται στο Μέρος ΙΙΙ του Πρώτου Παραρτήματος του περί Επενδυτικών Υπηρεσιών και Δραστηριοτήτων και Ρυθμιζόμενων Αγορών Νόμου.

**Λειτουργός
Συμμόρφωσης**

Διορισμένο άτομο, ανώτερο στέλεχος που διαθέτει ικανότητα, γνώσεις και εμπειρογνωμοσύνη σε θέματα συμμόρφωσης ΕΠΧ/ΧΤ και γενικών χρηματοοικονομικών δραστηριοτήτων, υπεύθυνο για τον χειρισμό όλων των θεμάτων του προγράμματος συμμόρφωσης με ΕΠΧ/ΧΤ.

Μέλη του ΣΕΛΚ

Όλα τα πρόσωπα εγγεγραμμένα σαν μέλη του ΣΕΛΚ βάσει των προνοιών των Κανονισμών 2.100 και 2.200 του Εγχειριδίου Μελών.

**Μεμονωμένη
συναλλαγή**

Οποιαδήποτε συναλλαγή εκτός από συναλλαγή η οποία διεξάγεται κατά τη διάρκεια επιχειρηματικής σχέσης.

**Μητρώο Πραγματικών
Δικαιούχων**

Το Κεντρικό Μητρώο πραγματικών δικαιούχων εταιρειών και άλλων νομικών οντοτήτων.

ΜΟΚΑΣ

Η Μονάδα Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης η οποία εγκαθιδρύεται δυνάμει του άρθρου 54, διαφορετικά αναφερόμενη και ως Μονάδα ή ΜΧΠ.

Ο Νόμος

Ο περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας του 2007, ως εκάστοτε ισχύει.

Ο Νόμος περί Προσωπικών Δεδομένων	Ο περί της Προστασίας των Φυσικών Προσώπων Έναντι της Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Ελεύθερης Κυκλοφορίας των Δεδομένων Αυτών Νόμος του 2018 (Ν.125(Ι)/2018), ως εκάστοτε ισχύει
Ο Σύνδεσμος ή ΣΕΛΚ	Ο Σύνδεσμος Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου. Ο ΣΕΛΚ είναι εποπτική αρχή για τα μέλη του βάσει του Νόμου.
Οδηγία ΕΕ	Η πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο “Οδηγία 2018/843 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ης Μαΐου 2018 σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, την τροποποίηση της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και την τροποποίηση των Οδηγιών 2009/138/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και 2013/36/ΕΕ
Οδηγία ΣΕΛΚ	Η παρούσα Οδηγία του ΣΕΛΚ.
Οικονομικό προφίλ	Δεδομένα και πληροφορίες αναφορικά με τις επιχειρηματικές δραστηριότητες του πελάτη, μοτίβα και επίπεδα συναλλαγών και οποιαδήποτε άλλη σχετική πληροφορία. Το οικονομικό προφίλ του πελάτη αποτελεί μέρος των διαδικασιών δέουσας επιμέλειας σχετικά με τον πελάτη.
Όμιλος	Ένας όμιλος επιχειρήσεων που αποτελείται από μία μητρική επιχείρηση, τις θυγατρικές της και τις οντότητες στις οποίες η μητρική επιχείρηση ή οι θυγατρικές της διαθέτουν συμμετοχή, καθώς και επιχειρήσεις που συνδέονται μεταξύ τους με σχέση κατά την έννοια του άρθρου 22 της οδηγίας 2013/34/ΕΕ.

Παράνομες Δραστηριότητες	Τα γενεσιουργά αδικήματα που αναφέρονται στο άρθρο 5 του Νόμου.
Παρεμφερής Νομική διευθέτηση	Νομική διευθέτηση η οποία έχει δομή ή λειτουργίες παρεμφερείς του εμπιστευματος και περιλαμβάνεται στον κατάλογο που δημοσιεύει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δυνάμει των διατάξεων της παραγράφου 10 του άρθρου 31 της Οδηγίας της Ε.Ε.
Πελάτης	Πρόσωπο το οποίο επιδιώκει να συνάψει επιχειρηματική σχέση ή να διεξαγάγει μεμονωμένη συναλλαγή με υπόχρεη οντότητα στην ή από τη Δημοκρατία.
Περιουσία	Περιουσιακά στοιχεία κάθε είδους, ενσώματα ή ασώματα, ακίνητη περιουσία, κινητή περιουσία η οποία περιλαμβάνει χρήματα, υλικά ή άυλα στοιχεία, κρυπτοπεριουσιακά στοιχεία, ηλεκτρονικό χρήμα καθώς και τα νομικά έγγραφα ή πράξεις με οποιαδήποτε μορφή, συμπεριλαμβανομένης της ηλεκτρονικής ή ψηφιακής, που αποδεικνύουν τίτλο ιδιοκτησίας ή δικαιώματα προς απόκτηση τέτοιων περιουσιακών στοιχείων.
Πληροφορίες	Κάθε μορφής γραπτή ή προφορική πληροφορία, δεδομένα ή έγγραφα και περιλαμβάνει πληροφορία που δυνατό να είναι καταχωρημένη σε ηλεκτρονικό υπολογιστή.
Πολιτικώς Εκτεθειμένο Πρόσωπο (ΠΕΠ)	Φυσικό πρόσωπο στο οποίο έχει ή είχε ανατεθεί σημαντικό δημόσιο λειτούργημα στη Δημοκρατία ή σε άλλη χώρα, άμεσο στενό συγγενή τέτοιου προσώπου, καθώς και πρόσωπο γνωστό ως στενός συνεργάτης τέτοιου προσώπου:

Νοείται ότι, για τους σκοπούς του παρόντος ορισμού, "σημαντικό δημόσιο λειτούργημα" σημαίνει οποιοδήποτε από τα πιο κάτω δημόσια λειτουργήματα:

- (α) Αρχηγός κράτους, αρχηγός κυβέρνησης, υπουργός, αναπληρωτής υπουργός και υφυπουργός·
- (β) μέλος κοινοβουλίου ή παρόμοιου νομοθετικού σώματος·
- (γ) μέλος διοικητικού οργάνου πολιτικού κόμματος·
- (δ) μέλος ανώτατου δικαστηρίου, συνταγματικού δικαστηρίου ή άλλου δικαιοδοτικού οργάνου υψηλού επιπέδου του οποίου οι αποφάσεις δεν υπόκεινται σε περαιτέρω ένδικα μέσα, πλην εξαιρετικών περιστάσεων·
- (ε) μέλος ελεγκτικού συνεδρίου και διοικητικού συμβουλίου κεντρικής τράπεζας·
- (στ) πρέσβης, επιτετραμμένος και υψηλόβαθμος αξιωματικός των ενόπλων δυνάμεων και των δυνάμεων ασφάλειας·
- (ζ) μέλος διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου κρατικής επιχείρησης·
- (η) διευθυντής, αναπληρωτής διευθυντής και μέλος διοικητικού συμβουλίου ή πρόσωπο που κατέχει ισοδύναμη θέση σε διεθνή οργανισμό·
- (θ) δήμαρχος·

Νοείται περαιτέρω ότι τα πιο πάνω αναφερόμενα δημόσια λειτουργήματα δεν περιλαμβάνουν πρόσωπο που κατέχει ενδιάμεση ή χαμηλή θέση της υπαλληλικής ιεραρχίας:

«Στενός συγγενής πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου» περιλαμβάνει τα ακόλουθα πρόσωπα:

- (α) Σύζυγο, ή πρόσωπο εξομοιούμενο με σύζυγο πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου·

(β) τέκνο πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου και σύζυγό του ή πρόσωπο εξομοιούμενο με σύζυγο τέκνου πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου·

(γ) γονείς πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου·

«Πρόσωπο που είναι γνωστό ως στενός συνεργάτης πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου» σημαίνει φυσικό πρόσωπο

(α) το οποίο είναι γνωστό ότι είναι από κοινού πραγματικός δικαιούχος νομικής οντότητας ή νομικής διευθέτησης ή ότι συνδέεται με οποιαδήποτε άλλη στενή επιχειρηματική σχέση με πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο·

(β) που είναι ο μοναδικός πραγματικός δικαιούχος νομικής οντότητας ή νομικής διευθέτησης που είναι γνωστό ότι συστάθηκαν προς de facto όφελος πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου.

Πραγματικός Δικαιούχος

Φυσικό πρόσωπο, το οποίο έχει την τελική κατοχή ή έλεγχο στον πελάτη ή/και το φυσικό πρόσωπο για λογαριασμό του οποίου διεξάγεται συναλλαγή ή δραστηριότητα και περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα πρόσωπα:

(α) όσον αφορά νομικό πρόσωπο

(i) το φυσικό πρόσωπο που έχει το τελικό ιδιοκτησιακό καθεστώς ή τον τελικό έλεγχο του νομικού προσώπου, άμεσα ή έμμεσα σε επαρκές ποσοστό των μετοχών ή των δικαιωμάτων ψήφου ή του ιδιοκτησιακού δικαιώματος του εν λόγω νομικού προσώπου, μεταξύ άλλων, μέσω μετοχών στον κοιμιστή ή μέσω ελέγχου με άλλα μέσα, εκτός από εισηγμένη εταιρεία σε ρυθμιζόμενη αγορά, η οποία υπόκειται σε απαιτήσεις γνωστοποίησης κατά τη νομοθεσία της

Ευρωπαϊκής Ένωσης ή υπόκειται σε ισοδύναμα διεθνή πρότυπα τα οποία εξασφαλίζουν επαρκή διαφάνεια των πληροφοριών σχετικά με τον πραγματικό δικαιούχο:

Νοείται ότι

(α) ένδειξη άμεσης ιδιοκτησίας αποτελεί συμμετοχή είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) συν μια (1) μετοχή ή ιδιοκτησιακό δικαίωμα άνω του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) στον πελάτη που κατέχεται από φυσικό πρόσωπο, και

(β) ένδειξη έμμεσης ιδιοκτησίας αποτελεί συμμετοχή είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) συν μια (1) μετοχή ή ιδιοκτησιακό δικαίωμα άνω του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) στον πελάτη που κατέχεται από νομικό πρόσωπο, το οποίο βρίσκεται υπό τον έλεγχο φυσικού προσώπου ή προσώπων ή από πολλά νομικά πρόσωπα τα οποία βρίσκονται υπό τον έλεγχο του ίδιου φυσικού προσώπου ή προσώπων:

Νοείται περαιτέρω ότι ο έλεγχος με άλλα μέσα μπορεί να εξακριβωθεί μεταξύ άλλων με βάση τα κριτήρια που προβλέπονται στην παράγραφο (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 142 και στο άρθρο 148 του περί Εταιρειών Νόμου·

(ii) το φυσικό πρόσωπο που κατέχει θέση ανώτερου διοικητικού στελέχους σε περίπτωση που, αφού εξαντληθούν όλα τα δυνατά μέσα και υπό τον όρο ότι δεν υπάρχουν βάσιμες υποψίες, δεν προσδιοριστεί πρόσωπο δυνάμει των διατάξεων της υποπαραγράφου (i) της παρούσας παραγράφου ή εάν υπάρχει αμφιβολία ότι το πρόσωπο που προσδιορίστηκε είναι ο πραγματικός δικαιούχος:

Νοείται ότι υπόχρεη οντότητα τηρεί αρχείο προς τεκμηρίωση των δράσεων που αναλήφθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις των υποπαραγράφων (i) και (ii)·

(β) όσον αφορά τα εμπιστεύματα (trusts) -
(i) ο εμπιστευματοπάροχος (settlor),
(ii) ο εμπιστευματοδόχος ή επίτροπος (trustee),
(iii) ο προστάτης (protector), εάν υπάρχει,
(iv) ο δικαιούχος ή, όταν το πρόσωπο που αποτελεί δικαιούχο της νομικής διευθέτησης ή της νομικής οντότητας δεν έχει προσδιοριστεί ακόμη, η κατηγορία προσώπων προς το συμφέρον της οποίας έχει κυρίως συσταθεί ή λειτουργεί η νομική διευθέτηση ή η νομική οντότητα,
(v) οποιοδήποτε άλλο φυσικό πρόσωπο ασκεί τον τελικό έλεγχο του εμπιστεύματος μέσω άμεσης ή έμμεσης ιδιοκτησίας ή με άλλα μέσα· και

(γ) όσον αφορά νομικές οντότητες, όπως τα ιδρύματα, και νομικές διευθετήσεις παρεμφερείς με τα εμπιστεύματα (trusts), συμπεριλαμβάνεται το φυσικό πρόσωπο που κατέχει αντίστοιχη ή ανάλογη θέση με πρόσωπο που αναφέρεται στην παράγραφο (β).

Νοείται ότι, ο έλεγχος με άλλα μέσα μπορεί μεταξύ άλλων, να περιλαμβάνει:

τα κριτήρια ελέγχου που χρησιμοποιούνται για την κατάρτιση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, μέσω συμφωνίας μετόχων, της άσκησης δεσπόζουσας επιρροής ή της εξουσίας διορισμού ανώτερων διοικητικών στελεχών.

Πρόσωπο

Οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο.

Τρίτη χώρα

Χώρα που δεν είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή συμβαλλόμενο μέρος στη Συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, η οποία υπογράφηκε στο Οπόρτο την 2α Μαΐου 1992 και προσαρμόστηκε από το Πρωτόκολλο, το

οποίο υπογράφηκε στις Βρυξέλλες την 17η Μαΐου 1993, όπως η Συμφωνία αυτή περαιτέρω εκάστοτε τροποποιείται.

**Τρίτη Χώρα Υψηλού
Κινδύνου**

τρίτη χώρα, που επισημαίνεται από την Επιτροπή δυνάμει των διατάξεων της παραγράφου (2) του άρθρου 9 της Οδηγίας της Ε.Ε. μέσω της έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, η οποία παρουσιάζει στρατηγικές ανεπάρκειες στο εθνικό της σύστημα καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, οι οποίες θεωρούνται ως σημαντικές απειλές για το χρηματοπιστωτικό σύστημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και τρίτη χώρα, η οποία κατατάσσεται από τις υπόχρεες οντότητες ως υψηλού κινδύνου, σύμφωνα με την προβλεπόμενη στο άρθρο 58Α εκτίμηση κινδύνου.

Υπόχρεη οντότητα

Οποιαδήποτε οντότητα που εμπίπτει στο άρθρο 2Α του Νόμου, περιλαμβανομένων όλων των μελών του ΣΕΛΚ.

Υποψία

Η πράξη ή εκ πρώτης όψεως υποψία παρατυπίας χωρίς αποδεικτικά στοιχεία. Βασίζεται σε κάποιες πληροφορίες, αλλά το πρόσωπο που αναφέρει την υποψία δεν απαιτείται να είναι 100% σίγουρο ότι διεξάχθηκε νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

**Χρηματοδότηση της
τρομοκρατίας**

Η παροχή ή συγκέντρωση κεφαλαίων καθ' οιονδήποτε τρόπο, άμεσα ή έμμεσα, με την πρόθεση να χρησιμοποιηθούν ή εν γνώσει του γεγονότος ότι θα χρησιμοποιηθούν, στο σύνολό τους ή εν μέρει, για τη διάπραξη αδικήματος κατά την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από το άρθρο 4 του περί της Διεθνούς Σύμβασης για την Καταπολέμηση της Τρομοκρατίας (Κυρωτικός και Άλλες Διατάξεις) Νόμου, και

από τα άρθρα 5 έως 13 του περί της Καταπολέμησης της Τρομοκρατίας Νόμου.

FATF

Η Ομάδα Χρηματοοικονομικής Δράσης. Ένας διακυβερνητικός οργανισμός υπεύθυνος για την ανάπτυξη πολιτικών για καταπολέμηση του ξεπλύματος παράνομου χρήματος.

Moneyval

Το μόνιμο όργανο του Συμβουλίου της Ευρώπης επιφορτισμένο με την αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τα κύρια διεθνή πρότυπα για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και την αποτελεσματικότητα της εφαρμογής τους.

Τονίζεται ότι στη παρούσα Οδηγία, λέξεις που υποδηλώνουν το αρσενικό φύλο, θα ερμηνεύονται ότι περιλαμβάνουν και το θηλυκό φύλο.

1.1.2 Η λέξη «οίκος» περιλαμβάνει τον αυτοεργοδοτούμενο, συνεταιρισμό και εταιρεία περιορισμένης ευθύνης που παρέχει υπηρεσίες ελέγχου, εξωτερικού λογιστική, φορολογικές συμβουλές, υπηρεσίες αφερεγγυότητας, υπηρεσίες καταπιστευματικής και εταιρικής διαχείρισης. Τονίζεται ότι οι σύμβουλοι αφερεγγυότητας αδειοδοτούνται μόνο ως φυσικά πρόσωπα, εντούτοις, για τους σκοπούς της παρούσας Οδηγίας, θα αναφέρονται σαν οίκοι.

1.2 Εισαγωγή

1.2.1 Ο κύριος σκοπός του Νόμου είναι ο καθορισμός και η ποινικοποίηση πράξεων που περιλαμβάνουν τη χρήση και συγκάλυψη των εσόδων που προήλθαν από γενεσιουργά αδικήματα, αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Ο Νόμος προβλέπει, μεταξύ άλλων, για τη δήμευση τέτοιων εσόδων με σκοπό την αποστέρηση των εγκληματιών από τα κέρδη των εγκλημάτων τους. Η παρούσα Οδηγία, αποσκοπεί στη σκιαγράφηση των υποχρεώσεων των μελών του ΣΕΛΚ με βάση τις πρόνοιες του Νόμου.

1.2.2 Ο Σύνδεσμος είναι η αρμόδια εποπτική αρχή, υπεύθυνη για την εποπτεία των μελών της σύμφωνα με τις διατάξεις των περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας Νόμων του 2007, ως εκάστοτε ισχύει. Τον Μάιο του 2015, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο υιοθέτησαν την Οδηγία 2015/849, σχετικά με την παρεμπόδιση της χρήσης του χρηματοπιστωτικού συστήματος με σκοπό τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Η Κύπρος εναρμόνισε το εθνικό της δίκαιο με την Ευρωπαϊκή Οδηγία κατά το 2018. Το 2018, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο υιοθέτησαν την Οδηγία (ΕΕ) 2018/1843 που τροποποιούσε την (ΕΕ) 2015/849 και την (ΕΕ) 2018/1673 που τροποποιούσε την (ΕΕ) 2018/1843. Η Κύπρος εναρμόνισε το εθνικό της δίκαιο με τις πιο πάνω Οδηγίες κατά το 2021.

1.2.3 Οι **Οίκοι** έχουν νομική υποχρέωση να ακολουθούν βέλτιστες πρακτικές για τη παρεμπόδιση και καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, προς αποφυγή της χρησιμοποίησης των υπηρεσιών τους από εγκληματίες που εμπλέκονται σε αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Λογιστές, Ελεγκτές, Φορολογικοί Σύμβουλοι, Σύμβουλοι Αφερεγγυότητας, Πάροχοι Καταπιστευματικής και Εταιρικής Διαχείρισης και άλλοι επαγγελματίες, συχνά αναφέρονται σαν **θυροφύλακες** (gatekeepers) σε αριθμό τυπολογιών, διατρέχουν τον κίνδυνο βλάβης της φήμης τους και της επιχείρησής τους, εάν βρεθούν εμπλεκόμενοι με οποιοδήποτε τρόπο σε νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, ακόμα και ακούσια.

1.2.4 Οι Οίκοι δύνανται να παρέχουν ένα ευρύ φάσμα υπηρεσιών. **Υπηρεσίες** που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Νόμου, δυνατό να περιλαμβάνουν:

- i. Ελεγκτικές υπηρεσίες και υπηρεσίες διασφάλισης
- ii. Λογιστικές υπηρεσίες και ετοιμασία ετήσιων και περιοδικών λογαριασμών
- iii. Υπηρεσίες φορολογικής συμμόρφωσης
- iv. Φορολογικές Συμβουλές
- v. Υπηρεσίες καταπιστευματικής και εταιρικής διαχείρισης ως αναφέρονται στο άρθρο 4 του περί της Ρύθμισης των Εταιρειών Παροχής Διοικητικών Υπηρεσιών και Συναφών Θεμάτων Νόμο

- vi. Υπηρεσίες εσωτερικού ελέγχου (ως επαγγελματική υπηρεσία), και συμβουλές σε θέματα εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης ρίσκου
- vii. Υπηρεσίες αφερεγγυότητας/ παραλήπτη-διαχειριστή/ πτωχεύσεις
- viii. Συμβουλές διάρθρωσης συναλλαγών
- ix. Δικανική λογιστική

1.3 Πεδίο Εφαρμογής της Οδηγίας

1.3.1 Η Οδηγία του ΣΕΛΚ έχει ετοιμαστεί για να δώσει μια **πρακτική ερμηνεία** του Νόμου ούτως ώστε να βοηθήσει τους οίκους να συμμορφωθούν με τις πρόνοιες του Νόμου και να βοηθήσει την Εποπτική Αρχή να καθορίσει κατά πόσο ένας οίκος έχει συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις του Νόμου. Η παρούσα Οδηγία είναι δεσμευτική και υποχρεωτική ως προς την εφαρμογή της από τα πρόσωπα στα οποία απευθύνεται. Διευκρινίζει τον τρόπο εφαρμογής των προνοιών του Νόμου, διασφαλίζοντας ότι όλα τα μέλη του ΣΕΛΚ έχουν ένα σταθερό σημείο αναφοράς για την εφαρμογή αποτελεσματικών μέτρων παρεμπόδισης και καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Η παρεμπόδιση και καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, στη παρούσα Οδηγία αναφέρεται συχνά και ως Παρεμπόδιση Ξεπλύματος Χρήματος (ΞΠΧ) και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας (ΧΤ).

1.3.2 Οι υπόχρεες οντότητες οφείλουν να υιοθετήσουν **βέλτιστες πρακτικές** στους εσωτερικούς ελέγχους, πολιτικές και διαδικασίες και να λάβουν μέτρα προς παρεμπόδιση της νομιμοποίησης εσόδων και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, ως αυτά αναφέρονται στο Μέρος VIII του Νόμου. Η εφαρμογή τέτοιων μέτρων είναι θεμελιώδης στην αποφυγή διάπραξης αδικημάτων νομιμοποίησης εσόδων, τα οποία περιγράφονται στο μέρος 1.5.1 της παρούσας Οδηγίας.

1.3.3 Ο Νόμος απαιτεί όλοι οι οίκοι να εφαρμόζουν **επαρκείς και κατάλληλες πολιτικές, ελέγχους και διαδικασίες**, προς μετριασμό και διαχείριση των κινδύνων και αποτελεσματική παρεμπόδιση της νομιμοποίησης εσόδων και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, σε σχέση με τα ακόλουθα:

- (α) Τον προσδιορισμό ταυτότητας και την άσκηση δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη
- (β) την τήρηση αρχείου
- (γ) την εσωτερική αναφορά και αναφορά στη ΜΟ.Κ.Α.Σ.
- (δ) τον εσωτερικό έλεγχο, την αξιολόγηση και διαχείριση κινδύνου με σκοπό τη παρεμπόδιση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας
- (ε) την ενδελεχή εξέταση κάθε συναλλαγής που κρίνεται ότι λόγω τη φύσεως της είναι ιδιαίτερα επιδεκτική ως προς το να συνδεθεί με αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, και ιδίως των πολύπλοκων ή ασυνήθιστα μεγάλων συναλλαγών και όλων των ασυνήθιστων ειδών συναλλαγών που πραγματοποιούνται χωρίς προφανή οικονομικό ή σαφή νόμιμο λόγο
- (στ) την ενημέρωση των εργοδοτουμένων τους σχετικά με τα συστήματα και τις διαδικασίες δυνάμει των παραγράφων (α) μέχρι (ε) της παρούσας παραγράφου, το Νόμο, της Οδηγία του ΣΕΛΚ, τις Ευρωπαϊκές Οδηγίες και σχετικές απαιτήσεις σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων
- (η) την τακτική εκπαίδευση των εργοδοτουμένων τους πάνω σε θέματα αναγνώρισης και χειρισμού συναλλαγών και δραστηριοτήτων οι οποίες πιθανόν να συνδέονται με αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας·
- (θ) την πρόσληψη και αξιολόγηση της ακεραιότητας των υπαλλήλων.
- (ι) τις πρακτικές διαχείρισης κινδύνου·
- (ια) τη διαχείριση της συμμόρφωσης·

Οι κατάλληλοι έλεγχοι και διαδικασίες που καθιερώνονται από τους οίκους στις θεματικές που αναφέρονται πιο πάνω, θα πρέπει να είναι ανάλογοι της φύσης και του μεγέθους των οίκων.

1.3.4 Υπάρχουν πρακτικά οφέλη στην εφαρμογή καθιερωμένων πρακτικών από όλους τους οίκους και για όλο το φάσμα των υπηρεσιών. **Συνέπεια** στην προσέγγιση διασφαλίζει πλήρη κάλυψη των θεματικών που ανατίθενται από τον Νόμο και αποφεύγει δυσκολίες με πελάτες και πρόσωπα που λαμβάνουν ή παρέχουν υπηρεσίες. Για παράδειγμα, καθιερωμένες διαδικασίες που απαιτούν την ανώτατη διοίκηση και προσωπικό να

αναφέρουν οποιαδήποτε υποψία νομιμοποίησης εσόδων ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, η οποία περιήλθε εις γνώση τους κατά την διάρκεια της εργασίας τους, όχι μόνο διασφαλίζει την εφαρμογή των απαιτήσεων του Νόμου οποτεδήποτε εφαρμόζονται, αλλά παρέχει επίσης διασφάλιση ενάντια στην παραβίαση των διατάξεων περί με αποκάλυψης πληροφοριών.

1.4 Τί είναι η νομιμοποίηση εσόδων

1.4.1 Η **νομιμοποίηση εσόδων** είναι οποιαδήποτε πράξη ή απόπειρα πράξης αποκρυψης ή συγκάλυψης της ταυτότητας παράνομα αποκτειθέντων εσόδων, ούτως ώστε να φαίνεται ότι προήλθαν από νόμιμες πηγές.

Περιλαμβάνει, συνήθως, τα ακόλουθα τρία στάδια:

- A. **Τοποθέτηση** – Τοποθέτηση των παράνομων κεφαλαίων στο χρηματοπιστωτικό σύστημα.
- B. **Διαστρωμάτωση** – Οι πράξεις αποστασιοποίησης των παράνομα αποκτειθέντων εσόδων από την πηγή τους μέσω της δημιουργίας πολλαπλών και πολύπλοκων επιπέδων χρηματοοικονομικών συναλλαγών, σχεδιασμένων να συγκαλύψουν τη διαδρομή ελέγχου και να παρέχουν ανωνυμία
- Γ. **Ενσωμάτωση** – Η είσοδος των παράνομων κεφαλαίων στο χρηματοπιστωτικό σύστημα και η εμφάνιση ωσάν να ήταν νόμιμα έσοδα.

1.5 Αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων, κυρώσεις και υπερασπίσεις

1.5.1 Ο Νόμος σκιαγραφεί τα **αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων** για κάθε πρόσωπο το οποίο ενώ (α) **γνωρίζει** ή (β) **όφειλε να γνωρίζει** ότι οποιασδήποτε μορφής περιουσία αποτελεί έσοδο από παράνομες δραστηριότητες, και προβαίνει σε οποιασδήποτε από τις πιο κάτω ενέργειες:

- (i) Μετατρέπει, μεταβιβάζει, ή μετακινεί τέτοια περιουσία.
- (ii) Αποκτά, κατέχει ή χρησιμοποιεί τέτοια περιουσία.
- (iii) Αποκρύπτει ή συγκαλύπτει σχετικές πληροφορίες σε σχέση με τέτοια περιουσία
- (iv) Βοηθά άλλο πρόσωπο να μετατρέψει ή να μεταβιβάσει ή να απομακρύνει την εν λόγω περιουσία ή να αποφύγει τις έννομες συνέπειες των πράξεών του

- (v) Συμμετέχει, συμπράττει, συνεργάζεται, συνωμοτεί για να διαπραχθεί, ή αποπειράται να διαπράξει και παρέχει συνδρομή και βοήθεια, καθοδήγηση ή συμβουλή στη διάπραξη οποιωνδήποτε από τα αδικήματα που αναφέρονται πιο πάνω.
- (vi) Παρέχει πληροφορίες σχετικά με έρευνες που γίνονται για νομιμοποίηση εσόδων σε ύποπτους ή άλλους στρεβλώνοντας την ερευνητική. Κοινώς γνωστό ως «αποκάλυψη πληροφοριών» (Tipping-off).

Η **Γνώση** δεν ορίζεται στο Νόμο, αλλά δύναται να περιλαμβάνει καταστάσεις όπως:

- Εθελουφλία ακόμα και όταν κάτι είναι φανερό
- Σκόπιμη αποφυγή διερεύνησης, της οποίας τα αποτελέσματα είναι για κάποιον να είναι αδιάφορα
- Γνώση καταστάσεων, η οποία θα υποδείκνυε τα γεγονότα σε ένα έντιμο και λογικό άτομο.

1.5.2 Τα πιο πάνω αδικήματα (i) έως (v) **τιμωρούνται** με φυλάκιση 14 ετών ή/και χρηματικό πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις €500.000 όπου ένα πρόσωπο «γνωρίζει» τη διάπραξη αδικήματος νομιμοποίησης εσόδων (περίπτωση (α) της παραγράφου 1.5.1) και με φυλάκιση 5 ετών ή/και χρηματικό πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις €50.000 όπου ένα πρόσωπο «όφειλε να γνωρίζει» (περίπτωση (β) της παραγράφου 1.5.1).

Για σκοπούς αδικημάτων νομιμοποίησης εσόδων ή/και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας:

- Δεν έχει σημασία εάν το γενεσιουργό αδίκημα υπόκειται ή όχι στη δικαιοδοσία των Κυπριακών Δικαστηρίων,
- Δεν υπάρχει υποχρέωση προηγούμενης ή ταυτόχρονης καταδίκης για γενεσιουργό αδίκημα από το οποίο τα έσοδα προήλθαν,
- Δεν υπάρχει υποχρέωση να αποδειχτεί η ταυτότητα του προσώπου που διέπραξε το γενεσιουργό αδίκημα από το οποίο προήλθαν τα έσοδα.

Πρέπει επίσης να τονιστεί ότι δεν αναμένεται από τους οίκους να γνωρίζουν την ακριβή φύση της εγκληματικής δραστηριότητας ή ότι συγκεκριμένα στοιχεία πηγάζουν σίγουρα από την διάπραξη εγκλήματος.

1.5.3 Περαιτέρω της «αποκάλυψης πληροφοριών» που σκιαγραφείται στο σημείο 1.5.1 (vi) πιο πάνω, κανένα πρόσωπο δεν μπορεί να αποκαλύψει πληροφορίες στο πελάτη ή σε τρίτο πρόσωπο που μπορεί να παρεμποδίσει ή να επηρεάσει δυσμενώς ανακρίσεις και

έρευνες που διεξάγονται. Αυτό περιλαμβάνει πληροφορίες που σχετίζονται με ύποπτες συναλλαγές που έχουν αναφερθεί ή θα αναφερθούν στη ΜΟΚΑΣ.

Στις περιπτώσεις που μέλος του ΣΕΛΚ κατά την διάρκεια των επαγγελματικών του δραστηριοτήτων, επιχειρήσει να αποτρέψει τον πελάτη από το να εμπλακεί σε παράνομες δραστηριότητες, δεν θα θεωρείται σαν αποκάλυψη πληροφοριών με την έννοια του παρόντος κεφαλαίου.

Η ως άνω αναφερόμενη απαγόρευση αποκάλυψης πληροφοριών δεν εμποδίζει τη γνωστοποίηση μεταξύ προσώπων που ασκούν επαγγελματικές δραστηριότητες ελεγκτών, εξωτερικών λογιστών, φορολογικών συμβούλων και ανεξάρτητων επαγγελματιών νομικών ή οντοτήτων από τρίτες χώρες που επιβάλλουν απαιτήσεις ισοδύναμες με εκείνες της Οδηγίας της Ε.Ε., τα οποία ασκούν τις επαγγελματικές δραστηριότητές τους, υπό οποιαδήποτε μορφή ενασχόλησης ή συνεργασίας, εντός του ίδιου νομικού προσώπου ή της ευρύτερης δομής στην οποία υπάγεται το νομικό πρόσωπο και η οποία διαθέτει κοινό ιδιοκτησιακό καθεστώς, διοίκηση ή έλεγχο της συμμόρφωσης προς τις σχετικές διατάξεις.

Σε περιπτώσεις που αφορούν τον ίδιο πελάτη και την ίδια συναλλαγή, στην οποία συμμετέχουν δύο ή περισσότερες υπόχρεες οντότητες ασκούν επαγγελματικές δραστηριότητες ελεγκτών, εξωτερικών λογιστών, φορολογικών συμβούλων και ανεξάρτητων επαγγελματιών νομικών, η απαγόρευση αποκάλυψης πληροφοριών δεν εμποδίζει τη γνωστοποίηση μεταξύ των σχετικών υπόχρεων οντοτήτων, υπό την προϋπόθεση ότι προέρχονται από κράτος μέλος ή σε τρίτη χώρα που επιβάλλει απαιτήσεις ισοδύναμες με εκείνες της Οδηγίας της Ε.Ε., και ότι ανήκουν στον ίδιο επαγγελματικό κλάδο και υπόκεινται σε υποχρεώσεις όσον αφορά το επαγγελματικό απόρρητο και την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Η απαγόρευση αποκάλυψης πληροφοριών δεν εφαρμόζεται σε σχέση με γνωστοποίηση στις αρμόδιες Εποπτικές Αρχές, ή γνωστοποίηση για σκοπούς επιβολής του νόμου. Οποιοδήποτε πρόσωπο παραβιάζει τις διατάξεις περί απαγόρευσης αποκάλυψης πληροφοριών διαπράττει αδίκημα που υπόκειται σε φυλάκιση 2 ετών ή/και χρηματικό πρόστιμο ύψους €50.000.

1.5.4 Σε ποινική διαδικασία σχετικά με παροχή βοήθειας για διάπραξη αδικήματος νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, αποτελεί **υπεράσπιση** για τον κατηγορούμενο, αν αποδείξει ότι σκόπευε να αποκαλύψει στη ΜΟΚΑΣ την υποψία ή την πεποίθησή του ή τα γεγονότα επί των οποίων στήριζε την υποψία ή την πεποίθησή του, σχετικά με τη συμφωνία ή τη διευθέτηση, και ότι η παράλειψη του να πράξει αυτό οφειλόταν σε λογική αιτία. Πρέπει να τονιστεί ότι τέτοια γνωστοποίηση και ανταλλαγή πληροφοριών δεν λογίζεται ως παραβίαση οποιουδήποτε συμβατικού ή άλλου νομικού περιορισμού στην αποκάλυψη πληροφοριών. Σε περίπτωση υπαλλήλων υπόχρεων οντοτήτων, ο Νόμος αναγνωρίζει ότι μια τέτοια αποκάλυψη μπορεί να γίνει στο Λειτουργγό Συμμόρφωσης, σύμφωνα με την καθιερωμένη εσωτερική διαδικασία και θα έχει την ίδια συνέπεια όπως και οι αποκαλύψεις ή προτιθέμενες αποκαλύψεις στη ΜΟΚΑΣ.

1.5.5 Οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίο κατά τη διάρκεια της απασχόλησής, του επαγγέλματος ή της επιχείρησής του, αποκτά γνώση ή έχει εύλογη υποψία ότι άλλο πρόσωπο ενέχεται σε διάπραξη αδικημάτων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας οφείλει να αποκαλύψει τέτοιες πληροφορίες στη ΜΟΚΑΣ. Μη αποκάλυψη τέτοιων πληροφοριών, εντός εύλογου πρακτικά χρόνου μετά που περιέρχονται στην αντίληψή του, θεωρείται αδίκημα. **Παράλειψη αποκάλυψης πληροφοριών** τιμωρείται με ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα 2 έτη ή/και χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις €5.000.

1.5.6 Ο ΣΕΛΚ δύναται να επιβάλει σε οποιοδήποτε μέλος του και να δημοσιοποιήσει **διοικητικά πρόστιμα** για παράλειψη συμμόρφωσης με οποιαδήποτε από τις διατάξεις του Νόμου μέχρι €1.000.000. Σε περίπτωση που το όφελος του παραβάτη υπερβαίνει το €1.000.000, τότε το διοικητικό πρόστιμο δύναται να αυξηθεί μέχρι και το διπλάσιο του προσπορισθέντος οφέλους. Σε περίπτωση συνέχισης της παράβασης, επιβάλλεται επιπρόσθετο διοικητικό πρόστιμο ύψους €1.000 για κάθε μέρα που συνεχίζεται η παράβαση.

Περαιτέρω, μέλος του ΣΕΛΚ που παραλείπει να συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις του Νόμου δύναται να παραπεμφθεί στη Πειθαρχική Επιτροπή ή την Διοικητική Επιτροπή του Συνδέσμου για πειθαρχική διαδικασία. Η πειθαρχική διαδικασία δύναται να οδηγήσει σε τροποποίηση ή ανάκληση ή αναστολή της άδειας του μέλους ή/και προσωρινή απαγόρευση.

Αυτό είναι ανεξάρτητα της διάπραξης ή όχι νομιμοποίησης εσόδων ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Περισσότερες πληροφορίες παρέχονται μέσω [του Κανονισμού για τη Διοικητική Διαδικασία και της Διαδικασίας Επιβολής Διοικητικών Κυρώσεων](#) και [Πειθαρχικού Κανονισμού](#) που δημοσιοποιούνται στον ιστότοπο του ΣΕΛΚ.

1.6 Μέλη που απασχολούνται εκτός του επαγγέλματος

1.6.1 Παρόλο που η παρούσα Οδηγία έχει ετοιμαστεί πρωτίστως για μέλη του ΣΕΛΚ που ασκούν το επάγγελμα, αρκετό από το υλικό εφαρμόζεται επίσης και σε μέλη του ΣΕΛΚ που απασχολούνται αλλού. **Μέλη του ΣΕΛΚ που απασχολούνται σε άλλους τομείς** της οικονομίας μπορεί να βρουν πιο σχετική Οδηγία που έχει ετοιμαστεί από την αντίστοιχη εποπτική τους αρχή. Στην απουσία τέτοιας Οδηγίας, τα μέλη μπορούν να εξετάζουν τις προτεινόμενες Οδηγίες της παρούσας Οδηγίας και να τις υιοθετούν αναλόγως των περιστάσεών τους.

1.7 Ευπάθεια οίκων στη νομιμοποίηση εσόδων και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας

1.7.1 Τα μέλη του ΣΕΛΚ είναι ευπαθή σε πρόσωπα που νομιμοποιούν έσοδα και χρηματοδοτούν τη τρομοκρατία ένεκα του γεγονότος ότι οι εξειδικευμένες υπηρεσίες που παρέχουν και η εμπειρογνωμοσύνη τους μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να παράσχουν κάλυψη στις παράνομες δραστηριότητές τους. Η ποιότητα της λειτουργίας των οίκων και οι πολιτικές κατά του ΞΠΧ/ΧΤ κάθε οίκου, περιλαμβανομένου και της δέσμευσης της ανώτατης διεύθυνσης, παίζουν καθοριστικό ρόλο στη προστασία ολόκληρου του χρηματοοικονομικού συστήματος. Συνεπώς, είναι θεμελιώδους σημασίας για ένα οίκο, να υιοθετήσει μια ισχυρή προσέγγισης κουλτούρας Συμμόρφωσης κατά του ΞΠΧ/ΧΤ και να μετριάσει το ρίσκο έκθεσης και κατάχρησης των δραστηριοτήτων του από πρόσωπα που εμπλέκονται σε νομιμοποίηση εσόδων και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Ως εκ τούτου, ένα ανώτατο διοικητικό στέλεχος θα πρέπει να οριστεί να έχει την ευθύνη εφαρμογής του Νόμου.

1.8 Ευθύνες του Συνδέσμου

1.8.1 Ο Σύνδεσμος έχει την υποχρέωση να παρακολουθεί, αξιολογεί και εποπτεύει την εφαρμογή του Νόμου, εφαρμόζοντας εποπτική προσέγγιση βάσει του υπολογιζόμενου κινδύνου, χρησιμοποιώντας επιτόπιες και εξ' αποστάσεως επιθεωρήσεις για τα μέλη του ΣΕΛΚ. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω του εργαλείου παρακολούθησης «ΞΠΧ Κανόνες και Κανονισμοί», για το οποίο έχει γίνει εξωτερική ανάθεση στον Association of Chartered Certified Accountants (ACCA). Βλέπε εγκύκλιο [12/2015](#).

1.8.2 Στο πλαίσιο της εποπτείας, ο ΣΕΛΚ δύναται να ζητήσει από οποιοδήποτε από τα μέλη του που έχουν παραλείψει να συμμορφωθούν με τις πρόνοιες του Νόμου ή της παρούσας Οδηγίας, να λάβουν τέτοια **μέτρα** εντός συγκεκριμένου χρονικού περιθωρίου για θεραπεία της κατάστασης.

1.8.3 Περαιτέρω, όλες οι εποπτικές αρχές, περιλαμβανομένου του ΣΕΛΚ, δύνανται να επιβάλουν διοικητικές κυρώσεις, σύμφωνα με την παράγραφο 1.5.6 πιο πάνω. Ο ΣΕΛΚ δύναται να αποφασίσει την μη δημοσιοποίηση οποιασδήποτε διοικητικής κύρωσης στη βάση α) της δυσαναλογικότητας, β) της έκθεσης σε κίνδυνο της σταθερότητας των χρηματοπιστωτικών αγορών ή γ) της έκθεσης σε κίνδυνο της έκβασης έρευνας που βρίσκεται σε εξέλιξη. Σε περίπτωση που η διοικητική κύρωση δημοσιοποιείται, οφείλει να παραμείνει στον επίσημο διαδικτυακό τόπο του ΣΕΛΚ για περίοδο 5 ετών και θα πρέπει να συνάδει πλήρως με τον Νόμο περί Προσωπικών Δεδομένων.

1.8.4 Ο Σύνδεσμος προτρέπει επίσης την **αναφορά ενδεχόμενων ή πραγματικών παραβιάσεων** του Νόμου από μέλη του, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα την προστασία όλων των εμπλεκόμενων φυσικών προσώπων σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Προσωπικών Δεδομένων Νόμου. Τέτοιες παραβιάσεις μπορούν να αναφέρονται διαδικτυακά μέσω της συμπλήρωσης [ηλεκτρονικού εντύπου καταγγελιών](#).

1.8.5 Ο ΣΕΛΚ έχει συγκεκριμένες υποχρεώσεις βάσει του Νόμου για αναφορά στο Γενικό Εισαγγελέα και την ΜΟΚΑΣ οποιασδήποτε πληροφορίας κατέχει, η οποία μπορεί να είναι ή όχι σχετική με νομιμοποίηση εσόδων και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Βάσει αυτής της υποχρέωσης, ο ΣΕΛΚ δύναται να ζητήσει και να συλλέξει πληροφορίες από οίκους και να **ανταλλάξει πληροφορίες** με την ΜΟΚΑΣ και άλλες Εποπτικές Αρχές.

1.8.6 Στατιστικά δεδομένα σε θέματα που άπτονται των αρμοδιοτήτων τους οφείλουν να συλλέγονται και να διατηρούνται από όλες τις αρμόδιες Εποπτικές Αρχές, περιλαμβανομένου και του ΣΕΛΚ. Αυτά τα στατιστικά δεδομένα δύνανται να κοινοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, να χρησιμοποιούνται σε Εθνικές Αξιολογήσεις Κινδύνων και σε αξιολογήσεις της Επιτροπής “MONEYVAL” του Συμβουλίου της Ευρώπης και σε οποιεσδήποτε άλλες εθνικές αξιολογήσεις.

1.9 Δικαστικά Διατάγματα Αποκάλυψης Πληροφοριών

1.9.1 Τα Δικαστήρια στη Κύπρο δύνανται, κατόπιν αίτησης του ανακριτή, να εκδώσουν διάταγμα αποκάλυψης πληροφοριών από πρόσωπο, περιλαμβανομένου οίκου, που κατά την άποψη του Δικαστηρίου, φαίνεται να έχει στη κατοχή του τις πληροφορίες που αποτελούν το αντικείμενο της αίτησης. Τέτοιο διάταγμα ισχύει ανεξάρτητα οποιασδήποτε νομικής ή άλλης διάταξης η οποία δημιουργεί υποχρέωση τήρησης απορρήτου, εμπιστευτικότητας ή επιβάλλει περιορισμούς στην αποκάλυψη πληροφοριών. Η υποχρέωση αποκάλυψης πληροφοριών περιλαμβάνει και ενδεχόμενες μεταγενέστερες αλλαγές στις πληροφορίες ή/και μεταγενέστερες πληροφορίες που σχετίζονται με το αντικείμενο του **διατάγματος αποκάλυψης πληροφοριών**. Όπως έχει ήδη αναφερθεί κάτω από την θεματική «Αποκάλυψη πληροφοριών», πρόσωπο το οποίο προβαίνει σε οποιαδήποτε αποκάλυψη η οποία δυνατό να παρεμποδίσει ή να επηρεάσει δυσμενώς έρευνα, ενώ γνωρίζει ή έχει υποψίες ότι διεξάγεται έρευνα, είναι ένοχο αδικήματος.

1.9.2 Τρίτο πρόσωπο, το οποίο ισχυρίζεται ότι έχει δικαίωμα σε περιουσιακά στοιχεία τα οποία βρίσκονται ή βρίσκονταν στη κατοχή ενός οίκου και τα οποία αποτελούν αντικείμενο αναφοράς προς τη ΜΟΚΑΣ, δύνανται επίσης να αιτηθεί την έκδοση δικαστικού διατάγματος το οποίο θα διέτασσε τον οίκο να προβεί σε αποκάλυψη πληροφοριών. Εάν ο οίκος πιστεύει ότι η αποκάλυψη πληροφοριών σε τρίτο πρόσωπο δυνατό να θέσει σε κίνδυνο έρευνα από τις αρχές επιβολής του Νόμου, το αδίκημα της απαγόρευσης αποκάλυψης πληροφοριών μπορεί να προκύψει. Σχετική νομική γνωμάτευση θα πρέπει να λαμβάνεται πριν την οποιαδήποτε αποκάλυψη πληροφοριών.

2. Εσωτερικοί έλεγχοι, πολιτικές και διαδικασίες

2.1 Ευθύνες και λογοδοσία

2.1.1 Οι οίκοι υποχρεούνται να καθιερώνουν και να διατηρούν **πολιτικές, διαδικασίες και ελέγχους** ανάλογα με την φύση και το μέγεθός τους, ούτως ώστε να μετριάσουν και να διαχειρίζονται τους κινδύνους και να αποτρέπουν την νομιμοποίηση εσόδων ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, διασφαλίζοντας την αναφορά οποιωνδήποτε συναλλαγών ή δραστηριοτήτων που ενδέχεται να είναι γνωστές ή ύποπτες.

2.1.2 Συγκεκριμένα, οι υπόχρεες οντότητες πρέπει να θεσπίσουν **κατάλληλες διαδικασίες** σε σχέση με τα ακόλουθα:

- (α) Διορισμό Λειτουργού Συμμόρφωσης (Κεφάλαιο 3)
- (β) Υιοθέτηση πολιτικών αξιολόγησης και διαχείρισης κινδύνου σχετικά με θέματα ΞΠΧ/ΧΤ (Κεφάλαιο 4)
- (γ) Ταυτοποίηση πελάτη και Δέουσα Επιμέλεια (Κεφάλαιο 5)
- (δ) Συνεχής παρακολούθηση (Κεφάλαιο 6)
- (ε) Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας (Κεφάλαιο 7)
- (στ) Τήρηση αρχείου και προστασία δεδομένων (Κεφάλαιο 8)
- (η) Αναγνώριση και αναφορά εκθέσεων Υποπτων Συναλλαγών και Δραστηριοτήτων (Κεφάλαιο 9)
- (θ) Εκπαίδευση και επίγνωση του προσωπικού (Κεφάλαιο 10)

2.1.3 Όλοι οι οίκοι πρέπει να καταγράψουν σε ένα **εγχειρίδιο** για την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, τις διαδικασίες και τους ελέγχους που εφαρμόζονται σε σχέση με τα στοιχεία α) έως η) πιο πάνω. Το εγχειρίδιο και οι διαδικασίες που υιοθετούνται πρέπει να εγκρίνονται από ανώτατα διοικητικά στελέχη του οίκου. Διευθετήσεις πρέπει να γίνονται ώστε το εγχειρίδιο να παραμένει επικαιροποιημένο, σύμφωνα με τις τελευταίες διατάξεις του Νόμου και την διάθεση ανάληψης κινδύνου της διοίκησης.

2.1.4 Οι οίκοι πρέπει να προβαίνουν σε διευθετήσεις σχετικά με την επαλήθευση, σε τακτική βάση, της **συμμόρφωσης** με και την **αποτελεσματικότητα** των πολιτικών, διαδικασιών και ελέγχων. Οι οίκοι μπορούν να εξετάσουν το ενδεχόμενο να λάβουν διαβεβαίωση από ανεξάρτητους επαγγελματίες.

Όπου ενδείκνυται και ανάλογα με το μέγεθος και τη φύση των δραστηριοτήτων τους, μια ανεξάρτητη εσωτερική υπηρεσία ελέγχου που θα καλύπτει το σύστημα κατά του ΞΠΧ/ ΧΤ του οίκου, θα πρέπει να συνίσταται προς **εξακρίβωση** της επάρκειας, αποτελεσματικότητας, καταλληλότητας και αναλογικότητας των εσωτερικών πολιτικών, ελέγχων και διαδικασιών. Το αποτέλεσμα της εργασίας της ανεξάρτητης εσωτερικής υπηρεσίας ελέγχου θα πρέπει να έχει την μορφή γραπτής έκθεσης. Το συμβούλιο (ή ισότιμο διοικητικό όργανο) θα πρέπει να είναι σε θέση να επιδείξει ότι έλαβε δεόντως υπόψη την έκθεση και κατόπιν ότι έλαβε όλες τις απαραίτητες ενέργειες προς αποκατάσταση οποιωνδήποτε αδυναμιών εντοπίστηκαν σχετικά με ΞΠΧ/ΧΤ.

2.1.5 Οι οίκοι θα πρέπει να ορίσουν ένα μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ή ανώτερων συνεταιίρων, δεδομένου ότι υφίσταται Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο θα είναι υπεύθυνο για την εφαρμογή των διαδικασιών που περιγράφονται στην παράγραφο 2.1.2 ανωτέρω. Τονίζεται ότι, στις περιπτώσεις που ένα φυσικό πρόσωπο που είναι μέλος του ΣΕΛΚ και εμπίπτει στον ορισμό της υπόχρεης οντότητας/ προσώπου και ασκεί το επάγγελμα σαν υπάλληλος νομικού προσώπου το οποίο είναι επίσης υπόχρεη οντότητα, τότε οι υποχρεώσεις που απορρέουν από το Νόμο σχετικά με εσωτερικές διαδικασίες, εκπαίδευση και ανατροφοδότηση, εφαρμόζονται στο νομικό πρόσωπο και όχι στο φυσικό.

2.1.6 Οι οίκοι οφείλουν να λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για αξιολόγηση της ακεραιότητας των υπαλλήλων τους, όχι μόνο κατά την πρόσληψη αλλά σε συνεχή βάση.

2.2 Υπεράκτια γραφεία και συνδεδεμένοι οίκοι

2.2.1 Οι οίκοι μπορεί να ανήκουν σε όμιλο που εφαρμόζει **πολιτικές σχετικά με θέματα ΞΠΧ/ΧΤ σε επίπεδο ομίλου**, συμπεριλαμβανομένων διαδικασιών ανταλλαγής πληροφοριών. Σε τέτοιες περιπτώσεις, ο οίκους θα πρέπει να διασφαλίσει ότι αυτές οι πολιτικές και διαδικασίες εφαρμόζονται αποτελεσματικά σε όλο τον όμιλο και ότι είναι τουλάχιστο το ίδιο αυστηρές και αποτελεσματικές με τις πρόνοιες του Νόμου και της παρούσας Οδηγίας για σκοπούς προσδιορισμού της ταυτότητας και δέουσας επιμέλειας και των αντίστοιχων απαιτήσεων για θέματα προστασίας προσωπικών δεδομένων.

2.2.2 Σε περιπτώσεις που οίκοι ανήκουν σε **ομίλους που δραστηριοποιούνται σε τρίτες χώρες** όπου οι νόμοι αυτών των τρίτων χωρών δεν επιτρέπουν την εφαρμογή των

πιο πάνω αναφερθέντων πολιτικών και διαδικασιών, τότε το μέλος του ΣΕΛΚ οφείλει να ενημερώσει τον ΣΕΛΚ και να λαμβάνει επιπλέον μέτρα για μετριασμό των αυξημένων κινδύνων ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

3. Λειτουργός Συμμόρφωσης

3.1 Διορισμός Λειτουργού Συμμόρφωσης

3.1.1 Όλοι οι οίκοι οφείλουν να **διορίσουν πιστοποιημένο Λειτουργό Συμμόρφωσης** (Λ.Σ.) σύμφωνα με τον [Κανονισμό 6.700](#). Το πρόσωπο που διορίζεται ως Λ.Σ. θα πρέπει να είναι ανώτερο διοικητικό στέλεχος, με επαρκή ικανότητα, γνώσεις και εμπειρογνωμοσύνη σε θέματα ΕΠΧ/ΧΤ και Συμμόρφωσης, καθώς επίσης γνώση του οίκου, των υπηρεσιών του και των πελατών του. Ο Λ.Σ. οφείλει να έχει την απαραίτητη εξουσία για εκπλήρωση των καθηκόντων του, που μπορεί να περιλαμβάνουν την λήψη αποφάσεων που επηρεάζουν την έκθεση του οίκου σε κίνδυνο και τον χειρισμό εσωτερικών και εξωτερικών αναφορών και επικοινωνία με την ΜΟΚΑΣ και τον Σύνδεσμο.

3.1.2 Στις περιπτώσεις που ο Λ.Σ. δεν είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, ένα μέλος του **Διοικητικού Συμβουλίου** πρέπει να **διοριστεί**, υπεύθυνο για την εφαρμογή των πολιτικών και διαδικασιών Συμμόρφωσης, σύμφωνα με τον Νόμο.

3.1.3 Οι οίκοι πρέπει να [κοινοποιήσουν στη ΜΟΚΑΣ](#) το όνομα και την θέση του προσώπου το οποίο διορίζεται ως Λειτουργός Συμμόρφωσης.

3.1.4 Οι οίκοι οφείλουν να διασφαλίσουν ότι ο Λ.Σ. έχει επαρκείς πόρους προς εκπλήρωση των εργασιών του ρόλου του. Ανάλογα με το μέγεθος, την πολυπλοκότητα και δομή της υπόχρεης οντότητας, ο οίκος μπορεί να διορίζει Υπεύθυνο και βοηθούς. Ο **ρόλος και αρμοδιότητες** του Λ.Σ., περιλαμβανομένων αυτών του Υπεύθυνου και των Βοηθών, θα πρέπει να καθορίζονται ξεκάθαρα από τον οίκο και να καταγράφονται σε κατάλληλα εγχειρίδια ή/και περιγραφές καθηκόντων. Ο Λ.Σ. θα πρέπει να έχει άμεση και γρήγορη πρόσβαση σε όλα τα έγγραφα, δεδομένα και πληροφορίες που κατέχει ο οίκος, τα οποία μπορεί να τον βοηθήσουν στην εκπλήρωση των καθηκόντων του. Οι Λ.Σ. θα πρέπει να λαμβάνουν ετησίως τουλάχιστον 10 μονάδες συνεχούς επαγγελματικής ανάπτυξης (ΣΕΑ), εξειδικευμένες και σχετικές με τα καθήκοντα συμμόρφωσης, σύμφωνα με το μέρος 2.700 της παραγράφου 4(9) του Εγχειριδίου Μελών του ΣΕΛΚ.

3.2 Ρόλος του Λειτουργού Συμμόρφωσης

3.2.1 Ο ρόλος του Λειτουργού Συμμόρφωσης δεν ορίζεται στο Νόμο αλλά παραδοσιακά περιλαμβάνει την ευθύνη για εσωτερικούς ελέγχους και διαχείριση κινδύνου αναφορικά με θέματα ξεπλύματος παράνομου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, σύμφωνα με κατευθυντήριες γραμμές που εκδόθηκαν από τον επόπτη. Συγκεκριμένα, ο Λ.Σ. κατ' ελάχιστο οφείλει να:

- (α) Προνοεί για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή των συστημάτων και ελέγχων που χρειάζονται για να διευκολύνει το προσωπικό να υποβάλει εσωτερικές αναφορές υποψίας. Οφείλει επίσης να διασφαλίζει ότι οι δίαυλοι αναφοράς είναι ξεκάθαροι και έχουν κοινοποιηθεί σε όλους.
- (β) Παραλαμβάνει από τους υπαλλήλους του γραφείου οποιαδήποτε πληροφορίες ή άλλη πληροφόρηση που δημιουργεί υποψία για ΞΠΧ/XT (STRs & SARs). Βλέπε Κεφάλαιο 9.
- (γ) Εξετάζει και επικυρώνει τις πληροφορίες που παραλήφθηκαν βάσει τις παραγράφου (β) ανωτέρω μέσω παραπομπής σε οποιαδήποτε άλλη σχετική πληροφόρηση, συζητά τις συνθήκες της υπόθεσης με τον αναφέρων υπάλληλο και, όπου χρειάζεται, με τον προϊστάμενο του αναφέροντος υπαλλήλου. Η αξιολόγηση των αναφερθέντων πληροφοριών και η εξέταση που διενεργήθηκε θα πρέπει να καταγράφεται και να τηρείται. Βλέπε Κεφάλαιο 8 για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την τήρηση αρχείου.
- (δ) Σε συνέχεια του (γ) ανωτέρω, ο Λ.Σ. δύναται να αποφασίσει να ενημερώσει την ΜΟΚΑΣ. Σε τέτοια περίπτωση, θα πρέπει να χρησιμοποιήσει τον ιστότοπο [GoAML](#) για να ολοκληρώσει την Έκθεση Υποπτης Συναλλαγής (STR) ή την Έκθεση Υποπτης Δραστηριότητας (SAR) και να την υποβάλει στη ΜΟΚΑΣ το συντομότερο δυνατό. Βλέπε Κεφάλαιο 9 για περισσότερες πληροφορίες.
- (ε) Ενεργεί σαν πρώτο σημείο επαφής με την ΜΟΚΑΣ, κατά την έναρξη και καθόλη την διάρκεια της έρευνας σαν αποτέλεσμα της υποβολής STR ή SAR στη ΜΟΚΑΣ σύμφωνα με το σημείο (δ) ανωτέρω. Ο Λ.Σ. παρέχει επίσης όλες τις συμπληρωματικές πληροφορίες που έχουν ζητηθεί και διασφαλίζει την πλήρη συνεργασία με την ΜΟΚΑΣ.
- (στ) Δημιουργεί, διατηρεί και συμμετέχει στην προσέγγιση βάσει κινδύνου του οίκου για το ΞΠΧ/XT, περιλαμβανομένης της διαδικασίας αξιολόγησης κινδύνου,

λαμβάνοντας υπόψη τα ευρήματα της Εθνικής και Υπερεθνικής Αξιολόγησης Κινδύνου.

- (η) Αναπτύσσει τις πολιτικές και διαδικασίες Δέουσας Επιμέλειας.
- (θ) Παρέχει υποστήριξη, συμβουλές και καθοδήγηση στη διοίκηση και άλλους υπαλλήλους του οίκου σε θέματα ΕΠΧ/ΧΤ και καθορίζει κατά πόσο οι υπάλληλοι του οίκου χρειάζονται περαιτέρω εκπαίδευση, επίγνωση και γνώση με σκοπό την καταπολέμηση του ΕΠΧ/ΧΤ.
- (ι) Παραμένει ενήμερος για τις τελευταίες βέλτιστες πρακτικές, πρόσφατες τάσεις, εγκυκλίους και τεχνικές ειδοποιήσεις του ΣΕΛΚ, περιλαμβανομένης και της χρήσης εθνικών και διεθνών ευρημάτων όπως οι διάφορες Εθνικές και Υπερεθνικές Αξιολογήσεις Κινδύνων, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, FATF, Moneyval, του Egmont Group, της Επιτροπής Basel, του ΔΝΤ, της Διεθνούς Διαφάνειας και άλλων, για να βελτιώσει τις εσωτερικές διαδικασίες του οίκου σχετικά με την αναγνώριση και αναφορά υποψιών για ΕΠΧ/ΧΤ.
- (κ) Ο Λειτουργός Συμμόρφωσης είναι πρωτίστως υπεύθυνος, σε συνεννόηση με τα ανώτατα διοικητικά στελέχη του οίκου και το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου (εάν υφίσταται), προς το Σύνδεσμο για την εφαρμογή των διαφόρων Οδηγιών που εκδίδονται από τον ΣΕΛΚ βάσει του Νόμου, καθώς και όλων των άλλων οδηγιών/ συστάσεων/ εγκυκλίων που εκδόθηκαν από τον Σύνδεσμο, από καιρού εις καιρόν, σχετικά με την αποτροπή της εγκληματικής χρήσης των υπηρεσιών που προσφέρει το γραφείο για ΕΠΧ/ΧΤ. Ο Λ.Σ. οφείλει επίσης να ετοιμάζει και να υποβάλλει προς τον Σύνδεσμο το Ετήσια Ερωτηματολόγιο ΕΠΧ/ΧΤ σύμφωνα με το Εγχειρίδιο Μελών και τις κατευθυντήριες γραμμές του ΣΕΛΚ όπως επικαιροποιούνται από καιρού εις καιρόν.
- (λ) Ο ΛΣ είναι επίσης υπεύθυνος για την ετοιμασία της Ετήσιας Έκθεσης Λειτουργού Συμμόρφωσης με σκοπό την ενημέρωση του Διοικητικού Συμβουλίου του Οίκου σχετικά με το επίπεδο συμμόρφωσης του Οίκου, την καταγραφή οποιωνδήποτε εσωτερικών επιθεωρήσεων και οποιωνδήποτε εντοπισμένων αδυναμιών, καθώς και οποιωνδήποτε ενισχύσεων απαιτούνται στο πρόγραμμα συμμόρφωσης του Οίκου. Η Ετήσια Έκθεση θα πρέπει να χρησιμοποιείται στην διαμόρφωση σχεδίου δράσης, όπου απαιτείται. Τόσο η Ετήσια Έκθεση όσο και το σχέδιο δράσης πρέπει να είναι άμεσα διαθέσιμα για επιθεώρηση κατά την διάρκεια επιτόπιου εποπτικού ελέγχου ή κατόπιν απαίτησης από τον ΣΕΛΚ.

3.2.2 Ο Λειτουργός Συμμόρφωσης αναμένεται να καταβάλει κάθε εύλογη προσπάθεια να μετριάσει τον κίνδυνο **λαθών ή/και παραλείψεων** κατά την άσκηση των καθηκόντων του και, κυρίως, όταν επικυρώνει τις αναφορές υποψίας που έχει λάβει σχετικά με ΕΠΧ/ΧΤ, τα αποτελέσματα των οποίων, κατευθύνουν την υποβολή ή μη υποβολή αναφοράς στη ΜΟΚΑΣ.

3.2.3 Αναμένεται επίσης να **ενεργεί με ειλικρίνεια** και λογική και να παίρνει αποφάσεις **καλή τη πίστει**. Πρέπει να τονιστεί ότι οι αποφάσεις του Λ.Σ. δύνανται να αποτελέσουν αντικείμενο μεταγενέστερου ελέγχου από τον Σύνδεσμο. Ο ΣΕΛΚ, στο πλαίσιο της εξέτασης και αξιολόγησης των διαδικασιών ενός οίκου ενάντια στα ΕΠΧ/ΧΤ και της συμμόρφωσής του με τις πρόνοιες του Νόμου, είναι νομίμως εξουσιοδοτημένος να αναφέρει στη ΜΟΚΑΣ ένα οίκο ή/και ένα πελάτη ενός οίκου, ο οποίος, κατά τη γνώμη του, δεν συμμορφώνεται με τις πρόνοιες του Νόμου και σχηματίζει την άποψη ότι έχει διαπραχθεί ΕΠΧ/ΧΤ.

4. Προσέγγιση βάσει κινδύνου (RBA)

4.1 Πώς να χρησιμοποιήσετε την προσέγγιση βάσει κινδύνου (RBA)

4.1.1 Η εφαρμογή της προσέγγισης βάσει κινδύνου (RBA), σε επίπεδο οίκου αλλά και πελάτη, είναι θεμελιώδης προς συμμόρφωση με **το Νόμο**, την οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τις συστάσεις της FATF. Αποτελεί τη βάση πάνω στην οποία στηρίζονται οι πολιτικές κατά του ΞΠΧ/ΧΤ, οι έλεγχοι και οι διαδικασίες του οίκου, και κυρίως οι διαδικασίες δέουσας επιμέλειας και οι διαδικασίες εκπαίδευσης του προσωπικού. Επομένως, η χρήση μιας ολιστικής και δυναμικής προσέγγισης βάσει κινδύνου (RBA) είναι υψίστης σημασίας.

4.1.2 Η **προσέγγιση βάσει κινδύνου** προσδιορίζει επίσης τους κινδύνους νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που ενέχει κάθε πελάτης και παρέχει την δυνατότητα για αξιολόγηση κάθε πελατειακής σχέσης ξεχωριστά, επιτρέποντας στους οίκους να προσαρμόσουν τις ενέργειες τους ανάλογα με την διάθεση ανάληψης κινδύνου. Η διάθεση ανάληψης κινδύνου κάθε οίκου ποικίλει, ανάλογα με τους στόχους που θέτουν τα ανώτατα διοικητικά στελέχη.

Η RBA επιτρέπει στους οίκους να ασκούν εύλογη επιχειρηματική και επαγγελματική κρίση και σκεπτικισμό όσον αφορά τους πελάτες και τη διαχείριση πιθανών κινδύνων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Επιτρέπει στους οίκους να διαθέσουν τους πόρους και τις προσπάθειες τους, όπου ο κίνδυνος που εντοπίστηκε είναι μεγαλύτερος και αντιστρόφως, να μειώσουν τις απαιτήσεις όπου ο κίνδυνος που εντοπίστηκε είναι χαμηλός. Περαιτέρω, επιτρέπει στους οίκους να προσαρμόζονται με πιο αποτελεσματικό και αποδοτικό τρόπο, σε νέες μεθόδους νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που αναγνωρίζονται.

4.1.3 Πρέπει να σημειωθεί ότι η **RBA** δεν απαλλάσσει τους πελάτες χαμηλού κινδύνου από τις **διαδικασίες δέουσας επιμέλειας**, παρόλα αυτά, το κατάλληλο επίπεδο CDD είναι πιθανόν να είναι λιγότερο επαχθές από ό, τι

για τους πελάτες υψηλότερου κινδύνου. Σε όλες τις περιπτώσεις πρέπει να διεξάγονται συνεχείς διαδικασίες παρακολούθησης. Βλέπε Κεφάλαιο 5 για περισσότερες λεπτομέρειες.

4.1.4 Η RBA έχει μια σειρά **θετικών χαρακτηριστικών**, συγκεκριμένα :

- (α) Προσφέρει καλύτερη **κατανόηση** - Αναγνωρίζει ότι το ξέπλυμα χρήματος ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας διαφέρει μεταξύ πελατών, χωρών, υπηρεσιών και χρηματοοικονομικών μέσων,
- (β) Είναι **ευέλικτη** - Επιτρέπει στους οίκους να διαφοροποιούν τους πελάτες μεταξύ τους κατά τρόπο που να αντιστοιχεί με τους κινδύνους των συγκεκριμένων δραστηριοτήτων τους,
- (γ) Προνοεί για την **διάθεση ανάληψης κινδύνου** του οίκου - Επιτρέπει στους οίκους να εφαρμόζουν τη δική τους προσέγγιση στη διαμόρφωση των πολιτικών, διαδικασιών και ελέγχων αναλόγως των συγκεκριμένων περιστάσεων και των χαρακτηριστικών του οίκου,
- (δ) Είναι **αποτελεσματική** και **αποδοτική** - Βοηθά στην δημιουργία ενός πιο οικονομικά αποδοτικού συστήματος, και
- (ε) Είναι **αναλογική** - Προωθεί την ιεράρχηση των προσπάθειών και των ενεργειών του οίκου ανάλογα με την πιθανότητα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή την χρηματοδότηση της τρομοκρατίας που προκύπτει μέσω της χρήσης των υπηρεσιών που παρέχονται.

4.1.5 Κατά την εφαρμογή της **RBA**, για να εκτιμηθεί ο οικονομικά αποδοτικότερος και αναλογικότερος τρόπος διαχείρισης των κινδύνων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας **που θέτουν οι πελάτες**, ένας οίκος οφείλει να ακολουθήσει τα πιο κάτω **βήματα** :

- (α) Να καθορίζει τη διάθεση ανάληψης κινδύνου του οίκου, που αποφασίζεται στο ανώτατο επίπεδο διοίκησης και που θα πρέπει να αντικατοπτρίζεται στη πολιτική αποδοχής του πελάτη (Client Acceptance Policy),
- (β) Να προσδιορίζει και αξιολογεί τους κινδύνους νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που προέρχεται από συγκεκριμένους πελάτες, υπηρεσίες, γεωγραφικές περιοχές όπου δραστηριοποιούνται ο οίκος και οι πελάτες του και των δίαυλων παροχής υπηρεσιών

- (γ) Να διαχειρίζεται και να μετριάξει τους εκτιμημένους κινδύνους με την εφαρμογή κατάλληλων και αποτελεσματικών μέτρων, διαδικασιών και ελέγχων,
- (δ) Να προβαίνει σε συνεχή παρακολούθηση και βελτίωση στην αποτελεσματική λειτουργία των πολιτικών, διαδικασιών και ελέγχων,
- (ε) Να σχεδιάζει και να τεκμηριώνει τις διαδικασίες και ελέγχους σε κατάλληλα εγχειρίδια και πολιτικές, για να εξασφαλίζεται η ομοιόμορφη εφαρμογή σε όλο τον οίκο.

Περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με την **προσέγγιση βάσει κινδύνου σε επίπεδο πελάτη** μπορούν να βρεθούν στις [κατευθυντήριες γραμμές](#) των βέλτιστων πρακτικών RBA όπως έχουν αναθεωρηθεί τον Ιούλιο 2021.

4.1.6 Κατά την εφαρμογή του **RBA σε επίπεδο οίκου**, ο οίκος θα πρέπει να ακολουθήσει τα **πιο κάτω βήματα** για την αξιολόγηση και διαχείριση της έκθεσης του στο κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας:

- (α) Αναγνώριση των κινδύνων που αντιμετωπίζει ο οίκος,
- (β) Εκτίμηση κάθε εντοπισθέντος κινδύνου λαμβάνοντας υπόψη την πιθανότητα να συμβεί και τη σχετική επίπτωση σε περίπτωση που συμβεί,
- (γ) Σχεδιασμός και εφαρμογή κατάλληλων μέτρων και ελέγχων για τη μείωση του κινδύνου σε ένα αποδεκτό επίπεδο,
- (δ) Αναθεώρηση των μέτρων μετριασμού και των ελέγχων που εφαρμόζονται για να διασφαλιστεί ότι οι πολιτικές, τα μέτρα, οι διαδικασίες και οι έλεγχοι του οίκου, είναι κατάλληλα και παραμένουν αποτελεσματικά για την αντιμετώπιση του επιπέδου του εντοπισθέντος κινδύνου.

Περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με την **προσέγγιση βάσει κινδύνου σε επίπεδο οίκου** μπορούν να βρεθούν στις [κατευθυντήριες γραμμές](#) των βέλτιστων πρακτικών RBA σε επίπεδο οίκου που δημοσιεύθηκαν από τον ΣΕΑΚ στην [ΕΣ 13/2022](#) στις 06 Ιουνίου 2022.

4.2 Στάση της Διοίκησης

4.2.1 Τα ανώτατα διοικητικά στελέχη κάθε οίκου θα πρέπει να καθορίσουν τα αποδεκτά προφίλ κινδύνου των πελατών τους. Αυτά θα πρέπει να καταγράφονται σε μια **Πολιτική Αποδοχής Πελάτη (CAP)**, η οποία θα περιγράφει επίσης τα χαρακτηριστικά ενός πιθανού πελάτη, του οποίου ο οίκος θα πρέπει ενδεχομένως να απορρίψει την αίτηση δημιουργίας μιας επιχειρηματικής σχέσης. Για παράδειγμα, οι επιχειρηματικές σχέσεις με ΠΕΠ από χώρες υψηλού κινδύνου, οι οποίες εξαρτώνται από την διάθεση ανάληψης κινδύνου του οίκου.

Στην Πολιτική Αποδοχής Πελατών, τα ανώτατα διοικητικά στελέχη θα πρέπει να περιγράφουν τα κριτήρια αποδοχής πελατών, στα οποία θα βασίζεται η εφαρμογή RBA και το Οικονομικό προφίλ ενός πελάτη.

4.2.2 Σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου, τα ανώτατα διοικητικά στελέχη θα πρέπει να διορίσουν ένα άτομο μέλος του Δ.Σ. ως **υπεύθυνο** για την εφαρμογή του προγράμματος συμμόρφωσης, των πολιτικών, των ελέγχων και των διαδικασιών του οίκου, όπου εφαρμόζεται. Τα παραπάνω έχουν ιδιαίτερη σημασία σε περιπτώσεις όπου ο Λειτουργός Συμμόρφωσης δεν είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου. Οι οίκοι θα πρέπει επίσης να διασφαλίζουν ότι το τμήμα συμμόρφωσης διαθέτει επαρκείς πόρους σε ανθρώπινο δυναμικό, εκπαίδευση και τεχνολογία, πάντα ανάλογες με την διάθεση ανάληψης κινδύνου, την πολυπλοκότητα και την ευρύτητα των καθηκόντων που πρέπει να αναληφθούν.

4.2.3 Τα ανώτατα διοικητικά στελέχη πρέπει να επιδείξουν τη δέσμευσή τους αναφορικά με την συμμόρφωση και την εφαρμογή της RBA, μέσω της **συμμετοχής τους** στη διαδικασία αξιολόγησης κινδύνου των πελατών τους. **Τα ανώτερα διοικητικά στελέχη** θα πρέπει επίσης να διασφαλίζουν ότι η πολιτική αποδοχής πελατών (CAP) και η αντίστοιχη διαχείριση κινδύνων επανεξετάζονται τακτικά με περιοδικές αναθεωρήσεις, επισημαίνοντας τυχόν σημαντικές αλλαγές που μπορεί να επέλθουν στο επιχειρηματικό περιβάλλον ή στο νομικό πλαίσιο.

Επιπρόσθετα, τα ανώτατα διοικητικά στελέχη πρέπει να εγκρίνουν τις πολιτικές, διαδικασίες και ελέγχους που εφαρμόζονται από τις επιχειρήσεις σε σχέση με την νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότηση της

τρομοκρατίας, καθώς και την παρακολούθηση και, ενδεχομένως, την ενίσχυση των μέτρων που λαμβάνονται.

4.3 Κατηγορίες Κινδύνων

4.3.1 Σύμφωνα με το Νόμο και διάφορες τυπολογίες σχετικά με την RBA, οι κίνδυνοι νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τουλάχιστον οι ακόλουθοι **παράγοντες κινδύνου** :

- α) Χώρα / Γεωγραφικός κίνδυνος*
- β) Κίνδυνος υπηρεσιών*
- γ) Κίνδυνος πελάτη*
- δ) Κίνδυνοι δίαυλων παροχής υπηρεσιών*

Στην πράξη, μπορεί κάθε παράγοντας να καλύπτει περισσότερο από ένα κίνδυνο και ως εκ τούτου αυτοί οι κίνδυνοι θα πρέπει να θεωρούνται ως αλληλένδετοι. Δεν υπάρχει μια μόνο μεθοδολογία που να εφαρμόζεται σε αυτές τις κατηγορίες κινδύνου και η εφαρμογή τους αποτελεί απλώς ένα προτεινόμενο πλαίσιο για την προσέγγιση της διαχείρισης των πιθανών κινδύνων.

4.3.2 Κατά την εφαρμογή μιας RBA, η εκτίμηση των κινδύνων μπορεί να μεταβληθεί ανάλογα με το χρόνο και τις παγκόσμιες εξελίξεις, συνεπώς πρέπει να επισημανθεί ότι πρόκειται για μια δυναμική διαδικασία που πρέπει να διατηρηθεί. Μια στατική εφαρμογή του RBA μπορεί να οδηγήσει σε μια στρεβλωμένη εικόνα και περίπλοκες καταστάσεις, αυξάνοντας τους επιχειρηματικούς κινδύνους κάθε οίκου. Οι οίκοι μπορούν να ανατρέξουν στο Παράρτημα I για τις ενδείξεις χαμηλού κινδύνου, στο Παράρτημα II για ενδείξεις υψηλού κινδύνου και στις κατευθυντήριες γραμμές του ΣΕΛΚ για τα παραδείγματα σχετικά με την **εφαρμογή της RBA**. Τα παραδείγματα που παρέχονται, είναι για βοήθεια σχετικά με τον εντοπισμό εκείνων των ενδείξεων που μπορεί να ισχύουν στις περιστάσεις των οίκων και των σχέσεων με τους πελάτες. Ωστόσο, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι οι πίνακες των παραδειγμάτων που παρέχονται δεν είναι εξαντλητικοί.

Οι οίκοι θα πρέπει να χρησιμοποιούν αξιόπιστες, δημοσίως διαθέσιμες πληροφορίες όταν προσπαθούν να αξιολογήσουν τον κίνδυνο των πελατών τους. Ορισμένες αξιόπιστες πηγές περιλαμβάνουν τις ακόλουθες:

- (α) [Την τελευταία υπερεθνική αξιολόγηση κινδύνου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής](#)
- (β) [Την Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνων της Κύπρου](#), περιλαμβανομένων άλλων αξιόπιστων κυβερνητικών πηγών ή εγκυκλίων
- (γ) Τις Εγκυκλίους του ΣΕΛΚ και ανακοινώσεις σχετικά με το θέμα
- (δ) Τις Εγκυκλίους της ΜΟΚΑΣ και ανακοινώσεις σχετικά με το θέμα
- (ε) Άλλες αξιόπιστες πηγές που αναφέρονται στην ενότητα 4.6.4

Όπως προαναφέρθηκε, η βάση της RBA περιλαμβάνει την αξιολόγηση του κινδύνου των πελατών του οίκου, των γεωγραφικών τοποθεσιών, των παρεχόμενων υπηρεσιών και των συναλλαγών ή των διαύλων παράδοσης υπηρεσιών. Συνοψίζονται παρακάτω οι κύριοι παράγοντες κινδύνου, οι οποίοι μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την εκτίμηση κινδύνου του πελάτη.

Χώρα / Γεωγραφικός κίνδυνος

4.3.3 Υπάρχουν διάφορα στοιχεία τα οποία πρέπει να ληφθούν υπόψιν κατά την αξιολόγηση του γεωγραφικού κινδύνου. Ορισμένα παραδείγματα περιλαμβάνουν το αντιληπτό επίπεδο απάτης, δωροδοκίας και διαφθοράς, τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, την εγκληματική δραστηριότητα και την αποτελεσματικότητα της νομοθεσίας και των ελέγχων κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας στη συγκεκριμένη χώρα ή τη γεωγραφική περιοχή. Επιπλέον, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και το καθεστώς κυρώσεων ή εμπάργκο που επιβάλλονται από την ΕΕ και τον ΟΗΕ.

Ορισμένες γεωγραφικές περιοχές ή χώρες μπορεί να θεωρούνται υψηλότερου επιπέδου κινδύνου, αλλά πελάτες με μεγάλη εμπειρία σε μια συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή ή χώρα, μπορεί να θεωρούνται ότι συνιστούν ένα διαφορετικό επίπεδο γεωγραφικού κινδύνου από έναν πελάτη με περιορισμένη εμπειρία. Παρόλα αυτά, οι πελάτες μπορεί να θεωρηθεί ότι συνιστούν υψηλότερο κίνδυνο από τον κανονικό, όταν οι ίδιοι, οι συνεργάτες τους, οι τελικοί δικαιούχοι, οι δραστηριότητές τους ή η πηγή ή ο προορισμός των

εισοδημάτων τους, βρίσκονται σε χώρα που παρουσιάζει υψηλότερο κίνδυνο (βλ. Παράρτημα II).

Κίνδυνος υπηρεσιών

4.3.4 Η εκτίμηση κινδύνου πρέπει να προσδιορίζει τον πιθανό κίνδυνο που παρουσιάζουν οι υπηρεσίες που προσφέρονται από ένα οίκο σε έναν πελάτη. Οι οίκοι θα πρέπει να εξετάσουν το ενδεχόμενο υλοποίησης επιπρόσθετων ελέγχων όταν παρέχουν υπηρεσία με αυξημένο επίπεδο αδυναμίας σε νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας όσον αφορά τα αδικήματα που περιγράφονται στην ενότητα 1.5.1. Κάποιοι τύποι υπηρεσιών μπορεί να ενδιαφέρουν περισσότερο τα άτομα που ασχολούνται με την νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, λόγω της φύσης τους, και ως εκ τούτου φέρουν υψηλότερο βαθμό κινδύνου (βλ. Παράρτημα II).

Η παροχή υπηρεσιών που σχετίζονται με την πολιτογράφηση ή την απόκτηση ιθαγένειας μέσω του Κυπριακού Επενδυτικού Προγράμματος, πρέπει να τυγχάνει χειρισμού αυτόματα ως υψηλού κινδύνου.

Κατάχρηση των υπηρεσιών που παρέχονται από τα μέλη του ΣΕΛΚ μπορεί να οδηγήσει, μεταξύ άλλων, στα ακόλουθα αρνητικά αποτελέσματα:

- Κατάχρηση των εισαγωγικών υπηρεσιών, π.χ. σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που, κατ' ελάχιστο, δύναται να επηρεάσουν αρνητικά τη φήμη του ιδρύματος
- Κατάχρηση ομαδοποιημένων πελατειακών λογαριασμών ή ασφαλούς φύλαξης χρημάτων ή περιουσιακών στοιχείων
- Παροχή συμβουλών σχετικά με τη σύσταση νομικών διευθετήσεων, το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να συγκαλύψει την ιδιοκτησία ή τον πραγματικό οικονομικό σκοπό (περιλαμβανομένης της ίδρυσης καταπιστευμάτων, άλλων πολύπλοκων δομών ομίλου, εταιρειών ή αλλαγές ονόματος/εταιρικής έδρας).

Ο παραπάνω κατάλογος δεν είναι εξαντλητικός και περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον κίνδυνο παροχής υπηρεσιών βρίσκονται στις κατευθυντήριες γραμμές RBA του ΣΕΛΚ.

4.3.5 Σε περίπτωση που ένας οίκος θα αρχίσει να παρέχει μια **νέα υπηρεσία** η οποία είναι σημαντικά διαφορετική από το υπάρχον πλαίσιο υπηρεσιών, θα πρέπει να αξιολογήσει τους αντίστοιχους κινδύνους νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας (βλ. ενότητα 4.8). Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της εκτίμησης που πραγματοποιήθηκε, ο οίκος θα πρέπει να ενεργήσει ανάλογα.

Κίνδυνος πελατών

4.3.6 Αναφέρονται κάτωθι οι κύριες ενδείξεις που έχουν συσχετιστεί με αυξημένο πελατειακό κίνδυνο:

- (α) Ενδείξεις ότι ο πελάτης προσπαθεί να αποκρύψει πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες της επιχείρησής του, την ιδιοκτησία ή τη φύση των συναλλαγών του.
- (β) Ενδείξεις ότι ορισμένες συναλλαγές, δομές, γεωγραφικές περιοχές, διεθνείς δραστηριότητες και άλλα δεν είναι ευθυγραμμισμένα με την κατανόηση της επιχείρησης του πελάτη ή του οικονομικού του προφίλ.
- (γ) Κλάδοι πελατών, τομείς ή κατηγορίες όπου οι ευκαιρίες για νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας είναι ιδιαίτερα διαδεδομένες.
- (δ) Μυστικότητα και αχρείαστα περίπλοκες δομές ιδιοκτησίας που συγκαλύπτουν την ιδιοκτησία και τον έλεγχο.
- (ε) Συμμετοχή ΠΕΠ στις υποθέσεις του πελάτη. Βλ. παράγραφο 4.4 για περισσότερες λεπτομέρειες.
- (στ) Εμπάργκο, τομεακές κυρώσεις, υπήκοοι οι οποίοι έχουν υποστεί κυρώσεις (SDNs), εδαφικές ή εθνικές κυρώσεις. Βλ. παράγραφο 4.6 για περισσότερες λεπτομέρειες.
- (ζ) Πελάτες που έχουν υποβάλει αίτηση για υπηκοότητα μέσω του Κυπριακού Επενδυτικού Προγράμματος.

Ο παραπάνω κατάλογος δεν είναι εξαντλητικός και περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον κίνδυνο του πελάτη παρουσιάζονται στο Παράρτημα Ι και στο Παράρτημα ΙΙ, καθώς και στις κατευθυντήριες γραμμές του ΣΕΛΚ σχετικά με την RBA.

Οι κίνδυνοι των διαύλων παροχής υπηρεσιών

4.3.7 Οι δίαυλοι παροχής υπηρεσιών επηρεάζουν τον κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Η ταυτότητα και η αξιοπιστία ενός πελάτη μπορεί να είναι πιο δύσκολο να εκτιμηθεί ανάλογα με τα μέσα παροχής των υπηρεσιών. Πιο συγκεκριμένα, όταν δεν έχει πραγματοποιηθεί κατ' ιδίαν συνάντηση με τον πελάτη ή εάν υπάρχει εμπλοκή τρίτου προσώπου εξουσιοδοτημένο να αντιπροσωπεύσει τον πελάτη, ο κίνδυνος του διαύλου παροχής υπηρεσιών είναι υψηλότερος. Η ίδια προσέγγιση θα πρέπει να υιοθετείται και όσον αφορά τις επιχειρηματικές σχέσεις με μέλη της οικογένειας και τους συνεργάτες των ΠΕΠ.

Οι οίκοι θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη, τους κινδύνους που δημιουργεί ένας συγκεκριμένος δίαυλος παροχής υπηρεσιών κατά την εκτίμηση κινδύνου του πελάτη (CRA). Όπου εντοπίζονται υψηλότερα επίπεδα κινδύνου, οι οίκοι θα πρέπει να καθορίσουν ελέγχους μετριασμού του κινδύνου. Για παράγοντες υψηλότερου κινδύνου που αφορούν δίαυλους παροχής υπηρεσιών, βλέπε το Παράρτημα ΙΙ.

4.4 Πολιτικώς Εκτεθειμένα Πρόσωπα (ΠΕΠ)

4.4.1 Σε περίπτωση που ο τελικός δικαιούχος ενός πελάτη είναι ΠΕΠ ή όταν ένας ΠΕΠ ασκεί έλεγχο πάνω στον πελάτη, ο οίκος θα πρέπει να χειρίζεται τον πελάτη ως **αυτόματα υψηλού κινδύνου** σχετικά με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Όλοι οι οίκοι πρέπει να διασφαλίσουν ότι τα παραπάνω αναφέρονται σαφώς στην πολιτική διαχείρισης των κινδύνων. Σε τέτοιες περιπτώσεις, θα πρέπει να εφαρμοστούν αυξημένα μέτρα δέουσας επιμέλειας. Βλέπε την ενότητα 5.7 για περισσότερες λεπτομέρειες.

4.4.2 Σε γενικές γραμμές, ένας ΠΕΠ θεωρείται ότι παρουσιάζει υψηλότερο κίνδυνο ενδεχόμενης συμμετοχής του σε υποθέσεις δωροδοκίας και διαφθοράς λόγω της θέσης και της **επιρροής** τους. Αυτή η επιρροή θεωρείται επίσης ότι έχει αντίκτυπο στο προφίλ

κινδύνου των στενών συγγενών τους και των συνεργατών τους. Τα στενά μέλη της οικογένειας και οι συνεργάτες των ΠΕΠ θα πρέπει επίσης να αντιμετωπίζονται ως υψηλού κινδύνου.

4.5 Κυπριακό Επενδυτικό Πρόγραμμα (ΚΕΠ)

Τα προγράμματα ιθαγένειας μέσω επενδύσεων ενέχουν εγγενείς κινδύνους που σχετίζονται με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, τη διαφθορά και τη δωροδοκία, κυρίως λόγω των χαρακτηριστικών της στοχευμένης ομάδας στην οποία απευθύνονται, δηλαδή εύπορους ιδιώτες.

Με γνώμονα την διαχείριση αυτών των κινδύνων, οι οίκοι οφείλουν να εφαρμόζουν μετριαστικά μέτρα.

Καινούργιοι και υφιστάμενοι πελάτες που ζητούν την παροχή υπηρεσιών για αίτηση για απόκτηση ιθαγένειας μέσω του ΚΕΠ πρέπει αυτόματα να κατηγοριοποιούνται ως υψηλού κινδύνου εξ' ορισμού, ως άμεσο αποτέλεσμα της παροχής της συγκεκριμένης υπηρεσίας (*κίνδυνος υπηρεσίας*). Σε αυτή την περίπτωση, ο οίκος θα πρέπει να καθορίσει το βάθος και την έκταση των αυξημένων μέτρων δέουσας επιμέλειας που θα εφαρμοστούν. Βλέπε ενότητα 5.7 για περισσότερες λεπτομέρειες.

Σε συνέχεια της απόκτησης ιθαγένειας και στη περίπτωση που ο οίκος συνεχίζει να τηρεί επιχειρηματική σχέση με τον πελάτη (μέσω της παροχής άλλων υπηρεσιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Νόμου), ο οίκος θα πρέπει να προβλέπει για αυτό στη διαδικασία αξιολόγησης κινδύνου και συγκεκριμένα μέσω της κατανομής ενός στοιχείου υψηλότερου **πελατειακού κινδύνου**.

Ένα στοιχείο υψηλότερου *πελατειακού κινδύνου* θα πρέπει επίσης να κατανέμεται σε πελάτες στους οποίους υπηρεσίες που σχετίζονται με το ΚΕΠ έχουν προσφερθεί από άλλο επαγγελματία ή σε πελάτες στους οποίους έχει αρνηθεί η ιθαγένεια μέσω του ΚΕΠ, αλλά με τους οποίους ο οίκος διατηρεί επιχειρηματική σχέση (μέσω της παροχής άλλων υπηρεσιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Νόμου). Στη πιθανότητα άρνησης παροχής ιθαγένειας, οι λόγοι άρνησης πρέπει να καταγράφονται και να λαμβάνονται υπόψη κατά την εφαρμογή της προσέγγισης βάσει κινδύνου.

Υπογραμμίζεται ότι στις περιπτώσεις όπου πελάτης κατέχει την Κυπριακή ιθαγένεια που αποκτήθηκε μέσω του ΚΕΠ, είναι η χώρα καταγωγής του πελάτη που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά την αξιολόγηση του κινδύνου που σχετίζεται με τις *γεωγραφικές περιοχές* στα πλαίσια της αξιολόγησης κινδύνου, και όχι η ιθαγένεια του πελάτη.

Οι οίκοι αναμένονται επίσης να λαμβάνουν εύλογα μέτρα για να προσδιορίσουν κατά πόσο ο πελάτης ή ενδεχόμενος πελάτης, συμμετείχε σε προγράμματα ιθαγένειας μέσω επενδύσεων σε άλλες δικαιοδοσίες. Σε τέτοιες περιπτώσεις, ο αντίστοιχος κίνδυνος θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη και μετριαστικοί έλεγχοι θα πρέπει να εφαρμοστούν.

4.6 Κυρώσεις και άλλοι παράγοντες που πρέπει να ληφθούν υπόψη

4.6.1 Κατά τη διάρκεια της εφαρμογής της RBA, πρέπει να εξεταστούν προσεκτικά τα ζητήματα που σχετίζονται με την επιβολή κυρώσεων. Πιο συγκεκριμένα, οι οίκοι θα πρέπει να βεβαιωθούν ότι είναι σε πλήρη συμμόρφωση με α) τα Περιοριστικά μέτρα της ΕΕ (περιοριστικά μέτρα που εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο της ΕΕ μέσω των σχετικών Αποφάσεων και Κανονισμών, στο πλαίσιο της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας) και β) τα Προγράμματα κυρώσεων του ΟΗΕ (Διεθνείς κυρώσεις με σχετική απόφαση / ψήφισμα που ενέκρινε το Συμβούλιο Ασφαλείας (SC / ΟΗΕ), στο πλαίσιο του Κεφαλαίου VII του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών).

Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης ενός μέλους του ΣΕΛΚ με τα **περιοριστικά μέτρα της ΕΕ και τα προγράμματα επιβολής κυρώσεων του ΟΗΕ**, η αντίστοιχη νομοθεσία προβλέπει ποινές φυλάκισης 2 ετών και / ή πρόστιμο € 100.000 για άτομα και € 300.000 για νομικά πρόσωπα.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα ανωτέρω μπορούν να βρεθούν στον [ιστότοπο](#) του [Υπουργείου Εξωτερικών](#), στις εγκύκλιους που εκδόθηκαν από τον ΣΕΛΚ για το θέμα αυτό καθώς και στην Οδηγία Κυρώσεων του ΣΕΛΚ για συμμόρφωση με τις διατάξεις των ψηφισμάτων ή αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών (κυρώσεων) και των αποφάσεων/κανονισμών του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής ένωσης (περιοριστικά μέτρα).

4.6.2 Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει επίσης να δοθεί σε άλλα καθεστώτα κυρώσεων που ενδέχεται να έχουν αντίκτυπο στο προφίλ κινδύνου των πελατών.

Για παράδειγμα, **οι κυρώσεις των ΗΠΑ** που επιβλήθηκαν από το Γραφείο Ελέγχου Ξένων Περιουσιακών Στοιχείων - Office of foreign assets control (OFAC) δεν χρειάζεται να τηρούνται, σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία, από τις υπόχρεες οντότητες που είναι εγκατεστημένες στη Δημοκρατία. Παρόλα αυτά, οι οίκοι ενθαρρύνονται να δίνουν ιδιαίτερη προσοχή στις κυρώσεις αυτές και να αξιολογούν τους κινδύνους που απορρέουν από τις επιχειρηματικές τους σχέσεις με άτομο που του έχουν επιβληθεί κυρώσεις. Πρέπει να τονιστεί ότι ορισμένες κυρώσεις των ΗΠΑ περιέχουν διατάξεις για δευτερεύουσες κυρώσεις. Οι δευτερεύουσες κυρώσεις συνεπάγονται οικονομικούς περιορισμούς για τους πολίτες και τις εταιρείες που δεν είναι υπήκοοι των ΗΠΑ αλλά διατηρούν επιχειρηματική δραστηριότητα με πρόσωπο που του έχουν επιβληθεί κυρώσεις από τις ΗΠΑ [[ΓΕ 7/2018](#)].

4.6.3 Οι οίκοι θα πρέπει να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν **πολιτικές και διαδικασίες** που να τους επιτρέπουν να εντοπίζουν συναλλαγές που ενδέχεται να παραβιάζουν τα περιοριστικά μέτρα της ΕΕ και τις κυρώσεις του ΟΗΕ. Οι πολιτικές και οι διαδικασίες θα πρέπει να καταγράφονται σαφώς.

4.6.4 Άλλοι τομείς υψηλού κινδύνου που επισημαίνονται από τις **εγκυκλίους του ΣΕΛΚ**, τις εθνικές ή υπερεθνικές αξιολογήσεις κινδύνου ή τυπολογίες που έχουν εκδοθεί από άλλους αξιόπιστους διεθνείς οργανισμούς όπως:

- η [Ευρωπαϊκή Επιτροπή](#)
- [FATF](#),
- [Moneyval](#)
- [τον όμιλο Egmont](#),
- [η επιτροπή της Βασιλείας](#),
- [το ΔΝΤ](#),
- [Οργανισμός Διεθνούς διαφάνεια](#)
- [Terrorism Index](#)
- [Institute for Science and International Security](#)

και **άλλοι** πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τον σχεδιασμό της διαδικασίας εκτίμησης κινδύνου. Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, η εφαρμογή του RBA είναι μια δυναμική διαδικασία που πρέπει να ενημερώνεται και να διατηρείται συνεχώς.

Οι γενικές εγκύκλιοι και οι τεχνικές ειδοποιήσεις που εκδίδονται από τον ΣΕΛΚ, καλύπτουν θέματα όπως αυτά των κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων και αρχικής προσφοράς νομίσματος (ICO), προσφέροντας γνώσεις για τα θέματα. Όλα τα μέλη αναμένεται να ακολουθήσουν τις οδηγίες που παρέχονται στο πλαίσιο των υποχρεώσεων συμμόρφωσης τους.

4.7 Εφαρμογή της προσέγγισης βάσει κινδύνου (RBA)

4.7.1 Για την **ανάπτυξη μιας RBA**, είναι απαραίτητο για τους οίκους να αναθεωρήσουν τις εσωτερικές υποθέσεις και να εξετάσουν ποιοι είναι οι κίνδυνοι που προέρχονται από την νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που μπορεί να συνδέονται σε κάθε τύπο υπηρεσίας, τον τύπο του πελάτη κ.λπ. Κατά την εκτέλεση της παραπάνω άσκησης, η αρχή της αναλογικότητας πρέπει να λαμβάνεται υπόψη.

Η εξέταση των εν λόγω τύπων κινδύνου θα επιτρέπει στους οίκους τη δημιουργία μιας ποιοτικής μεθοδολογίας αξιολόγησης κινδύνου. Οι οίκοι μπορεί να θεωρήσουν καταλληλότερη την κατάρτιση ενός απλού πίνακα βαθμολόγησης των χαρακτηριστικών του πελάτη ή της υπηρεσίας που θεωρείται ότι παρουσιάζουν υψηλότερο από τον κανονικό κίνδυνο και αυτών που παρουσιάζουν έναν κανονικό κίνδυνο. Κατά τη διάρκεια αυτής της διαδικασίας οι οίκοι πρέπει να εξετάσουν τους παράγοντες κινδύνου που περιγράφονται παραπάνω. Για παράδειγμα, η μακρόχρονη συσχέτιση και λεπτομερής γνώση του πελάτη ή εισαγωγή σε έγκριτο χρηματιστήριο μπορεί να θεωρηθούν παράγοντες μείωσης του κινδύνου. Για περισσότερες λεπτομέρειες βλέπε τα παραρτήματα I και II και τις Κατευθυντήριες Γραμμές RBA του ΣΕΛΚ.

Η ποιοτική μεθοδολογία αξιολόγησης κινδύνου ή ο πίνακας βαθμολόγησης πρέπει να αντικατοπτρίζουν τις πρόνοιες της πολιτικής αποδοχής πελάτη που αναφέρονται στην παράγραφο 4.2 ανωτέρω και πρέπει να είναι ένα από τα πρώτα βήματα της δέουσας επιμέλειας για τον πελάτη. Η διαδικασία επιτρέπει στον οίκο να αναθέσει σε κάθε πελάτη ένα επίπεδο κινδύνου σχετικά με την νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες

δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, εξασφαλίζοντας ότι εκτελείται η ανάλογη εργασία δέουσας επιμέλειας. Αυξημένα μέτρα δέουσας επιμέλειας θα πρέπει να εφαρμόζονται για εκείνους τους πελάτες που κατηγοριοποιήθηκαν ως πελάτες υψηλότερου κινδύνου. Βλέπε το κεφάλαιο 5 για τις διατάξεις περί δέουσας επιμέλειας πελατών.

4.7.2 Είναι σημαντικό για την προσέγγιση που υιοθετήθηκε, να ενσωματώσει μια πρόνοια για την **αύξηση της βαθμίδας του κινδύνου** από χαμηλό ή κανονικό σε υψηλό, αν προκύψει κάποια πληροφορία κατά τη διεξαγωγή της δέουσας επιμέλειας του πελάτη που προκαλεί ανησυχία ή υποψία.

4.7.3 Σε όλες τις περιπτώσεις, οι οίκοι θα πρέπει να συγκεντρώνουν πληροφορίες για τον πελάτη ("γνώριζε τον πελάτη σου", γνωστό και ως **KYC** που αποτελεί μέρος της διαδικασίας δέουσας επιμέλειας του πελάτη - βλ. Κεφάλαιο 5), για να βοηθήσουν την αποτελεσματική και συνεχή παρακολούθηση και να εξασφαλίσει την κατανόηση των ακόλουθων:

- ποιος είναι ο πελάτης
- κατά περίπτωση, ποιος είναι ο ιδιοκτήτης του πελάτη (αλυσίδα ιδιοκτησίας έως και των πραγματικών δικαιούχων - ΒΟ περιλαμβανομένων)
- ποιος ελέγχει τον πελάτη
- τον σκοπό και την σκοπούμενη φύση της επιχειρηματικής σχέσης
- η φύση των δραστηριοτήτων/επιχειρήσεων του πελάτη (περιλαμβανομένης λεπτομερούς και εις βάθος κατανόησης των δραστηριοτήτων του πελάτη και της φύσης των συναλλαγών)
- το μέγεθος και η πηγή του πλούτου και των εισοδημάτων του πελάτη
- τον επιχειρηματικό και οικονομικό σκοπό του πελάτη
- τη δομή του ομίλου του πελάτη με τον εντοπισμό τυχόν θυγατρικών, συνδεδεμένων εταιρειών ή συνεργατών με τις οποίες ο πελάτης συναλλάσσεται
- η εμπορική και επιχειρηματική λογική πίσω από την ύπαρξή του πελάτη και κατά πόσο μπορεί να αποδειχθεί ότι υπάρχει για νόμιμο εμπορικό ή οικονομικό σκοπό

4.7.4 Οι οίκοι πρέπει να καθορίσουν σαφείς **απαιτήσεις** για τη συλλογή πληροφοριών "**γνώριζε τον πελάτη σου**" (KYC) και για τη διενέργεια επαλήθευσης της ταυτότητας, σε βάθος κατάλληλο για την εκτίμηση του κινδύνου.

Όπως προαναφέρθηκε, για τους πελάτες που έχουν κατηγοριοποιηθεί ως υψηλού κινδύνου, απαιτούνται αυξημένα μέτρα δέουσας επιμέλειας (EDD).

4.7.5 Τα αυξημένα μέτρα δέουσας επιμέλειας και οι έλεγχοι για πελάτες και συναλλαγές υψηλότερου κινδύνου πρέπει να περιλαμβάνουν:

- α) Αύξηση της ευαισθητοποίησης/ενημέρωσης σε όλα τα τμήματα με επιχειρηματική σχέση με τον πελάτη, περιλαμβανομένης της ενισχυμένης ενημέρωσης των ομάδων του πελάτη.
- β) Η κλιμάκωση της διαδικασίας έγκρισης για τη σύσταση ή την ανανέωση μιας επιχειρηματικής δέσμευσης ή συμμετοχής στην υπηρεσία προς τον πελάτη.

Βλέπε την ενότητα 5.7 για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τα αυξημένα μέτρα δέουσας επιμέλειας.

4.8 Νέες τεχνολογίες, προϊόντα και υπηρεσίες

4.8.1 Οι οίκοι υποχρεούνται όπως εφαρμόζουν προσέγγιση βάσει του υπολογιζόμενου κινδύνου πριν την προώθηση οποιασδήποτε νέας τεχνολογίας, προϊόντος ή υπηρεσίας, πχ. υπηρεσίες σχετιζόμενες με κρυπτοπεριουσιακά στοιχεία, προγράμματα απόκτησης ιθαγένειας μέσω επενδύσεων, ηλεκτρονικά νομίσματα, συμμετοχική χρηματοδότηση από το γενικό πλήθος (crowdfunding) κτλ. Οι οίκοι υποχρεούνται όπως εξετάζουν τα χαρακτηριστικά κάθε νέας τεχνολογίας, προϊόντος ή υπηρεσίας παρέχουν καθώς και την έκταση που αυτά είναι ευάλωτα σε ΞΠΧ/ΧΤ. Ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δίδεται στις περιπτώσεις ύπαρξης ευπαθειών κατάχρησης των τεχνολογικών εξελίξεων ή διευκόλυνσης της ανωνυμίας. Τέτοια αξιολόγηση κινδύνου πρέπει να γίνεται **πριν** την προώθηση νέας τεχνολογίας ή την παροχή τέτοιου προϊόντος ή υπηρεσίας. Οι οίκοι οφείλουν να εφαρμόζουν επαρκή και κατάλληλα μέτρα και διαδικασίες μετριασμού των κινδύνων που έχουν εντοπιστεί, λαμβάνοντας υπόψη ότι τα οποιαδήποτε μέτρα πρέπει να είναι προσαρμοσμένα τόσο στον κίνδυνο που απορρέει από την προώθηση νέων τεχνολογιών, προϊόντων ή υπηρεσιών, όσο και στον κίνδυνο που απορρέει από τον πελάτη.

4.9 Τεκμηρίωση

4.9.1 Οι οίκοι πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξουν στον Σύνδεσμο πώς αξιολογούν και μετριάζουν τους κινδύνους νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Το **πλαίσιο προσέγγισης βάσει κινδύνου που** υιοθετήθηκε πρέπει να **τεκμηριώνεται** με σαφήνεια, σύμφωνα με την πολιτική αποδοχής πελατών και να τίθεται στη διάθεση του Συνδέσμου κατόπιν αιτήματος.

4.9.2 Όλοι οι οίκοι πρέπει να τεκμηριώνουν την **εκτίμηση κινδύνου πελατών** που εκτελείται για κάθε πελάτη. Η αξιολόγηση πρέπει να είναι σύμφωνη με τις αρχές που περιγράφονται στο πλαίσιο της προσέγγισης βάσει κινδύνου (RBA) και να είναι συνεπής σε όλες τις αξιολογήσεις κινδύνου των πελατών.

4.9.3 Όλοι οι οίκοι πρέπει να τεκμηριώνουν την **εκτίμηση κινδύνου σε επίπεδο οίκου**, που πραγματοποιείται ετησίως, λαμβάνοντας υπόψη τους συνολικούς κινδύνους που αναλαμβάνει ο οίκος.

5. Δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη (CDD)

5.1 Νομοθετικές απαιτήσεις

5.1.1 Οι οίκοι οφείλουν να τηρούν τις διαδικασίες δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη (CDD), συμπεριλαμβανομένων του προσδιορισμού και επαλήθευσης της ταυτότητας των πελατών, σύμφωνα με τις **πρόνοιες του Νόμου**. Το CDD αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των πολιτικών κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και την χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, ενός οίκου. Σκοπός του είναι να ταυτοποιήσει τον πελάτη και να κατανοήσει τις αντίστοιχες επιχειρηματικές δραστηριότητες, δίνοντας την ικανότητα στους οίκους με αυτό τον τρόπο να κατανοήσουν, να μετριάσουν και να διαχειριστούν τους κινδύνους της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Η διαδικασία KYC αποτελεί μέρος των διαδικασιών CDD.

Η καλή γνώση του επιχειρηματικού και οικονομικού υπόβαθρου ενός πελάτη καθώς και οι πληροφορίες σχετικά με την σκοπούμενη φύση της επιχειρηματικής σχέσης είναι επίσης πολύ σημαντικές για την παροχή μιας αποτελεσματικής υπηρεσίας στον πελάτη.

Το οικονομικό προφίλ (υπόβαθρο) του πελάτη περιλαμβάνει, *μεταξύ άλλων*, τις δηλωθείσες δραστηριότητες, την οικονομική λογική αυτών των δραστηριοτήτων και τις αναμενόμενες συναλλαγές, τον προβλεπόμενο κύκλο εργασιών, τα κύρια αντισυμβαλλόμενα μέρη των οποίων οι δραστηριότητες πρέπει να σχετίζονται με τις δραστηριότητες του πελάτη κτλ. Ένα ολοκληρωμένο οικονομικό προφίλ θα επιτρέψει στον οίκο να αναγνωρίζει δραστηριότητες ή/και συναλλαγές οι οποίες είναι ασυνήθιστες ή/και δεν εμπίπτουν στη συνήθη δραστηριότητα του πελάτη, μέσω της αντιπαραβολής τους με το οικονομικό του προφίλ.

5.1.2 Θα πρέπει να σημειωθεί ότι πριν από τη σύναψη επιχειρηματικών σχέσεων, θα πρέπει να διεξαχθούν εμπορικές έρευνες για να διαπιστωθεί αν ο υποψήφιος πελάτης, δεν έχει, ή δεν είναι στη διαδικασία **διάλυσης, διαγραφής, εκκαθάρισης ή τερματισμού**. Αυτό είναι σημαντικό έτσι ώστε ο οίκος να κατανοήσει καλύτερα τον πραγματικό σκοπό της επιχειρηματικής σχέσης.

Επίσης, σε περίπτωση επιχειρηματικής σχέσης με εταιρεία ή άλλη νομική οντότητα ή με εμπίστευμα ή παρεμφερή νομική διευθέτηση που υπόκειται σε υποχρεώσεις καταχώρισης πληροφοριών για τον πραγματικό δικαιούχο σε μητρώο, τότε οι οίκοι, πριν τη σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης, οφείλουν να συλλέγουν απόδειξη της εγγραφής σε τέτοιο Μητρώο. Η εν λόγω απόδειξη θα πρέπει να φέρει ημερομηνία λήψης.

Επιπλέον, οι οίκοι θα πρέπει να είναι σε εγρήγορση και να μπορούν να επιβεβαιώσουν τους λόγους για τους οποίους κάποιος από τους υφιστάμενους ή / και πιθανούς πελάτες τους αλλάζουν πάροχο επαγγελματικών υπηρεσιών. Οι συχνές και αδικαιολόγητες αλλαγές στους παρόχους επαγγελματικών υπηρεσιών μπορούν να θεωρηθούν ως κόκκινη σημαία.

5.2 Ταυτοποίηση, Επαλήθευση πληροφοριών και τεκμηρίωσης

5.2.1 Οι **βασικές αρχές που** περιγράφονται στο Νόμο σχετικά με την ταυτοποίηση και τα μέτρα Δέουσας επιμέλειας (CDD) είναι οι εξής:

- (α) Προσδιορισμός και εξακρίβωση της **ταυτότητας του πελάτη**, περιλαμβανομένης της ηλεκτρονικής ταυτοποίησης
- (β) Προσδιορισμός και λήψη εύλογων μέτρων για την εξακρίβωση της ταυτότητας και του τόπου διαμονής του **πραγματικού δικαιούχου και όπου έχει προσδιοριστεί ως πραγματικός δικαιούχος ανώτατο διοικητικό στέλεχος, τότε, του ανώτατου διοικητικού στελέχους**
- (γ) Λήψη εύλογων μέτρων για την κατανόηση της **δομής ιδιοκτησίας και ελέγχου** του πελάτη
- (δ) Λήψη εύλογων μέτρων για την αξιολόγηση της σκοπούμενης **φύσης της επιχειρηματικής σχέσης.**
- (ε) Διεξαγωγή **συνεχούς παρακολούθησης** για επιβεβαίωση των πληροφοριών που λήφθηκαν αρχικά

Οι οίκοι θα πρέπει επίσης να προσδιορίσουν και να επαληθεύσουν οποιοδήποτε **3ο πρόσωπο** έχει εντολή να εκπροσωπήσει τον πελάτη και να διασφαλίσει ότι το εν λόγω 3ο πρόσωπο έχει νόμιμη εξουσία.

5.2.2 Τονίζεται ότι οι οίκοι δεν πρέπει να βασίζονται αποκλειστικά στο **κεντρικό μητρώο πραγματικών δικαιούχων** εταιρειών και άλλων νομικών οντοτήτων και το μητρώο

πραγματικών δικαιούχων ρητών εμπιστευμάτων και παρεμφερών νομικών διευθετήσεων («Μητρώα Πραγματικών Δικαιούχων»)για την εκπλήρωση των απαιτήσεων των μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς τους πελάτες, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου.

5.2.3 Οι οίκοι θα πρέπει να εφαρμόζουν τα μετρά δέουσας επιμελείας (CDD) με επαρκή λεπτομέρεια, ώστε να τους παρέχεται εύλογη διαβεβαίωση και άνεση, ότι οι πληροφορίες που έχουν ληφθεί, απεικονίζουν μια κατάλληλη, ικανοποιητική και επαρκή ένδειξη των πραγματικών υποθέσεων του πελάτη. Ο βαθμός λεπτομέρειας και έκτασης των εφαρμοζόμενων διαδικασιών δέουσας επιμέλειας (**CDD**) μπορεί να ποικίλει ανάλογα με τη φύση και τον σκοπό των δραστηριοτήτων, τη δομή ιδιοκτησίας και το προφίλ κινδύνου του πελάτη. Τονίζεται ότι η **προσέγγιση βάσει κινδύνου** (βλέπε Κεφάλαιο 4) θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη στην αναλογική εφαρμογή της δέουσας επιμέλειας.

5.3 Περιπτώσεις εκτέλεσης του CDD

5.3.1 Οι οίκοι πρέπει να εφαρμόζουν μέτρα δέουσας επιμέλειας **πριν την σύναψη** επιχειρηματικής σχέσης ή τη διενέργεια μεμονωμένης συναλλαγής.

Σύμφωνα με τη νομοθεσία, η δέουσα επιμέλεια πρέπει να εφαρμόζουν όταν :

- (α) **Συνάπτεται** επιχειρηματική σχέση.
- (β) Διενεργείται μια **μεμονωμένη συναλλαγή** που είναι ίση με ή μεγαλύτερη από **€15.000** ανεξάρτητα από το αν η συναλλαγή διενεργείται με μία μόνη πράξη ή με περισσότερες οι οποίες φαίνεται να συνδέονται.
- (γ) Υπάρχει **υποψία** νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ανεξάρτητα από το ποσό)
- (δ) Υπάρχουν **αμφιβολίες** για την ακρίβεια ή την επάρκεια των στοιχείων που προήλθαν από την διαδικασία **δέουσας επιμέλειας**.

5.3.2 Οι διαδικασίες δέουσας επιμέλειας πρέπει να εφαρμόζονται όχι μόνο σε όλους τους **νέους πελάτες αλλά και σε υφιστάμενους πελάτες** σε κατάλληλες χρονικές στιγμές.

Ειδικότερα για υφιστάμενους πελάτες, οι διαδικασίες δέουσας επιμέλειας μπορούν να εκτελούνται όταν οι σχετικές περιστάσεις του πελάτη αλλάζουν ή κατά τη διάρκεια επικαιροποιήσεων CDD, προγραμματισμένων ή ρουτίνας.

Οι επικαιροποιήσεις των διαδικασιών δέουσας επιμέλειας που καθοδηγούνται από αλλαγές ενδέχεται να ενεργοποιηθούν λόγω:

- (α) Υποψιών,
- (β) Αλλαγών στους τελικούς δικαιούχους του πελάτη,
- (γ) Αλλαγών στις παρεχόμενες υπηρεσίες
- (δ) Αλλαγών στον επαγγελματικό πάροχο τον πελάτη,
- (ε) Αλλαγών στις γενικές υποθέσεις,
- (στ) Αλλαγών στις επιχειρηματικές δραστηριότητες,
- (ζ) Αλλαγών στη γεωγραφική περιοχή των δραστηριοτήτων,
- (η) Αλλαγών στη κύρια διοίκηση
- (θ) Αίτηση για απόκτηση ιθαγένειας μέσω του προγράμματος επενδύσεων, και
- (ι) Οποιαδήποτε άλλων αλλαγών.

Οι προγραμματισμένες επικαιροποιήσεις/ επικαιροποιήσεις ρουτίνας δέουσας επιμέλειας θα πρέπει να διενεργούνται στη βάση υπολογιζόμενου κινδύνου. Ως εκ τούτου, όσο υψηλότερος είναι ο κίνδυνος, τόσο πιο συχνή θα πρέπει να είναι η προγραμματισμένη επικαιροποίηση της δέουσας επιμέλειας CDD.

5.3.3 Εάν ένας οίκος ανακαλύψει, σε οποιοδήποτε στάδιο της επιχειρηματικής σχέσης με υφιστάμενο πελάτη, ότι δεν είναι επαρκής η **τεκμηρίωση ή ότι κάποιες πληροφορίες δεν είναι διαθέσιμες** όσον αφορά την ταυτότητα και το οικονομικό προφίλ του πελάτη, ο οίκος πρέπει να εφαρμόσει όλες τις απαραίτητες διαδικασίες και να λάβει μέτρα δέουσας επιμέλειας, προκειμένου να συλλέξει τα ελλείποντα έγγραφα και πληροφορίες το συντομότερο δυνατόν, ώστε να σχηματίσει το πλήρες οικονομικό προφίλ του πελάτη. Σε όλες τις περιπτώσεις, οι οίκοι υποχρεούνται να λαμβάνουν επαρκή στοιχεία επαλήθευσης της ταυτότητας και του οικονομικού προφίλ του πελάτη που να αποδεικνύουν ότι ο πελάτης είναι το πρόσωπο που ισχυρίζεται ότι είναι.

5.3.4 Περαιτέρω έρευνες μπορεί να είναι αναγκαίες σε περιπτώσεις όπου κατά την ολοκλήρωση των διαδικασιών δέουσας επιμέλειας, οι πληροφορίες και η τεκμηρίωση που λήφθηκε δεν είναι επαρκούς ποιότητας ώστε να ικανοποιήσουν τον οίκο ότι:

- (α) η ταυτότητα του υποψήφιου πελάτη και του αντίστοιχου τελικού δικαιούχου έχει εξακριβωθεί επαρκώς ή
- (β) υπάρχει λεπτομερής κατανόηση της ιδιοκτησιακής δομής και ελέγχου
- (γ) υπάρχουν αρκετές πληροφορίες για την αξιολόγηση του σκοπού και της σκοπούμενης φύσης της επιχειρηματικής σχέσης.

Εάν ο οίκος, μετά από περαιτέρω έρευνες εξακολουθεί να έχει αμφιβολίες ή ο πελάτης δεν έχει παραχωρήσει τις απαιτούμενες πληροφορίες μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα, η επιχειρηματική σχέση πρέπει να απορριφθεί ή να τερματιστεί. Ο οίκος θα πρέπει επίσης να εξετάσει το ενδεχόμενο υποβολής αναφοράς υποψίας στη ΜΟΚΑΣ.

Τονίζεται ότι, η μη εκτέλεση ή καθυστέρηση εκτέλεσης οποιασδήποτε συναλλαγής, δεν θεωρείται ως παράβαση οποιασδήποτε συμβατικής ή άλλης υποχρέωσης προς τον πελάτη, εάν οφείλεται στην παροχή ανεπαρκών στοιχείων ή πληροφοριών για τη φύση και το οικονομικό ή εμπορικό σκοπό της συναλλαγής, για τα εμπλεκόμενα πρόσωπα ή σε γνώση ότι η συναλλαγή ή τα χρήματα που βρίσκονται σε πίστη του λογαριασμού, πιθανόν να συνδέονται με αδικήματα ΞΠΧ/ΧΤ ή άλλα ποινικά αδικήματα.

Στην περίπτωση όπου η ολοκλήρωση των διαδικασιών δέουσας επιμέλειας, δυνατό να οδηγήσει σε διάπραξη του αδικήματος της «αποκάλυψης πληροφοριών» (tipping off), τότε ο οίκος δύναται να μην τις ολοκληρώσει. Σε τέτοια περίπτωση, ο οίκος ενημερώνει αμέσως την ΜΟΚΑΣ, μέσω υποβολής αναφοράς ύποπτης δραστηριότητας.

5.3.5 Οι οίκοι υποχρεούνται όπως διεξάγουν ελέγχους υποβάθρου και ιστορικού (background screening) στις λίστες κυρώσεων και λίστες ΠΕΠ, ούτως ώστε να καθορίσουν εάν υπάρχει οποιαδήποτε αρνητική πληροφορία σχετικά με τον υποψήφιο πελάτη ή υφιστάμενο πελάτη, που μπορεί να επηρεάσει τον βαθμό κινδύνου που απορρέει από αυτόν. Ο έλεγχος υποβάθρου θα πρέπει να αποτελεί μέρος της αρχικής διαδικασίας δέουσας επιμέλειας και κατά την διάρκεια οποιονδήποτε επικαιροποιήσεων που καθοδηγούνται από αλλαγές ή κατά την διάρκεια προγραμματισμένων επικαιροποιήσεων/ επικαιροποιήσεων

ρουτίνας. Τα αποτελέσματα των ελέγχων υπόβαθρου θα πρέπει να καταγράφονται ικανοποιητικώς και να ενσωματώνονται στη διαδικασία αξιολόγησης ρίσκου του οίκου, π.χ., υψηλού κινδύνου πελάτες. Μερική αντιστοίχιση (partial match) καθώς επίσης και λανθασμένα θετικά αποτελέσματα (false positives) θα πρέπει να διατηρούνται με τους λόγους για τους οποίους δεν αποτελούν αντικείμενο ανησυχίας ή που δεν έχουν προχωρήσει σε περαιτέρω διερεύνηση.

Ανάλογα του μεγέθους, φύσης και τύπου πελατολογίου, οι οίκοι παροτρύνονται να εγγραφούν σε **εξειδικευμένες ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων**. Οι οίκοι που χρησιμοποιούν ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων θα πρέπει να κατανοήσουν τον τρόπο πληθυσμιοποίησης αυτών των βάσεων και πρέπει να διασφαλίσουν ότι όλα τα αποτελέσματα που παράγονται, επιβεβαιώνονται λεπτομερώς τόσο πριν όσο και κατά την διάρκεια της πελατειακής σχέσης. Έμφαση θα πρέπει να δίνεται στους πελάτες υψηλού ρίσκου.

5.3.6 Ο οίκος οφείλει να τερματίσει ή να αρνηθεί την σύναψη επιχειρηματικής σχέσης – ανάλογα με την περίπτωση – εάν δεν μπορεί να συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις προσδιορισμού της ταυτότητας, επαλήθευσης και αξιολόγησης της φύσης της επιχειρηματικής σχέσης. Ο οίκος έχει επίσης **νομική υποχρέωση** να εξετάσει την πιθανή υποβολή έκθεσης ύποπτης δραστηριότητας στην ΜΟΚΑΣ. Επιπλέον, δεν πρέπει να κοινοποιηθεί τίποτα σε υποψήφιο πελάτη (ή σε οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο) που θα μπορούσε να εμποδίσει ή να επηρεάσει δυσμενώς την έρευνα ή την πιθανή έρευνα από τις υπηρεσίες, καθώς αυτό συνιστά το αδίκημα της «αποκάλυψης πληροφοριών».

5.3.7 Κατά παρέκκλιση των όσων αναφέρονται στη παρούσα παράγραφο, ο οίκος μπορεί να επιτρέψει την ολοκλήρωση της διαδικασίας εξακρίβωσης της ταυτότητας του πελάτη και του πραγματικού δικαιούχου **κατά τη σύναψη μιας επιχειρηματικής σχέσης**, εφόσον αυτό είναι αναγκαίο για να μην διακοπεί η κανονική επιχειρηματική δραστηριότητα και εφόσον ο **κίνδυνος** νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας είναι **χαμηλός**. Τέτοιες καταστάσεις μπορεί να περιλαμβάνουν συμμετοχή ενός μέλους του ΣΕΛΚ ως εμπειρογνώμονα διορισμένο για να διαπιστώσει τη νομική θέση του πελάτη ή την υπεράσπιση του σε νομικές διαδικασίες.

Σε τέτοιες καταστάσεις, οι διαδικασίες αυτές ολοκληρώνονται το συντομότερο δυνατόν μετά την αρχική επαφή.

5.4 Ταυτοποίηση και επαλήθευση των φυσικών προσώπων

5.4.1 Η **ταυτότητα** ενός φυσικού προσώπου περιλαμβάνει το όνομά του και όλα τα άλλα ονόματα που χρησιμοποιεί, την ημερομηνία γέννησης και τη διεύθυνσή όπου μπορεί να εντοπιστεί. Επιπρόσθετες πληροφορίες, όπως η πηγή και το μέγεθος του πλούτου, η υπογραφή, το επάγγελμά του ή η ενασχόληση του, καθώς και κάθε άλλη σχετική πληροφορία θα πρέπει επίσης να αποκτώνται εάν κρίνεται απαραίτητο για την εκπλήρωση όλων των υποχρεώσεων του Νόμου, πάντα σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί των Προσωπικών Δεδομένων Νόμου.

5.4.2 Γενικά, συνιστάται να υπάρχει **κατ' ιδίαν συνάντηση** ('face-to-face') με τους πελάτες όποτε είναι δυνατόν. Όπου δεν είναι δυνατόν, πρέπει να ληφθούν μετριαστικά μέτρα (όπως για παράδειγμα βιντεοκλήσεις ή μελλοντική κατ' ιδίαν συνάντηση) ώστε να μειωθεί ο κίνδυνος νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Σε περιπτώσεις βιντεοκλήσεων, οι κλήσεις πρέπει να καταγράφονται και να τεκμηριώνονται αναλόγως και να είναι άμεσα διαθέσιμες στη ΜΟΚΑΣ ή στο ΣΕΛΚ. Μια βιντεοκλήση δεν πρέπει να θεωρείται ισοδύναμη με μια κατ' ιδίαν συνάντηση, αλλά ως ένα μέσο για την καθιέρωση της απευθείας επικοινωνίας με τον πελάτη. Επισημαίνεται ότι σε περιπτώσεις νομικών προσώπων, οι συναντήσεις θα πρέπει να γίνονται με τον πραγματικό δικαιούχο ή το πρόσωπο που είναι υπεύθυνο για τις αποφάσεις και τη διαχείριση των εργασιών του πελάτη.

5.4.3 Η ταυτότητα και ο τόπος κατοικίας ενός φυσικού προσώπου, πρέπει να επαληθεύεται. Η επαλήθευση μπορεί να απαιτεί, για παράδειγμα, την φυσική επισκόπηση ενός πρωτοτύπου εγγράφου (με τη λήψη φωτοτυπίας). Αυτό περιλαμβάνει την επικύρωση (από μια ανεξάρτητη, έγκυρη πηγή), ότι οι πληροφορίες που συλλέγονται είναι ακριβείς.

Επαλήθευση πελάτη σημαίνει, την **εξακρίβωση**, βάσει των εγγράφων ή πληροφοριών που αποκτήθηκαν από αξιόπιστη πηγή, συμπεριλαμβανομένων μέσων ηλεκτρονικής ταυτοποίησης, σχετικών υπηρεσιών εμπιστοσύνης ή άλλης ασφαλούς εξ' αποστάσεως ή

ηλεκτρονικής διαδικασίας ταυτοποίησης που ρυθμίζεται, αναγνωρίζεται, εγκρίνεται ή γίνεται δεκτή από αρμόδια Αρχή της Δημοκρατίας, ανεξάρτητη από το πρόσωπο του οποίου η ταυτότητα ή η κατοικία πρόκειται να επαληθευτούν. Τα έγγραφα που χρησιμοποιούνται για σκοπούς εξακρίβωσης και επαλήθευσης της ταυτότητας του πελάτη πρέπει να φέρουν ευκρινή και καθαρή φωτογραφία του. Τα έγγραφα που εκδίδονται ή διατίθενται από επίσημο φορέα μπορούν να θεωρηθούν ως ανεξάρτητα.

Ανατρέξτε στο Παράρτημα ΙΙΙ για τον μη εξαντλητικό πίνακα των εγγράφων που μπορεί να χρησιμοποιηθούν για σκοπούς εξακρίβωσης. Κάθε οίκος μπορεί να καθορίσει τα έγγραφα που μπορούν να γίνουν δεκτά για σκοπούς εξακρίβωσης, ανάλογα με τις λειτουργίες της και την διάθεση ανάληψης κινδύνου, χωρίς να διακινδυνεύει να παραβιάσει τις πρόνοιες του Νόμου.

5.4.4 Οι οίκοι πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξουν την προέλευση των εγγράφων που συγκεντρώθηκαν για σκοπούς εξακρίβωσης. Σε περιπτώσεις όπου το πρωτότυπο έγγραφο επιθεωρηθεί από υπάλληλο οίκου αδειοδοτημένου από τον ΣΕΛΚ, θα θεωρείται επαρκές αυτό το άτομο να δημιουργήσει αντίγραφο του πρωτότυπου και να το πιστοποιήσει ως πιστό αντίγραφο του πρωτοτύπου, συμπεριλαμβανομένης της ημερομηνίας κατά την οποία επιθεωρήθηκε, καθώς και το όνομα και την ιδιότητα του προσώπου που **πιστοποιεί** το έγγραφο, στο πλαίσιο της εσωτερικής τους διαδικασίας KYC.

Στις περιπτώσεις που το αντίγραφο του εγγράφου που επαληθεύει πληροφορίες του πελάτη προέρχεται από τρίτα πρόσωπα, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όλες οι διατάξεις της ενότητας 5. 9. Πρέπει να επιδεικνύεται προσοχή ούτως ώστε να αξιολογηθούν όλοι οι κίνδυνοι που σχετίζονται με την πιστοποίηση αντιγράφων που λήφθηκαν από τρίτα πρόσωπα (για παράδειγμα, τα έγγραφα μπορεί να είναι πλαστά).

5.4.5 Το διαδίκτυο αποτελεί επίσης μια πολύ καλή πηγή πληροφοριών για να επιβεβαιωθεί εκ νέου η κατανόησή που αποκτήθηκε κατά τη διαδικασία της δέουσας επιμελείας. Οι δημοσίως διαθέσιμες πηγές πληροφοριών, όπως ο ιστότοπος μιας ρυθμιστικής αρχής, το χρηματιστήριο, κρατικά τμήματα, μητρώα εταιρειών και κτηματολογικά μητρώα, μπορούν επίσης να παρέχουν χρήσιμες πληροφορίες, οι οποίες συμπληρώνουν τις πολιτικές της δέουσας επιμέλειας που περιγράφονται ανωτέρω. Ωστόσο, οι οίκοι πρέπει να γνωρίζουν ότι η ποιότητα αυτών των πηγών θα πρέπει να αξιολογείται διεξοδικά.

Για παράδειγμα, πηγές οι οποίες επιτρέπουν στους χρήστες να τροποποιήσουν το περιεχόμενο κατά βούληση, δεν πρέπει ποτέ να χρησιμοποιούνται.

Όταν χρησιμοποιούνται τέτοια έγγραφα, θα πρέπει να **αναφέρεται**. Με την αναφορά υποδεικνύεται ρητά η πηγή (διεύθυνση ιστότοπου από την οποία εκτυπώθηκε), η ημερομηνία (όταν έγινε η εκτύπωση / λήψη) και το όνομα και η υπογραφή του ατόμου που πραγματοποίησε την εκτύπωση / λήψη.

5.4.6 Σε περίπτωση που πελάτης ή πρόσωπο που είναι εξουσιοδοτημένο να ενεργεί εκ μέρους του πελάτη, ή τρίτο πρόσωπο πάνω στο οποίο η υπόχρεη οντότητα βασίζεται για την εκτέλεση των διαδικασιών προσδιορισμού ταυτότητας και μέτρων δέουσας επιμέλειας, εν γνώσει του παρέχει ψευδή ή παραπλανητικά στοιχεία και πληροφορίες για την ταυτότητα του πελάτη ή του τελικού πραγματικού δικαιούχου ή παρουσιάζει ψευδή ή πλαστογραφημένα έγγραφα ταυτότητας, είναι ένοχος αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης, υπόκειται σε **φυλάκιση** που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) χρόνια ή/και σε **χρηματική ποινή** που δεν υπερβαίνει τις εκατό χιλιάδες ευρώ (€100.000).

5.5 Ταυτοποίηση και επαλήθευση νομικών προσώπων και συνεταιρισμών

5.5.1 Οι υποψήφιοι/ υφιστάμενοι πελάτες που είναι νομικά πρόσωπα, ανάλογα με την πολυπλοκότητα των οργανισμών και των δομών τους, μπορεί να δημιουργούν σημαντικές δυσκολίες στην **αναγνώριση και την επαλήθευση της νομική τους υπόστασης**. Ως εκ τούτου, οι οίκοι θα πρέπει να μεταχειρίζονται με προσοχή, τέτοιους υποψήφιους/ υφιστάμενους πελάτες και να διασφαλίζουν ότι κάθε πρόσωπο που παρουσιάζεται να ενεργεί εκ μέρους τους είναι δεόντως εξουσιοδοτημένο και έχει εντολή να το πράξει και να εντοπίζουν και να επαληθεύουν την ύπαρξη του εν λόγω προσώπου.

5.5.2 Οι οίκοι υποχρεούνται να **εντοπίζουν** και να λαμβάνουν εύλογα μέτρα για να κατανοούν τη **δομή ιδιοκτησίας και ελέγχου**, προσδιορίζοντας δεόντως τους πραγματικούς δικαιούχους του πελάτη και τεκμηριώνοντας με την δέουσα επιμέλεια τα ευρήματά τους. Πρέπει επίσης να διενεργούνται έρευνες για να επιβεβαιώνεται ότι η οντότητα υφίσταται για νόμιμο εμπορικό ή οικονομικό σκοπό και ότι μπορούν να προσδιοριστούν τα άτομα που την ελέγχουν.

5.5.3 Πιστοποιημένα ακριβή αντίγραφα των πρωτοτύπων που επαληθεύουν τις πληροφορίες που συλλέχτηκαν σχετικά με τους πελάτες που είναι νομικές οντότητες, πρέπει να λαμβάνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου και της Οδηγίας. Η πιστοποίηση των εγγράφων θα πρέπει να αναφέρει ότι το έγγραφο είναι "Πιστοποιημένο ακριβές αντίγραφο του πρωτοτύπου", αναφέροντας το όνομα του πιστοποιούντα υπαλλήλου, την ιδιότητά του και την ημερομηνία πιστοποίησης.

Ανατρέξτε στο Παράρτημα ΙΙΙ για τον μη εξαντλητικό πίνακα των εγγράφων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για σκοπούς **επαλήθευσης**. Όπως προαναφέρθηκε, κάθε οίκος μπορεί να καθορίσει τα έγγραφα που μπορούν να γίνουν αποδεκτά για επαλήθευση, ανάλογα με τις λειτουργίες του και την διάθεση ανάληψης κινδύνου, χωρίς να κινδυνεύει όμως να παραβιάσει τις πρόνοιες του Νόμου.

5.5.4 Για τους πελάτες που λειτουργούν βάσει συμφωνίας **συνεταιρισμού**, οι οίκοι ενδέχεται να χρειαστεί να υιοθετήσουν μια υβριδική προσέγγιση (παράγραφοι 5.4 και 5.5), ανάλογα με τη φύση (φυσική ή νομική) των εμπλεκόμενων εταίρων. Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι οι οίκοι θα πρέπει να κατανοούν πλήρως τις υποθέσεις και τη συμμετοχή στον συνεταιρισμό, εντοπίζοντας και επαληθεύοντας όλους τους εταίρους με σημαντικούς ρόλους στον συνεταιρισμό, όπως για παράδειγμα οι Γενικοί εταίροι που ενδέχεται να έχουν το δικαίωμα να εκπροσωπούν και/ή να διαχειρίζονται τον συνεταιρισμό.

5.5.5 Επιπλέον, οι οίκοι θα πρέπει να προσδιορίζουν τους κύριους διευθυντές /εταίρους, **πρόσωπα με σημαντικό έλεγχο** και πραγματικούς μετόχους κάθε πελάτη-νομικής οντότητας, σύμφωνα με τις απαιτήσεις για φυσικά πρόσωπα (παράγραφος 5.4).

5.5.6 Όσον αφορά τα **επαγγελματικά συνταξιοδοτικά σχέδια**, πρέπει να επαληθεύεται η ταυτότητα του κύριου εργοδότη και, επίσης, (με την επιθεώρηση των εγγράφων του σχεδίου) εκείνη των εμπιστευματοδόχων. Δεν χρειάζεται να επαληθεύεται η ταυτότητα όσων λαμβάνουν παροχές στο πλαίσιο του σχεδίου, εκτός εάν ο οίκος πρόκειται να τους δώσει συμβουλές σε ατομική βάση.

5.5.7 Σε περίπτωση που ο πελάτης είναι **λέσχη, σύλλογος, ή φιλανθρωπικό ίδρυμα**, ο οίκος θα πρέπει να εξετάσει και να διαπιστώσει το σκοπό της λειτουργίας του και να διασφαλίσει τη νομιμότητά του, ζητώντας το ιδρυτικό έγγραφο και το Πιστοποιητικό Εγγραφής που εκδίδεται από την αρμόδια Κυβερνητική Αρχή. Επιπλέον, ο οίκος πρέπει να

επαληθεύει την ταυτότητα όλων των υπογραφόντων σύμφωνα με την καθιερωμένη διαδικασία επαλήθευσης της ταυτότητας φυσικών προσώπων.

Πρέπει επίσης να υπογραμμιστεί ότι πρόσφατες μελέτες έδειξαν ότι οι λέσχες, οι σύλλογοι και τα φιλανθρωπικά ιδρύματα μπορούν να χρησιμοποιηθούν από εγκληματίες και κυρίως από χρηματοδότες τρομοκρατών. Ως εκ τούτου, οι οίκοι πρέπει να είναι πολύ προσεκτικοί κατά την εκτέλεση της δέουσας επιμέλειας και την αξιολόγηση του κινδύνου σε τέτοιες δομές, δίνοντας μεγαλύτερη έμφαση στο σκοπό της εγκαθίδρυσης τους, στις χώρες στις οποίες εκτίθεται, καθώς επίσης και σε τυχόν ύποπτους συνεργάτες της λέσχης, του συλλόγου, ή του φιλανθρωπικού ιδρύματος.

5.5.8 Στις περιπτώσεις που ο πελάτης είναι **τοπική αρχή ή άλλος δημόσιος οργανισμός**, ο οίκος πρέπει να λάβει αντίγραφο του ψηφίσματος που εξουσιοδοτεί την σχετική συναλλαγή. Το άτομο/άτομα που έχουν εξουσία να ενεργούν εκ μέρους του πελάτη θα πρέπει επίσης να ταυτοποιηθούν και να ελεγχθούν.

5.5.9 Η διαδικασία "Γνώριζε τον πελάτη σου" (KYC) είναι μια **συνεχής διαδικασία**. Εάν ένας οίκος λάβει γνώση για αλλαγές στη δομή ή την ιδιοκτησία του πελάτη ή εάν προκύψουν υποψίες ένεκα αλλαγής της φύσης των συναλλαγών, θα πρέπει να γίνουν περαιτέρω έλεγχοι για να εξακριβωθεί ο λόγος των αλλαγών (παράγραφος 5.3.2).

5.6 Εμπιστεύματα και άλλες παρόμοιες νομικές διευθετήσεις

5.6.1 Διάφορες περιπτώσεις στο παρελθόν έδειξαν ότι τα **εμπιστεύματα και άλλες παρεμφερείς νομικές διευθετήσεις** μπορεί να τύχουν εκμετάλλευσης από εγκληματίες που θέλουν να αποφύγουν τις διαδικασίες προσδιορισμού της ταυτότητας και να συγκαλύψουν την προέλευση των παράνομων κεφαλαίων. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίνεται όταν τέτοιες νομικές διευθετήσεις ιδρύθηκαν σε δικαιοδοσίες, χωρίς ισοδύναμες ή αυστηρότερες διαδικασίες κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και την χρηματοδότηση της τρομοκρατίας από αυτές που εφαρμόζονται στην ΕΕ. Ο κίνδυνος νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας πρέπει να αξιολογείται προσεκτικά και να μετριάζεται σε τέτοιες περιπτώσεις.

5.6.2 Σύμφωνα με τον **ορισμό του πραγματικού δικαιούχου** που περιέχεται στο Νόμο, όλα τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν τελικό έλεγχο επί εμπιστευμάτων ή άλλης παρόμοιας νομικής διευθέτησης μέσω άμεσης ή έμμεσης κυριότητας ή με άλλα μέσα συμπεριλαμβανομένων και των εμπιστευματοπάροχων, εμπιστευματοδόχων ή επιτροπών, προστατών (εάν υπάρχουν) και των δικαιούχων, θα πρέπει να εντοπίζονται και να επαληθεύονται (βλέπε παραγράφους 5.4 και 5.5).

5.6.3 Επιπρόσθετα, όταν το ή τα άτομα που επωφελούνται από τη νομική διευθέτηση ή τη νομική οντότητα δεν έχουν **ακόμη προσδιοριστεί**, η κατηγορία των προσώπων για της οποίας τα συμφέροντα έχει συσταθεί ή λειτουργεί η νομική διευθέτηση ή οντότητα, θα πρέπει επίσης να είναι γνωστή στο μέλος του ΣΕΛΚ που παρέχει υπηρεσίες στη νομική διευθέτηση. Ο οίκος θα πρέπει να προσδιορίσει την ταυτότητα του/των δικαιούχου/ων κατά τη στιγμή της πληρωμής ή κατά την άσκηση των κεκτημένων δικαιωμάτων του δικαιούχου.

5.6.4 Όταν ένας οίκος λαμβάνει **χρήματα για λογαριασμό ενός εμπιστευματος**, είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι η πηγή των εισοδημάτων προσδιορίζεται σωστά, ότι η φύση της συναλλαγής είναι κατανοητή και ότι οι πληρωμές γίνονται μόνο σύμφωνα με τους όρους του εμπιστευματος και έχουν εξουσιοδοτηθεί γραπτώς από τον εμπιστευματοδόχο.

5.6.5 Στις περιπτώσεις που ο πελάτης είναι **ταμείο**, οι οίκοι θα πρέπει να εξακριβώσουν τον σκοπό λειτουργίας του ταμείου και να βεβαιώσουν ότι εγκαθιδρύθηκε για νόμιμο λόγο. Μετέπειτα, είναι απαραίτητο να προσδιορίσουν εάν το ταμείο είναι ρυθμιζόμενο ή μη ρυθμιζόμενο, κατά πόσο εποπτεύεται για σκοπούς ΕΠΧ/ΧΤ και την δικαιοδοσία στην οποία είναι εγκαθιδρυμένο.

Στις περιπτώσεις όπου είναι **ρυθμιζόμενο ταμείο στην ΕΕ**, θα πρέπει να συλλεχθεί βεβαίωση από την αρμόδια ρυθμιστική αρχή που να περιλαμβάνει την διεύθυνση και την εγγεγραμμένη διεύθυνση του ταμείου. Επαρκείς πληροφορίες θα πρέπει επίσης να συλλεχθούν για τον διαχειριστή του ταμείου (fund manager), τους τελικούς δικαιούχους (κατόχους μετοχών διαχείρισης - holders of management shares), διαχειριστές επενδύσεων (investment managers), συμβούλους, τους διαχειριστές (administrators), τα αποθηκευτήρια (depository) και θεματοφύλακες (custodians) όπου εφαρμόζεται. Στη περίπτωση όπου δεν μπορεί να ληφθεί επαρκής πληροφόρηση για να διαπιστωθεί η ακεραιότητα και εξουσία του Διαχειριστή του Ταμείου (Fund manager) από την αρμόδια

ρυθμιστική αρχή, ο οίκος θα πρέπει να εξετάσει την εφαρμογή μέτρων και διαδικασιών δέουσας επιμέλειας (KYC/CDD) για τον Διαχειριστή του Ταμείου. Ο έλεγχος ιστορικού και υποβάθρου (screening) πρέπει να πραγματοποιείται για τους κατόχους μετοχών διαχείρισης, τον Διαχειριστή του Ταμείου, οποιαδήποτε Μέλη του Δ.Σ. και το ίδιο το ταμείο.

Εάν το ταμείο είναι ένα **ρυθμιζόμενο**, **δεν βρίσκεται στην ΕΕ και είναι εγκατεστημένο σε μη-υψηλού κινδύνου Τρίτη χώρα** που εφαρμόζει μέτρα και διαδικασίες ΕΠΧ/ΧΤ ισοδύναμα με της Ευρωπαϊκής Οδηγίας, τότε εφαρμόζονται οι παραπάνω διαδικασίες σχετικά με τα ΕΕ ρυθμιζόμενα ταμεία. Οι οίκοι πρέπει να καταγράφουν τα μέτρα που λήφθηκαν για να διαπιστωθεί ότι το ταμείο είναι μια υπόχρεη οντότητα και εφαρμόζει μέτρα και διαδικασίες ΕΠΧ/ΧΤ ισοδύναμες με των απαιτήσεων της ΕΕ.

Στη περίπτωση ενός **μη-ρυθμιζόμενο ΕΕ- ταμείου**, ο οίκος οφείλει να εξετάζει κατά πόσο οποιαδήποτε ζητήματα σχετιζόμενα με διαφθορά, δωροδοκία, ξέπλυμα παράνομου χρήματος κτλ υφίστανται. Οι οίκοι θα πρέπει να εξετάζουν κατά πόσο υφίστανται οποιοδήποτε περιορισμοί στην Πολιτική Αποδοχής Πελατών για σύναψη τέτοιας επιχειρηματικής σχέσης. Όλα τα εταιρικά έγγραφα του Ταμείου θα πρέπει να ληφθούν και πλήρεις μέτρα και διαδικασίες Δέουσας Επιμέλειας/ Γνώριζε τον Πελάτη (KYC/CDD) θα πρέπει να εφαρμοστούν για τους κατόχους μετοχών διαχείρισης, τον Διαχειριστή του Ταμείου και τα πρόσωπα που κυβερνούν το Ταμείο. Έλεγχος ιστορικού και υποβάθρου πρέπει να εφαρμοστεί για τους κατόχους μετοχών διαχείρισης, τον Διαχειριστή του Ταμείου, το Διοικητικό Συμβούλιο και το Ταμείο το ίδιο. Οι οίκοι θα πρέπει επίσης να λάβουν ικανοποιητική πληροφόρηση για να κατανοήσουν το καθεστώς ελέγχου και διαχείρισης των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων (πχ, εξακρίβωση της ταυτότητας των διαχειριστών επενδύσεων (investment managers), συμβούλων επενδύσεων, διαχειριστών, θεματοφυλάκων κτλ) και τις οικονομικές καταστάσεις ή οποιαδήποτε άλλη οικονομική πληροφορία (πχ, λογαριασμοί διαχείρισης) (management accounts), εάν είναι διαθέσιμοι και να ικανοποιηθούν ότι η συμμετοχή στο ταμείο ελέγχεται επαρκώς και οι πληροφορίες είναι άμεσα διαθέσιμες εφόσον και όποτε απαιτηθούν.

Όπου το ταμείο είναι ένα **μη-ρυθμιζόμενο** **δεν βρίσκεται στην ΕΕ και που είναι εγκατεστημένο σε μη υψηλού κινδύνου Τρίτη χώρα** με ισοδύναμες απαιτήσεις

ΞΠΧ/ΧΤ με τις απαιτήσεις της ΕΕ, τότε εφαρμόζονται τα ίδια μέτρα και διαδικασίες για τα μη-ρυθμιζόμενα ΕΕ-Ταμεία.

Στις περιπτώσεις ρυθμιζόμενου ή μη-ρυθμιζόμενου Ταμείου σε χώρα υψηλού κινδύνου, οι οίκοι πρέπει να εφαρμόσουν Αυξημένη Δέουσα Επιμέλεια, προσαρμόζοντας τις διαδικασίες EDD χρησιμοποιώντας προσέγγιση βάσει υπολογιζόμενου κινδύνου στους τομείς της επιχειρηματικής σχέσης που παρουσιάζουν τον υψηλότερο κίνδυνο. Επιπλέον, η επιχειρηματική σχέση πρέπει να εγκριθεί από την ανώτερη διοίκηση του οίκου. Σε περίπτωση εκτέλεσης από τρίτα πρόσωπα, θα πρέπει να εφαρμοστούν οι απαιτήσεις της παραγράφου 5.9.

5.7 Αυξημένη δέουσα επιμέλεια (EDD) και ΠΕΠ

5.7.1 Κάθε οίκος πρέπει να περιγράφει με σαφήνεια στο εγχειρίδιό ΞΠΧ/ΧΤ ή στο εγχειρίδιο Πολιτική Αποδοχής Πελάτη (CAP), τις **κατηγορίες** πελατών για τους οποίους θα εφαρμόζεται η διαδικασία **EDD**, για λόγους σαφήνειας. Οι διατάξεις του Κεφαλαίου 4, παράγραφος 5.7.2, καθώς και το Παράρτημα ΙΙ θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη.

5.7.2 Οι οίκοι θα πρέπει να υιοθετήσουν μια προσέγγιση υπολογιζόμενου κινδύνου (βλ. Κεφάλαιο 4) στην διαδικασία δέουσας επιμέλειας και να εντοπίσουν περιστάσεις στις οποίες υπάρχει μεγαλύτερος κίνδυνος νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Αυξημένη δέουσα επιμέλεια θα πρέπει να εφαρμόζεται για κατηγορίες υψηλότερου κινδύνου πελατών, επιχειρηματικών σχέσεων ή συναλλαγών.

Ο **Νόμος** **ορίζει** ότι πρέπει να εφαρμόζεται **αυξημένη δέουσα επιμέλεια** κατά τη συναλλαγή ή τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης με:

- (α) Ένα φυσικό πρόσωπο ή νομική οντότητα με εγκατάσταση σε τρίτη χώρα υψηλού κινδύνου
- (β) ΠΕΠ (συμπεριλαμβανομένων των μελών της οικογένειας και των στενών συνεργατών)

- (γ) Άλλες περιπτώσεις που παρουσιάζουν υψηλό κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, σύμφωνα με την διάθεση ανάληψης κινδύνου από την επιχείρηση (βλέπε κεφάλαιο 4)

Για σκοπούς της παρούσας Οδηγίας, αυξημένη δέουσα επιμέλεια πρέπει να εφαρμόζεται κατά τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης με σκοπό την παροχή υπηρεσιών σχετιζόμενων με το Κυπριακό Επενδυτικό Πρόγραμμα ή οποιοδήποτε άλλο πρόγραμμα παραχώρησης ιθαγένειας μέσω επενδύσεων. (Βλέπε παράγραφο 4.5)

5.7.3 Τα **μέτρα EDD** για επιχειρηματικές σχέσεις και/ή συναλλαγές πρέπει να περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- (α) Αναζήτηση για περισσότερες ανεξάρτητες, αξιόπιστες πηγές για την επαλήθευση των πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών ταυτότητας, την ακεραιότητα και τη μόνιμη διεύθυνση του πελάτη (π.χ. συστατική επιστολή από αξιόπιστο επαγγελματικό σύμβουλο στην πατρίδα του υποψηφίου πελάτη) - Βλέπε Παράρτημα III
- (β) Λεπτομερή εξέταση του ιστορικού και του σκοπού της επιχειρηματικής σχέσης, καλύτερη κατανόηση του υπόβαθρου, της ιδιοκτησίας και της οικονομικής κατάστασης του πελάτη, άλλων συνεργατών άλλων σχετικών μερών
- (γ) Πραγματοποίηση συστηματικών ελέγχων ιστορικού και υποβάθρου για όλους τους πελάτες υψηλού κινδύνου
- (δ) Λήψη περαιτέρω μέτρων για να βεβαιωθεί ότι οι συναλλαγές είναι συνεπείς με το σκοπό και την σκοπούμενη φύση της επιχειρηματικής σχέσης
- (ε) Κλιμάκωση της λήψης έγκρισης για σύναψη επιχειρηματικής σχέσης.
- (στ) Αύξηση και προσαρμογή του επιπέδου και της φύσης παρακολούθησης της επιχειρηματικής σχέσης, περιλαμβανομένου και μεγαλύτερου ελέγχου των συναλλαγών.
- (ζ) Προσδιορισμός και επιβεβαίωση του μεγέθους και της πηγής του πλούτου

Στις περιπτώσεις ασυνήθιστα μεγάλων ή πολύπλοκων συναλλαγών ή συναλλαγών που ακολουθούν ένα ασυνήθιστο μοτίβο ή δεν έχουν προφανή οικονομικό ή νόμιμο σκοπό, οι οίκοι εξετάζουν στο μέτρο του ευλόγως δυνατού, το ιστορικό και το σκοπό τους, προκειμένου να προσδιοριστεί εάν οι εν λόγω συναλλαγές ή δραστηριότητες φαίνονται ύποπτες.

5.7.4 Οι **διαδικασίες EDD** πρέπει να προσαρμόζονται ώστε να ανταποκρίνονται στους συγκεκριμένους τομείς που ενέχουν υψηλότερο κίνδυνο που προκύπτει από την επιχειρηματική σχέση με τον αντίστοιχο πελάτη.

Δείτε πρακτικά παραδείγματα στον παρακάτω πίνακα.

Τομέας υψηλού κινδύνου για το προφίλ πελάτη	Μέτρα EDD για τον μετριασμό του κινδύνου
Μη-μόνιμοι κάτοικοι και εξ' αποστάσεως συνάντηση	Πρόσθετη επαλήθευση ταυτότητας
ΠΕΠ	Περισσότερες λεπτομέρειες και δικαιολογητικά σχετικά με την πηγή και το μέγεθος του πλούτου
Πελάτες με υψηλή καθαρή περιουσία	Περισσότερες λεπτομέρειες και δικαιολογητικά σχετικά με την πηγή και το μέγεθος του πλούτου
Επιχειρηματική σχέση με τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου	Λεπτομερέστερη και πιο εξελιγμένη παρακολούθηση συναλλαγών
Δραστηριότητες σχετιζόμενες με κρυπτοπεριουσιακά στοιχεία	Περισσότερες λεπτομέρειες, από που προήλθαν τα κρυπτοπεριουσιακά στοιχεία, τύπος κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων (ανώνυμα) , χρήση εργαλείων ανάλυσης blockchain
Πελάτες ΚΕΠ	Περισσότερες λεπτομέρειες και δικαιολογητικά σχετικά με τη πηγή και το μέγεθος του πλούτου, υπόβαθρο,

διαφωνίες, αρνητική δημοσιότητα, σκοπού αίτησης κτλ

Περίπλοκες ιδιοκτησιακές δομές/
Συναλλαγές

Περισσότερες λεπτομέρειες για τη φύση και τη λογική για κατανόηση της ιδιοκτησιακής δομής/ αυξημένη παρακολούθηση του εύρους και της φύσης των συναλλαγών

5.7.5 Τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου περιλαμβάνουν οποιαδήποτε χώρα η οποία είναι ευρέως γνωστή ότι αντιμετωπίζει στρατηγικές ανεπάρκειες, προβλήματα δωροδοκίας, διαφθοράς και οικονομικές παρατυπίες και της οποίας η νομοθεσία και οι κανονισμοί για την πρόληψη νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας δεν είναι ισοδύναμη με τα διεθνή πρότυπα. Ένας κατάλογος εκδόθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι οίκοι ενθαρρύνονται όπως χρησιμοποιούν τον κατάλογο της FATF που προσδιορίζει τις περιοχές υψηλού κινδύνου και άλλες εποπτευόμενων δικαιοδοσιών, με αδύναμα μέτρα για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Στις περιπτώσεις που το πρόσωπο που προέρχεται από [τρίτη χώρα υψηλού κινδύνου](#) ανήκει σε όμιλο, ο οποίος υιοθετεί και εφαρμόζει πολιτικές και διαδικασίες ισοδύναμες ή αυστηρότερες από αυτές της ΕΕ για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία πλήρους συμμόρφωσης, τότε η πρόνοια για αυξημένες διαδικασίες δέουσας επιμέλειας δύναται να μην εφαρμόζεται αυτομάτως. Η κατάσταση θα πρέπει να αξιολογηθεί περαιτέρω.

Σύμφωνα με το Νόμο, για επιχειρηματικές σχέσεις ή τις συναλλαγές με τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου, πρέπει να εφαρμόζονται τα ακόλουθα αυξημένα μέτρα δέουσας επιμέλειας:

- (α) Συλλογή πρόσθετων πληροφοριών σχετικά με τον πελάτη και τον πραγματικό δικαιούχο
- (β) Συλλογή πρόσθετων πληροφοριών για τον σχεδιαζόμενο χαρακτήρα της επιχειρηματικής σχέσης
- (γ) Συλλογή πληροφοριών σχετικά με την προέλευση των κεφαλαίων και την πηγή του πλούτου του πελάτη και του πραγματικού δικαιούχου
- (δ) Συλλογή πληροφοριών σχετικά με τον σκοπό των συναλλαγών που σχεδιάζονται ή εκτελούνται
- (ε) Λήψη έγκρισης από τα ανώτερα διοικητικά στελέχη για τη σύναψη ή τη διατήρηση επιχειρηματικής σχέσης με τέτοιο πρόσωπο
- (στ) Διενέργεια αυξημένης εποπτείας της εν λόγω επιχειρηματικής σχέσης, μέσω αύξησης του αριθμού και της συχνότητας των ελέγχων που εφαρμόζονται, και μέσω επιλογής προτύπων των συναλλαγών που χρήζουν περαιτέρω εξέτασης

5.7.6 Οι οίκοι πρέπει να εφαρμόζουν κατάλληλα συστήματα διαχείρισης κινδύνων και διαδικασίες βάσει κίνδυνου για να καθορίσουν εάν ένας πιθανός πελάτης και/ή πραγματικός δικαιούχος, ένας υφιστάμενος πελάτης και/ή πραγματικός δικαιούχος είναι ΠΕΠ. Παραδείγματα μέτρων που θα μπορούσαν να αποτελέσουν μέρος των διαδικασιών είναι η αναζήτηση σχετικών πληροφοριών από τον πελάτη, η αναφορά σε δημοσίως διαθέσιμες πληροφορίες ή η πρόσβαση σε εμπορικές ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων των ΠΕΠ, σύμφωνα πάντα με τις διατάξεις του περί των Προσωπικών Δεδομένων Νόμου.

5.7.7 Θα πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή όταν τα ΠΕΠ είναι **συνδεδεμένα (βάσει εθνικότητας, κατοικίας, υπηκοότητας ή τοποθεσίας επιχειρηματικής δραστηριότητας) με μια χώρα η οποία είναι ευρέως γνωστό ότι αντιμετωπίζει προβλήματα δωροδοκίας**, διαφθοράς και οικονομικών παρατυπιών και των οποίων οι νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις για την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας δεν είναι ισοδύναμες με τα διεθνή πρότυπα.

5.7.8 Σε περίπτωση που συναφθεί επιχειρηματική σχέση με ΠΕΠ πελάτη, συμπεριλαμβανομένου και της οικογένειας και στενού συνεργάτη του ΠΕΠ, ο οίκος θα

πρέπει να λάβει τα ακόλουθα συγκεκριμένα **μέτρα αυξημένης δέουσας επιμέλειας**, σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου:

- (α) Έγκριση των ανώτερων διοικητικών στελεχών για τη σύναψη μιας επιχειρηματικής σχέσης ή για την συνέχιση επιχειρηματικής σχέσης με ήδη υπάρχον πελάτη, που έχει γίνει ΠΕΠ,
- (β) Λήψη κατάλληλων μέτρων για προσδιορισμό του μεγέθους και πηγής του πλούτου και των εισοδημάτων των πελατών
- (γ) Διεξαγωγή, ενισχυμένης συνεχούς παρακολούθησης της επιχειρηματικής σχέσης
- (δ) Πραγματοποίηση συστηματικών ελέγχων ιστορικού υποβάθρου

Τα ανωτέρω μέτρα EDD μπορούν επίσης να υιοθετηθούν και για διάφορους άλλους πελάτες υψηλού κινδύνου.

5.7.9 Οι οίκοι θα πρέπει να συνεχίσουν να μεταχειρίζονται τα φυσικά πρόσωπα ως **ΠΕΠ, αφού παύσουν να κατέχουν σημαντικό δημόσιο αξίωμα**, για περίοδο τουλάχιστον 12 μηνών. Οι οίκοι θα πρέπει να συνεχίσουν να εφαρμόζουν μέτρα EDD σε ΠΕΠ για περισσότερο από 12 μήνες μετά την παύση κατοχής δημόσιου αξιώματος, όταν αξιολογούν το κατά πόσο παρουσιάζεται υψηλότερος κίνδυνος νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, ένεκα οποιασδήποτε σημαντικής επιρροής που μπορεί να εξακολουθούν να έχουν. Οι παραπάνω διατάξεις ισχύουν και για τα μέλη της οικογένειας και τα πρόσωπα που είναι γνωστά ως στενοί συνεργάτες των ΠΕΠ, σύμφωνα με το Νόμο.

5.8 Απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια (SDD)

5.8.1 Μέτρα **SDD** δύναται να εφαρμοσθούν σε εξαιρετικές περιπτώσεις. Πρέπει να τονιστεί όμως ότι απαιτείται πάντα η παρακολούθηση των συναλλαγών και των επιχειρηματικών σχέσεων, για να καταστεί δυνατή η ανίχνευση ασυνήθιστων ή ύποπτων συναλλαγών. Επιπλέον, η υποχρέωση για αναφορά στη ΜΟΚΑΣ κάποιας ασυνήθιστης συναλλαγής εξακολουθεί να υφίσταται.

Οι εξαιρετικές αυτές περιπτώσεις θα πρέπει να εξετάζονται κατά περίπτωση, εξασφαλίζοντας ότι η επιχειρηματική σχέση ή συναλλαγή παρουσιάζει **χαμηλότερο κίνδυνο** νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, και νοουμένου ότι δεν υπάρχει υποψία, σύμφωνα με τις οδηγίες που παρέχονται στο Κεφάλαιο 4 και βάσει του περιεχόμενου του Παραρτήματος Ι (Χαμηλό ρίσκο). Το σκεπτικό της εφαρμογής SDD θα πρέπει να τεκμηριώνεται ρητά στο εγχειρίδιο ΞΠΧ/ΧΤ ή στην Πολιτική Αποδοχής Πελατών (CAP).

5.8.2 Τονίζεται ότι, όταν μια **αναφορά ύποπτης συναλλαγής (STR) ή αναφοράς ύποπτης δραστηριότητας (SAR) έχει υποβληθεί** για πελάτη στον οποίο εφαρμόστηκε απλουστευμένη διαδικασία δέουσας επιμέλειας, ο πελάτης θα πρέπει αμέσως να ταξινομηθεί στην κατηγορία **υψηλού κινδύνου**. Θα πρέπει επίσης να εξετασθεί η εφαρμογή αυξημένης δέουσας επιμέλειας σε συντονισμό με την ΜΟΚΑΣ και χωρίς να τεθεί σε κίνδυνο η διερεύνηση ή να αποκαλυφθούν πληροφορίες (tipping-off) στον ύποπτο (βλέπε παράγραφο 1.5.3).

5.8.3 Κατά την **εφαρμογή της απλουστευμένης δέουσας επιμέλειας**, εξακολουθούν να απαιτούνται μέτρα δέουσας επιμέλειας, αλλά μπορούν να γίνουν ορισμένες προσαρμογές που να αντικατοπτρίζουν την εκτίμηση χαμηλού κινδύνου.

Οι προαναφερόμενες προσαρμογές μπορούν να καλύπτουν τα ακόλουθα:

- (α) Την ποιότητα και την πηγή πληροφοριών που λαμβάνονται για σκοπούς προσδιορισμού της ταυτότητας και επαλήθευσης
- (β) Τον χρόνο εφαρμογής των διαδικασιών δέουσας επιμέλειας
- (γ) Την συχνότητα των προγραμματισμένων ή συνήθων επικαιροποιήσεων δέουσας επιμέλεια που αναφέρονται στην παράγραφο 5.3.2
- (δ) Την συχνότητα και έκταση της παρακολούθησης των συναλλαγών.

5.9 Ενδεδειγμένη εξέταση των συναλλαγών

5.9.1 Οι οίκοι θα πρέπει να διενεργούν ενδεδειγμένη εξέταση κάθε συναλλαγής που κρίνεται ότι λόγω τη φύσεως της είναι ιδιαίτερα ευάλωτη σε δραστηριότητες νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, και ειδικότερα

πολύπλοκες ή ασυνήθιστα μεγάλες συναλλαγές και όλων των άλλων ασυνήθιστων ειδών συναλλαγών που πραγματοποιούνται χωρίς προφανή οικονομικό ή σαφή νόμιμο λόγο.

Για το σκοπό αυτό, οι οίκοι θα πρέπει να σχεδιάζουν σχετικές διαδικασίες λαμβάνοντας υπόψη το είδος των προσφερόμενων υπηρεσιών στον πελάτη, καθώς και το επίπεδο κινδύνου συσχετίζεται με τον πελάτη και τις δραστηριότητες του, και να εφαρμόσουν κατάλληλες παραμέτρους και παράγοντες για τον εντοπισμό και την στόχευση τέτοιων ευάλωτων συναλλαγών.

Τέτοιες παράμετροι και παράγοντες (μη-εξαντλητικός κατάλογος) μπορεί να περιλαμβάνουν:

- Οικονομικά όρια εξατομικευμένα για κάθε πελάτη ανάλογα με την δραστηριότητα και το οικονομικό προφίλ τους.
- Συναλλαγές που αποκλίνουν σημαντικά από την κανονική ή αναμενόμενη συναλλακτική συμπεριφορά των δραστηριοτήτων των πελατών.
- Επείγουσα απαίτηση για επεξεργασία συναλλαγών.
- Ασυνήθιστοι τρόποι πληρωμών.
- Χρήση αντισυμβαλλομένων ή διαμεσολαβητών των οποίων η ταυτότητα αποκρύπτεται ή δεν είναι διαθέσιμη κατά τη χρονική περίοδο της εκτέλεσης της συναλλαγής.
- Δραστηριότητες που θεωρούνται υψηλού κινδύνου για θέματα ΞΠΧ/ΧΤ.
- Συναλλαγές που αφορούν δικαιοδοσίες υψηλού κινδύνου για θέματα ΞΠΧ/ΧΤ.
- Χρήση δεικτών κόκκινων σημαιών.

Για περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με την παρακολούθηση των συναλλαγών, μπορείτε να ανατρέξετε στον Οδηγό που έχει εκδώσει ο ΣΕΛΚ με τίτλο [«Guidance to ICPAC members on transaction monitoring»](#).

5.10 Εκτέλεση από τρίτα πρόσωπα

5.10.1 Οι οίκοι μπορούν να βασίζονται σε τρίτα πρόσωπα, συνάπτοντας συμφωνία με τρίτο πρόσωπο, για τη διεξαγωγή ολόκληρης ή μέρους της διαδικασίας ταυτοποίησης και δέουσας επιμέλειας των πελατών. Η συμφωνία πρέπει να αναφέρει ρητώς ότι το τρίτο πρόσωπο

πρέπει να θέσει αμέσως στη διάθεση του οίκου, μόλις του ζητηθεί, αντίγραφα των εγγράφων δέουσας επιμέλειας για τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης.

Παρά τα παραπάνω, οι οίκοι θα πρέπει να παραμείνουν σε εγρήγορση σχετικά με τέτοια εκτέλεση, καθώς ο οίκος **παραμένει υπεύθυνος** για οποιαδήποτε αποτυχία συμμόρφωσης, παρά την εκτέλεση από τρίτα πρόσωπα. Ως εκ τούτου, οι οίκοι του ΣΕΛΚ που βασίζονται σε τρίτα πρόσωπα πρέπει να ικανοποιούνται με το επίπεδο δέουσας επιμέλειας που εκτελεί το τρίτο μέρος.

5.10.2 Η **στήριξη σε τρίτα πρόσωπα** για σκοπούς **CDD** μπορεί να γίνει μόνο σε πιστωτικό ίδρυμα, χρηματοπιστωτικό ίδρυμα, έναν ελεγκτή, έναν εξωτερικό λογιστή, έναν φορολογικό σύμβουλο, έναν πάροχο διοικητικών υπηρεσιών ή ένα ανεξάρτητο νομικό επαγγελματία που δραστηριοποιείται σε χώρα του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή σε Τρίτη χώρα και πληροί τους ακόλουθους όρους:

- α) Εφαρμόζει μέτρα δέουσας επιμέλειας και τήρησης αρχείων τα οποία συνάδουν με αυτά της Οδηγία της ΕΕ και
- β) υπόκειται σε εποπτεία που είναι σύμφωνη με τις απαιτήσεις της Οδηγίας της ΕΕ.

Οι οίκοι που επιλέγουν να βασίζονται σε τρίτα μέρη θα πρέπει να λαμβάνουν αμέσως τις αναγκαίες πληροφορίες για τις διαδικασίες CDD και να διασφαλίζουν ότι το τρίτο πρόσωπο θα θέσει στη διάθεση τους και θα διαβιβάσει αμέσως δεδομένα, έγγραφα ταυτοποίησης, πληροφορίες ή έγγραφα που λαμβάνονται για διαδικασίες CDD συμπεριλαμβανομένων και δεδομένων που αποκτήθηκαν μέσω ηλεκτρονικής ταυτοποίησης. Τονίζεται ότι η στήριξη σε τρίτα πρόσωπα επιτρέπεται μόνο στην **αρχή** και δεν επιτρέπεται η εκτέλεση από τρίτα πρόσωπα για τη διεξαγωγή συνεχούς παρακολούθησης.

Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί και στη διασφάλιση ότι το τρίτο πρόσωπο στο οποίο στηρίζεται ο οίκος, συμμορφώνεται πλήρως με τον περί των Προσωπικών Δεδομένων Νόμο.

5.10.3 Πριν από την αποδοχή των πληροφοριών και των εγγράφων από το εν λόγω τρίτο πρόσωπο, ο οίκος πρέπει να εφαρμόσει τα ακόλουθα **πρόσθετα μέτρα** / διαδικασίες:

- (α) Να αξιολογήσει τα συστήματα και τις διαδικασίες που εφαρμόζει το τρίτο πρόσωπο για την πρόληψη νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.
- (β) Να ικανοποιηθεί βάσει της αξιολόγησης του σημείου (α) ότι το τρίτο πρόσωπο εφαρμόζει συστήματα και διαδικασίες προσδιορισμού ταυτότητας πελατών και δέουσας επιμέλειας που είναι σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Νόμου και της παρούσας οδηγίας
- (γ) Να διατηρεί ένα ξεχωριστό αρχείο για κάθε τέτοιο τρίτο πρόσωπο, όπου αποθηκεύει την έκθεση αξιολόγησης που αναφέρεται στο σημείο (α) και άλλες σχετικές πληροφορίες.
- (δ) Να λάβει τα απαραίτητα μέτρα για να διασφαλίσει ότι το τρίτο πρόσωπο στον οποίο βασίζεται θα παρέχει αμέσως τα πρωτότυπα έγγραφα.
- (ε) Η έναρξη συνεργασίας με το τρίτο πρόσωπο και η αποδοχή των στοιχείων ταυτοποίησης του πελάτη που επαληθεύτηκε από το τρίτο πρόσωπο υπόκειται σε έγκριση από το Λειτουργό Συμμόρφωσης.

5.10.4. Οι οίκοι του ΣΕΛΚ **απαγορεύεται να βασίζονται** σε τρίτα πρόσωπα εγκατεστημένα σε **τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου**. Ένα υποκατάστημα ή η πλειοψηφία θυγατρικών μιας υπόχρεης οντότητας εγκαθιδρυμένης στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία βρίσκεται σε χώρα υψηλού κινδύνου, η οποία συμμορφώνεται πλήρως με τις πολιτικές και τις διαδικασίες ολόκληρου του ομίλου που είναι ισοδύναμες ή αυστηρότερες από τις διατάξεις της οδηγίας της ΕΕ, δύναται να εξαιρεθούν από την απαγόρευση του ΣΕΛΚ.

5.10.5 Πριν από την έγκριση για **στήριξη σε τρίτα πρόσωπα**, το μέλος του ΣΕΛΚ πρέπει να διασφαλίσει ότι ο πελάτης (και οποιοδήποτε άλλο μέρος του οποίου οι πληροφορίες δύνανται να αποκαλυφθούν) γνωρίζει ότι τα στοιχεία του δύναται να γνωστοποιηθούν σε κάποιο άλλο μέρος και να βεβαιώσει ότι δεν φέρει καμία αντίρρηση όσον αφορά τέτοια αποκάλυψη. Θα πρέπει επίσης να βεβαιωθεί ότι το τρίτο πρόσωπο θα είναι σε θέση να διαθέσει άμεσα, κατόπιν αιτήματος, τα δεδομένα, τα έγγραφα ταυτοποίησης, τις πληροφορίες ή τα έγγραφα που λαμβάνονται κατά τη διάρκεια των διαδικασιών δέουσας επιμέλειας. Τα εν λόγω έγγραφα δύναται να είναι και αντίγραφα των πρωτότυπων .

5.10.6 Οι οίκοι του ΣΕΛΚ δύνανται να βασίζονται σε ένα υποκατάστημα του εξωτερικού ή σε ένα συνδεδεμένο οίκο) που ανήκει στον ίδιο **όμιλο**, υπό την προϋπόθεση ότι ο όμιλος εφαρμόζει διαδικασίες δέουσας επιμέλειας και τήρησης αρχείου και μέτρα κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, τα οποία συνάδουν ή είναι αυστηρότερα των απαιτήσεων οδηγίας της ΕΕ και η αποτελεσματική εφαρμογή τέτοιων μέτρων και διαδικασιών εποπτεύεται σε επίπεδο ομίλου από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους προέλευσης ή της τρίτης χώρας.

5.10.7 Όταν ένας οίκος **συγχωνεύεται με άλλο οίκο** ή αποκτά την πρακτική ενός άλλου οίκου ολοκληρωτικά ή εν μέρει, ενδέχεται να μην είναι απαραίτητο να εξακριβωθεί εκ νέου η ταυτότητα των πελατών του συγχωνευθέντος ή αποκτημένου οίκου, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχουν ικανοποιητικά διαθέσιμα αρχεία.

Επιπρόσθετες πληροφορίες σχετικά με την στήριξη σε τρίτα πρόσωπα μπορείτε να βρείτε στην [ΕΕ 2 2024](#) και στον [Οδηγό βέλτιστων πρακτικών](#) του ΣΕΛΚ.

5.11 Διακανονισμοί εξωτερικής ανάθεσης

5.11.1 Όταν σε ένα οίκο ανατίθεται από άλλο μέρος, X, να βοηθήσει με μια ανάθεση που έχει ο X με ένα άλλο συμβαλλόμενο μέρος, Y, τότε το μέλος του ΣΕΛΚ πρέπει να εξετάσει προσεκτικά και να τεκμηριώσει ποιος είναι ο πελάτης του. Όταν δεν υπάρχει επιχειρηματική σχέση και επομένως δεν υπάρχει επιστολή ανάθεσης μεταξύ του μέλους του ΣΕΛΚ και του Y, τότε η διαδικασία δέουσας επιμέλειας στο μέρος Y μπορεί να μην είναι απαραίτητη. Αντ' αυτού, πρέπει να ακολουθηθεί η διαδικασία δέουσας επιμέλειας για τον X.

Σε ένα διαφορετικό σενάριο, ο Y θεωρείται επίσης πελάτης και θα πρέπει επίσης να εφαρμοστεί διαδικασία δέουσας επιμέλειας, καθώς υπάρχει μια επιχειρηματική σχέση με την Y και ως εκ τούτου υπάρχει σημαντική επαφή. Παρόμοιες αξιολογήσεις ισχύουν και σε **συμφωνίες εταιρειών ιδίου δικτύου**, όπου η εργασία είναι μεταξύ οίκων μελών του ιδίου δικτύου.

5.12 Αλλαγή επαγγελματικού διορισμού

5.12.1 Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2.800 παράγραφος 6 του Εγχειριδίου μελών του ΣΕΛΚ, ένας οίκος που αναλαμβάνει επαγγελματικά να αντικαταστήσει ένα υφιστάμενο ελεγκτή, εξωτερικό λογιστή, φορολογικό σύμβουλο, σύμβουλο αφερεγγυότητας, πάροχο διοικητικών υπηρεσιών ή άλλο σύμβουλο, πρέπει να έρθει σε επαφή με τον προκάτοχό του ώστε να αξιολογήσει την αποδοχή του πελάτη. Με αυτό τον τρόπο δύνανται να παράσχονται στοιχεία/πληροφορίες σε σχέση με την ταυτότητα καθώς και την ακεραιότητα του πελάτη και ως εκ τούτου αποτελεί πολύτιμη διαδικασία στο πλαίσιο αυτό. Ωστόσο, πρέπει να εξεταστεί το περιεχόμενο της επικοινωνίας ώστε να αποφευχθεί η διάπραξη του αδικήματος της αποκάλυψης και της παρεμπόδισης της έρευνας. Επομένως, εάν ο προκάτοχος οίκος δεν είναι βέβαιος για το βαθμό λεπτομέρειας που πρέπει να γνωστοποιηθεί και κατά πόσο η γνωστοποίηση τέτοιων πληροφοριών συνιστά το αδίκημα της αποκάλυψης πληροφοριών (tipping-off), τότε συνίσταται η λήψη νομικής συμβουλής πριν την γνωστοποίηση τέτοιων πληροφοριών.

6. Συνεχής παρακολούθηση συναλλαγών και επιχειρηματικών σχέσεων

6.1 Διαδικασίες συνεχούς παρακολούθησης

6.1.1 Η συνεχής παρακολούθηση αποτελεί ζωτικό μέρος των αποτελεσματικών συστημάτων συμμόρφωσης κατά της νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και την χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Οι διαδικασίες συνεχούς παρακολούθησης βοηθούν τις υπόχρεες οντότητες να επικαιροποιούν τις υπάρχουσες γνώσεις σχετικά με τους πελάτες τους και να εντοπίζουν τυχόν ασυνήθιστες ή ύποπτες δραστηριότητες.

Οι διαδικασίες συνεχούς παρακολούθησης θα πρέπει να προσαρμόζονται ανάλογα με τον τύπο των υπηρεσιών που προσφέρονται στον πελάτη. Η διαδικασία συνεχούς παρακολούθησης ενός πελάτη στον οποίο παρέχονται ελεγκτικές υπηρεσίες πρέπει να διαφέρει από την διαδικασία παρακολούθησης ενός πελάτη στον οποίο προσφέρονται υπηρεσίες παροχής συμβούλων ή υπηρεσίες διαχείρισης τραπεζικών λογαριασμών.

6.1.2 Για παράδειγμα, ένας οίκος μπορεί να ασκεί συνεχή παρακολούθηση μέσω:

- (i) Επιθεώρησης των εγγράφων και των πληροφοριών που συλλέγονται για σκοπούς δέουσας επιμέλειας σχετικά με τον πελάτη, να διασφαλίζει ότι είναι επικαιροποιημένα, συναφή και πιστοποιημένα σύμφωνα με τις διατάξεις του Παραρτήματος III
- (ii) Εξέτασης των συναλλαγών που πραγματοποιούνται από τον πελάτη ή για λογαριασμό του πελάτη για να διασφαλιστεί ότι συνάδουν με την υπάρχουσα γνώση των εργασιών του πελάτη, της επιχείρησης, του προφίλ κινδύνου, του μεγέθους και την προέλευση των εισοδημάτων ή/και του πλούτου (οικονομικό προφίλ του πελάτη)
- (iii) Αναγνώρισης πολύπλοκων συναλλαγών, ασυνήθιστα μεγάλου ποσού ή ασυνήθιστου μοτίβου ή χωρίς εμφανή οικονομικό ή νόμιμο σκοπό, που μπορεί να υποδηλώνουν νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή/και χρηματοδότηση της

τρομοκρατίας και την εξέτασή τους ούτως ώστε να διασφαλιστεί ότι δεν είναι ύποπτες

(iv) Διεξαγωγή κατάλληλων ερευνών για τους πελάτες

6.1.3 Κατά την **εξέταση των συναλλαγών**, ένα μέλος του ΣΕΛΚ μπορεί να εξετάσει, για παράδειγμα, τους ακόλουθους **παράγοντες** :

- (α) Γεωγραφική προέλευση/ προορισμός των κεφαλαίων
- (β) Υψηλά ή ασυνεπή ποσά
- (γ) Πολυάριθμες συναλλαγές που, όταν προστεθούν, υπερβαίνουν το αναμενόμενο όριο
- (δ) Φύση ή είδος μεμονωμένων συναλλαγών ή σειράς συναλλαγών
- (ε) Συνήθης δραστηριότητα των πελατών ή μέγεθος του κύκλου εργασιών
- (στ) Αλλαγές στη συνήθη μέθοδο επικοινωνίας με τον πελάτη
- (ζ) STRs ή SAR

6.1.4 Σε περιπτώσεις όπου η ουσία μιας επιχειρηματικής σχέσης μεταβάλλεται σημαντικά, οι οίκοι θα πρέπει να εκτελούν πρόσθετες διαδικασίες δέουσας επιμέλεια για τον εντοπισμό και μετέπειτα τον μετριασμό των κινδύνων που σχετίζονται με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Εάν ο αναθεωρημένος κίνδυνος δεν συνάδει με την Πολιτική Αποδοχής Πελατών του οίκου, τότε θα πρέπει να εξεταστεί η διακοπή της επιχειρηματικής σχέσης.

Οι αλλαγές στους όρους μιας επιχειρηματικής σχέσης με τους πελάτες μπορεί να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- (α) Μεταβολές στη μετοχική δομή
- (β) Αλλαγές στις δραστηριότητες ή στον κύκλο εργασιών ενός πελάτη που δεν έχουν εμπορική λογική
- (γ) Έρευνες και παροχή νέων υπηρεσιών υψηλότερου κινδύνου
- (δ) Αλλαγές στη φύση των συναλλαγών ενός πελάτη που δεν μπορούν να εξηγηθούν
- (ε) Δημιουργία νέων εταιρικών δομών

Σημειώνεται ότι ο παραπάνω κατάλογος δεν είναι εξαντλητικός.

Ανάλογα με τα ευρήματα των διαδικασιών συνεχούς παρακολούθησης, οι οίκοι θα πρέπει να εξετάσουν την αναπροσαρμογή του προφίλ κινδύνου του πελάτη και κατ' επέκταση την εφαρμογή κατάλληλων διαδικασιών δέουσας επιμέλειας βάσει του κινδύνου και κατάλληλων μέτρων μετριασμού του κινδύνου.

6.1.5 Πρέπει να παρέχεται επαρκής **καθοδήγηση στα μέλη του προσωπικού** ώστε να είναι σε θέση να διενεργούν αποτελεσματική παρακολούθηση.

6.2 Εφαρμογή προσέγγισης βάσει κινδύνου στη συνεχή παρακολούθηση

6.2.1 Η συνεχής παρακολούθηση πρέπει να είναι **ανάλογη του προφίλ κινδύνου** του πελάτη. Όσο υψηλότερος είναι ο κίνδυνος ενός πελάτη τόσο πιο συχνές και πιο αυστηρές θα πρέπει να είναι οι διαδικασίες παρακολούθησης. Ιδιαίτερη προσοχή σε σχέση με τις διαδικασίες συνεχούς παρακολούθησης πρέπει να δίνεται σε πελατειακές σχέσεις όπου εμπλέκεται ένα ΠΕΠ ή όταν ο πελάτης έχει οποιεσδήποτε δεσμούς ή σχέσεις με χώρες υψηλού κινδύνου. Με την υιοθέτηση μιας προσέγγισης ανάλογης προς τον κίνδυνο, οι οίκοι μπορούν να χρησιμοποιήσουν τους πόρους τους πιο αποτελεσματικά.

6.2.2 Παρά την αρχή της αναλογικότητας που αναφέρεται ανωτέρω, πρέπει να σημειωθεί ότι η συνεχής παρακολούθηση θα πρέπει να εφαρμόζεται για **όλες τις πελατειακές σχέσεις** περιλαμβανομένων και αυτών με χαμηλό ρίσκο για τις οποίες υιοθετήθηκαν μετρά απλουστευμένης δέουσας επιμέλειας. Αυτό που μπορεί να τροποποιηθεί είναι η συχνότητα και η έκταση της συνεχούς παρακολούθησης.

6.2.3 Οι οίκοι μπορούν να εξετάσουν, ανάλογα με το μέγεθος, τη φύση και τον τύπο των παρεχόμενων υπηρεσιών, το ενδεχόμενο **χρήσης λογισμικού**, για μια πιο αποτελεσματική παρακολούθηση των συναλλαγών.

7. Χρηματοδότηση της τρομοκρατίας

7.1 Χρηματοδότηση της τρομοκρατίας

7.1.1 Η χρηματοδότηση τρομοκρατικών οργανώσεων προέρχεται από έσοδα που προκύπτουν τόσο από νόμιμες όσο και από παράνομες δραστηριότητες.

7.1.2 Νόμιμες μέθοδοι συγκέντρωσης κεφαλαίων που χρησιμοποιούνται από τρομοκρατικές ομάδες περιλαμβάνουν:

- (α) είσπραξη οφειλών ή / και συνδρομών μελών,
- (β) πώληση βιβλίων και άλλων εκδόσεων,
- (γ) πολιτιστικές και κοινωνικές εκδηλώσεις,
- (δ) δωρεές,
- (ε) κοινοτικές προσκλήσεις και αιτήσεις συγκέντρωσης κεφαλαίων
- (στ) συμμετοχική χρηματοδότηση από το γενικό πλήθος (crowdfunding)

7.1.3 Όπως προαναφέρθηκε, **τα κεφάλαια που προέρχονται από παράνομες πηγές** χρησιμοποιούνται επίσης από τρομοκρατικές ομάδες. Αυτές περιλαμβάνουν τη παράνομη διακίνηση μετρητών μέσω υπηρεσιών μεταφορέων (courier) ή μαζικές αποστολές μετρητών, δομημένες καταθέσεις ή αναλήψεις από τραπεζικούς λογαριασμούς, χρήση δικτύου hawala, αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων, μεταφορές χρημάτων με τη χρήση "αχυράνθρωπων", ψεύτικων ταυτοτήτων, εταιριών βιτρίνας και κέλυφος (shell), καθώς και αντιπροσώπων (nominees) από τους συνεργάτες τους και το στενό οικογενειακό και φιλικό περιβάλλον. Οι εγκληματικές δραστηριότητες που παράγουν τέτοιου είδους έσοδα μπορεί να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, απαγωγές (λύτρα), εκβιασμό (ζητούμενη "προστασία"), λαθρεμπόριο, κλοπές, ληστείες, παράνομη εμπορία ναρκωτικών, παράνομη εμπορία πετρελαίου, παράνομη εμπορία προσώπων και παράνομη εμπορία ζώων.

7.1.4 Ο σκοπός των τρομοκρατών είναι να αποκρύψουν τον τρόπο με τον οποίο θα χρησιμοποιηθούν τα χρήματα και από πού προέρχονται. Τα έσοδα μπορούν επίσης να προέρχονται από παράνομες πηγές, οι οποίες φαίνονται νόμιμες μέσω της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Παρόλο που το σημαντικότερο ρόλο στην καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, την διαδραματίζουν τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, όλες οι υπόχρεες οντότητες που συμμετέχουν στην αλυσίδα παροχής υπηρεσιών, όπως φορολογικοί σύμβουλοι, λογιστές, ελεγκτές, δικηγόροι,

ασφαλιστικές εταιρείες κ.λπ., θα πρέπει να συμμετάσχουν σε αυτή τη προσπάθεια. Πρέπει να δοθεί έμφαση στις συνδέσεις και το δίκτυο του πελάτη σε τέτοιες καταστάσεις.

7.1.5 Οι μη κερδοσκοπικές και φιланθρωπικές οργανώσεις χρησιμοποιούνται επίσης από τρομοκρατικές ομάδες ως μέσο συγκέντρωσης κεφαλαίων ή / και ως κάλυψη για τη μεταφορά κεφαλαίων για την υποστήριξη τρομοκρατικών ενεργειών.

Η πιθανή κατάχρηση μη κερδοσκοπικών και φιλανθρωπικών οργανώσεων μπορεί να γίνει με τους ακόλουθους τρόπους:

- (α) Ίδρυση μη κερδοσκοπικού οργανισμού με συγκεκριμένο φιλανθρωπικό σκοπό, ο οποίος όμως υπάρχει μόνο για να διοχετεύει κεφάλαια σε τρομοκρατική οργάνωση.
- (β) Ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός με νόμιμο ανθρωπιστικό ή φιλανθρωπικό σκοπό στον οποίο διεισδύουν τρομοκράτες που εκτρέπουν κεφάλαια που συλλέγονται για φαινομενικά νόμιμο φιλανθρωπικό σκοπό όμως χρησιμοποιούνται προς υποστήριξη μιας τρομοκρατικής ομάδας.
- (γ) Ο μη κερδοσκοπικός οργανισμός λειτουργεί ως διαμεσολαβητής ή κάλυψη για τη διακίνηση κεφαλαίων σε διεθνή βάση.
- (δ) Ο μη κερδοσκοπικός οργανισμός παρέχει διοικητική υποστήριξη στο τρομοκρατικό κίνημα.

Τα ασυνήθιστα χαρακτηριστικά των μη κερδοσκοπικών οργανισμών που ενδεχομένως να δεικνύουν ότι μπορεί να χρησιμοποιηθούν για παράνομο σκοπό είναι τα εξής:

- (α) Η χρήση των κεφαλαίων από μια μη κερδοσκοπική οργάνωση δεν συνάδει με τον σκοπό για τον οποίο δημιουργήθηκε.
- (β) Δωρεές για ένα σκοπό που υπόκειται σε μειωτικές δημοσίως διαθέσιμες πληροφορίες (πρωτοβουλίες συμμετοχικής χρηματοδότησης (crowdfunding), φιλανθρωπία, μη-κερδοσκοπικό οργανισμό (NPO), μη-κυβερνητικό οργανισμό (NGO) κ.λπ.).
- (γ) Μια αναντιστοιχία μεταξύ του τύπου και του μεγέθους των οικονομικών συναλλαγών και του δηλωμένου σκοπού και δραστηριότητας του μη κερδοσκοπικού οργανισμού.
- (δ) Ξαφνική αύξηση της συχνότητας και των ποσών των οικονομικών συναλλαγών για λογαριασμό ενός μη κερδοσκοπικού οργανισμού.

- (ε) Μεγάλες και ανεξήγητες συναλλαγές μετρητών από μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς.
- (στ) Η απουσία συνεισφορών από δωρητές που είναι εγκατεστημένοι στη χώρα καταγωγής της μη κερδοσκοπικής οργάνωσης.

7.1.6 Ως **αδίκημα τρομοκρατίας** νοούνται οι ακόλουθες πράξεις:

- (α) επιθέσεις κατά της ζωής ενός ατόμου που μπορεί να προκαλέσουν θάνατο,
- (β) επιθέσεις κατά της σωματικής ακεραιότητας ενός ατόμου,
- (γ) απαγωγή ή λήψη ομήρων,
- (δ) πρόκληση εκτεταμένης καταστροφής σε μια κυβερνητική ή δημόσια εγκατάσταση, ένα σύστημα μεταφορών, ένα σύστημα υποδομής, συμπεριλαμβανομένου ενός συστήματος πληροφοριών, μιας σταθερής εξέδρας στην υφαλοκρηπίδα, ένα δημόσιο χώρο ή ιδιωτική ιδιοκτησία που ενδέχεται να θέσουν σε κίνδυνο ανθρώπινη ζωή ή να οδηγήσουν σε σημαντικές οικονομικές απώλειες,
- (ε) κατάσχεση αεροσκαφών, πλοίων ή άλλων μέσων δημόσιας ή εμπορευματικής μεταφοράς
- (στ) κατασκευή, κατοχή, απόκτηση, μεταφορά, προμήθεια ή χρήση όπλων, εκρηκτικών ή πυρηνικών, βιολογικών ή χημικών όπλων, καθώς και έρευνα και ανάπτυξη βιολογικών και χημικών όπλων,
- (ζ) απελευθέρωση επικίνδυνων ουσιών ή πρόκληση πυρκαγιών, πλημμυρών ή εκρήξεων που έχουν ως αποτέλεσμα να θέτουν σε κίνδυνο την ανθρώπινη ζωή,
- (η) παρεμβολή ή παρενόχληση της παροχής νερού, ενέργειας ή οποιουδήποτε άλλου θεμελιώδους φυσικού πόρου, το αποτέλεσμα της οποίας είναι να θέσει σε κίνδυνο την ανθρώπινη ζωή,
- (θ) απειλεί να διαπράξει οποιαδήποτε από τις πράξεις που απαριθμούνται στα στοιχεία (α) έως (η).

Η καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (KXT) περιλαμβάνει τη διερεύνηση, ανάλυση, αποτροπή και πρόληψη πηγών χρηματοδότησης για δραστηριότητες που αποσκοπούν στην επίτευξη πολιτικών, θρησκευτικών ή ιδεολογικών στόχων μέσω της βίας και της απειλής βίας κατά των πολιτών. Με τον εντοπισμό της πηγής των κεφαλαίων που υποστηρίζουν τις τρομοκρατικές δραστηριότητες, οι αρχές επιβολής του Νόμου μπορούν να αποτρέψουν ορισμένες από αυτές τις δραστηριότητες. Αντί να προσπαθεί να

πιάσει έναν εγκληματία που σχεδιάζει να διαπράξει, ή διαπράττει τρομοκρατική πράξη, με άλλα μέσα, όπως μέσω επιτήρησης, οι αρχές επιβολής του Νόμου αντιμετωπίζουν το πρόβλημα από την πλευρά του χρήματος, ανιχνεύοντας ύποπτες οικονομικές συναλλαγές και εντοπίζοντας όλα τα άτομα και τις οργανώσεις που εμπλέκονται σε αυτές τις συναλλαγές.

7.1.7 Οι οίκοι θα πρέπει να προχωρήσουν σε **αξιολόγηση του ρίσκου σε επίπεδο επιχείρησης (firm-wide)** για να καθορίσουν το επίπεδο έκθεσης του οίκου σε κίνδυνο χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Αυτό θα συμβάλει στην εφαρμογή κατάλληλων μέτρων, ελέγχων και στην προσαρμογή των διαδικασιών του οίκου, ούτως ώστε να ελαχιστοποιείται η έκθεση στον κίνδυνο χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Παρόλο που η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας μπορεί να παρουσιάζει παρόμοια χαρακτηριστικά ή ομοιότητες με το ΞΠΧ, εντούτοις διαφοροποιείται αρκετά με χαρακτηριστικά που είναι μοναδικά στη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Για παράδειγμα, η μεταφορά χαμηλού όγκου κεφαλαίων δύναται να θεωρηθεί ως χαμηλότερου ρίσκου για σκοπούς ΞΠΧ, αλλά στο πλαίσιο της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας δύναται να θεωρηθεί ως ενδεικτικός παράγοντας υψηλότερου ρίσκου, δεδομένου ότι είναι γνωστό ότι οι χρηματοδότες της τρομοκρατίας χρησιμοποιούν μεταφορές χαμηλού όγκου κεφαλαίων για σκοπούς χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Έτσι, η εφαρμογή οριζόντιας προσέγγισης αξιολόγησης κινδύνου τόσο για το ΞΠΧ όσο και για την ΧΤ, το πιο πιθανό να οδηγήσει σε μη εντοπισμό δραστηριοτήτων χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

7.1.8 Οι οίκοι θα πρέπει επίσης να προβούν σε **αξιολόγηση του ρίσκου του πελάτη (client risk assessment)**. Οι οίκοι μπορούν να ενισχύσουν την προσπάθειά τους με την λήψη μέτρων για εντοπισμό και ταυτοποίηση των πελατών στους οποίους ο κίνδυνος συναλλαγής με περιοχές «εγγύτητας» είναι μικρότερος ή οι οποίοι είναι λιγότερο ευπαθείς σε κινδύνους χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και να επικεντρώσουν τις προσπάθειές τους στους εναπομείναντες πελάτες.

Ειδική προσοχή συνίσταται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- Πελάτες ή επιχειρηματικές σχέσεις με δικαιοδοσίες με εγγυήτητα σε ή που είναι γνωστές ότι δρουν τρομοκρατικές ομάδες ή άτομα,

- Παροχή υπηρεσιών ή μέσων που δυνατό να χρησιμοποιηθούν για χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, για παράδειγμα υπηρεσίες εμπιστευματοδόχου σε εμπιστεύματα που χρησιμοποιούνται ως προσωπικά οχήματα κατοχής περιουσιακών στοιχείων,
- Εμπλοκή ΜΚΟ, φιλανθρωπικών οργανώσεων, ιδρυμάτων,
- Μέθοδοι παράδοσης, στις εξ' αποστάσεως συναλλαγές, εμπλοκή άγνωστων ή ασύνδετων μερών
- Επιχειρηματικές δραστηριότητες σε υψηλότερου ρίσκου τομείς

7.1.9 Οι οίκοι θα πρέπει να προβούν σε **επιθεώρηση των διαδικασιών «Γνωρίζω τον πελάτη»**/ δέουσας επιμέλειας ούτως ώστε να έχουν καθαρή, εμπειριστατωμένη και βαθιά γνώση της φύσης της επιχείρησης του πελάτη, περιλαμβανομένων και των περιοχών στις οποίες συναλλάσσεται ή/και δραστηριοποιείται, τα συνήθη εμπορικά μοτίβα του πελάτη, τους διάνλους παράδοσης, τους προμηθευτές/ αγοραστές κτλ. Η διαδικασία «Γνωρίζω των πελάτη»/ δέουσας επιμέλειας οφείλει να είναι αρκετά λεπτομερής ούτως ώστε να επιτρέπει στον οίκο μεγαλύτερη επίγνωση του τί συνιστά «φυσιολογικό» ούτως ώστε να είναι σε θέση να εντοπίζει καλύτερα δραστηριότητα η οποία παρεκκλίνει του «φυσιολογικού».

Οι οίκοι μπορούν να ανατρέξουν στο **Παράρτημα V** για κόκκινες σημαίες σχετικά με τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας,

8. Τήρηση αρχείου και προστασία δεδομένων

8.1 Τήρηση αρχείου

8.1.1 Οι οίκοι πρέπει να τηρούν τα ακόλουθα στοιχεία και πληροφορίες για περίοδο πέντε ετών μετά το πέρας μιας επιχειρηματικής σχέσης με έναν πελάτη ή μετά την ημερομηνία ολοκλήρωσης μιας μεμονωμένης συναλλαγής:

- (α) Αντίγραφα και πληροφορίες για τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της δέουσας επιμέλειας (CDD) που καλύπτονται στο Κεφάλαιο 5.
- (β) Αποδεικτικά στοιχεία και αρχεία συναλλαγών τόσο εγχώριων όσο και διεθνών.
- (γ) Έγγραφα αλληλογραφίας με πελάτες.
- (δ) Αναφορές υπόπτων συναλλαγών (STR) ή/και αναφορές υπόπτων δραστηριοτήτων (SAR), που εκτελούνται από τα μέλη του προσωπικού, συμπεριλαμβανομένης της εξέτασης που διενεργείται από τον Λειτουργό Συμμόρφωσης, των αντίστοιχων ευρημάτων και κάθε επακόλουθης επικοινωνίας με τη **ΜΟΚΑΣ**.

Στα πιο πάνω έγγραφα, στοιχεία και πληροφορίες περιλαμβάνονται και οποιεσδήποτε διαθέσιμες πληροφορίες που αποκτώνται με οποιαδήποτε μέσα ηλεκτρονικής ταυτοποίησης εγκρίνονται ή γίνονται δεκτά από την Κυπριακή Δημοκρατία.

Τα αρχεία και οι πληροφορίες που τηρούνται πρέπει να είναι ορατά, ευανάγνωστα και επαρκούς περιεχομένου και ποιότητας, ώστε να επιτρέπουν την αναδόμηση των συναλλαγών, ώστε να παρέχουν, αν χρειαστεί, αποδεικτικά στοιχεία για τη δίωξη εγκληματικής δραστηριότητας. Επισημαίνεται ότι πρέπει να δημιουργηθούν διαδικασίες για την ανάκτηση αρχείων και πληροφοριών που τηρούνται, για έγκαιρη πρόσβαση και χωρίς καθυστερήσεις.

Σε περιπτώσεις όπου εύλογα δικαιολογείται, οι οίκοι θα πρέπει να τηρούν αρχεία και πληροφορίες για πέντε επιπλέον έτη, με τη συνολική περίοδο τήρησης να ανέρχεται στα δέκα χρόνια μετά τη λήξη μιας επιχειρηματικής σχέσης με έναν πελάτη ή μετά την ολοκλήρωση μιας μεμονωμένης συναλλαγής. Εύλογη αιτιολόγηση αναφέρεται στην πρόληψη, την ανίχνευση και τη διερεύνηση της Νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες

δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας σε σχέση με τις εν εξελίξει ποινικής διαδικασίας ή υποψίες.

Οι οίκοι θα πρέπει να καταρτίζουν, να διατηρούν και να εφαρμόζουν μια **πολιτική τήρησης αρχείων που να αντικατοπτρίζει** τις πρόνοιες του Νόμου και άλλων εφαρμοστέων νομοθετικών διατάξεων, συμπεριλαμβανομένου του ΓΚΠΔ. Στην πολιτική τήρησης αρχείων, οι οίκοι μπορούν να κατηγοριοποιούν τους τύπους αρχείων που τηρούνται, κατανέμοντας σε κάθε κατηγορία μια περίοδο τήρησης. Οι οίκοι θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι απαιτήσεις τήρησης αρχείων και προστασίας δεδομένων ισχύουν για ηλεκτρονικά και έντυπα αρχεία και πληροφορίες.

8.1.2 Οι οίκοι θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι όλες οι πληροφορίες που περιγράφονται στην ενότητα 8.1.1, μπορούν να γίνουν άμεσα διαθέσιμες στην **ΜΟΚΑΣ και τον Σύνδεσμο**, όταν αυτό απαιτείται για την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Σημειώνεται ότι οι οίκοι μπορούν να χρησιμοποιούν ηλεκτρονικά αρχεία των εγγράφων KYC (αντίγραφα διαβατηρίου, λογαριασμούς κοινής ωφελείας, εταιρικά έγγραφα κ.λπ.) στις καθημερινές τους λειτουργίες, αλλά κατόπιν αιτήματος της ΜΟΚΑΣ, του ΣΕΛΚ ή οποιασδήποτε άλλης αρμόδιας αρχής, πρέπει να προσκομίσουν τα πρωτότυπα έγγραφα ή πιστοποιημένα ακριβή αντίγραφα των πρωτότυπων εγγράφων.

8.1.3 Μέλος του ΣΕΛΚ που είναι μέρος μιας ομάδας που εφαρμόζουν **πολιτικές σε επίπεδο ομίλου** για τη τήρηση των αρχείων και την προστασία των δεδομένων με σκοπό την παρεμπόδιση νομιμοποίησης εσοδών από παράνομες δραστηριότητες και την χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, πρέπει να επιβεβαιώσει ότι αυτές οι πολιτικές είναι σε πλήρη συμμόρφωση με τις διατάξεις του Νόμου, διασφαλίζοντας ότι οι ελάχιστες απαιτήσεις στις αντίστοιχες τοποθεσίες ή/και δικαιοδοσίες είναι τουλάχιστον εξίσου αυστηρές με τις διατάξεις του Νόμου και της παρούσας Οδηγίας.

Επιπλέον, θα πρέπει να διασφαλίσει ότι οι προαναφερθείσες πολιτικές εφαρμόζονται αποτελεσματικά σε όλα τα υποκαταστήματα και τις θυγατρικές εταιρείες στα κράτη μέλη και σε τρίτες χώρες.

Σε περιπτώσεις όπου η νομοθεσία της τρίτης χώρας δεν επιτρέπει την εφαρμογή πολιτικών και διαδικασιών ισοδύναμων ή αυστηρότερων από τις διατάξεις του Νόμου, τότε το μέλος του ΣΕΛΚ πρέπει να ενημερώσει τον Σύνδεσμο και να λάβει πρόσθετα μέτρα για να μετριάσει τον αυξημένο κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

8.1.4 Σε περίπτωση που οποιοδήποτε πρόσωπο κατά τη διεξαγωγή των διαδικασιών ταυτοποίησης πελάτη και μέτρων δέουσας επιμέλειας παρέχει εν γνώσει του ψευδή ή πλαστογραφημένα ή παραπλανητικά στοιχεία ή πληροφορίες για την ταυτότητα του πελάτη ή του πραγματικού δικαιούχου, μπορεί να υπόκειται σε **φυλάκιση** για περίοδο που να μην υπερβαίνει τα 2 έτη και/ή σε **χρηματική ποινή** μέχρι € 100, 000.

8.2 Προστασία δεδομένων

8.2.1 Οι οίκοι οφείλουν να ενεργούν πάντα σύμφωνα με τις διατάξεις του ισχύοντος νομικού και κανονιστικού πλαισίου προστασίας δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (“ΓΚΠΔ”) και του περί των Προσωπικών Δεδομένων Νόμου.

Η συλλογή και περαιτέρω επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα μέλη του ΣΕΛΚ, για εκπλήρωση των υποχρεώσεων τους κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που απορρέουν από το Νόμο, θεωρείται ζήτημα δημοσίου συμφέροντος. Οι οίκοι θα πρέπει να διασφαλίζουν ωστόσο, ότι τα προσωπικά δεδομένα που συλλέχθηκαν δεν χρησιμοποιούνται με οποιοδήποτε άλλο τρόπο, ούτε υπόκεινται σε οποιαδήποτε εμπορική ή άλλη ασυμβίβαστη επεξεργασία. Οποιαδήποτε ασυμβίβαστη επεξεργασία μπορεί να θεωρηθεί παραβίαση.

8.2.2 Οι οίκοι θα πρέπει να ενημερώνουν τους πιθανούς πελάτες τους, πριν από την έναρξη μιας νέας σχέσης ή την εκτέλεση μιας μεμονωμένης συναλλαγής, για τον **τύπο των δεδομένων** που απαιτούνται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων τους κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (π.χ. όνομα του πελάτη, διεύθυνση κατοικίας του πελάτη κλπ). Επιπλέον, οι οίκοι πρέπει να ενημερώσουν με σαφήνεια τη νομική βάση (ή τις βάσεις) της

επεξεργασίας, καθώς και τον **τύπο επεξεργασίας** που θα εκτελέσει ο οίκος στις πληροφορίες που συλλέχτηκαν, σύμφωνα με τον ΓΚΠΔ.

8.2.3 Οι οίκοι θα πρέπει επίσης να ενημερώνουν τους πιθανούς και υφιστάμενους **πελάτες για τα δικαιώματα** που παρέχονται σε αυτούς μέσω των άρθρων 15, 16, 17, 18 και 20 του ΓΚΠΔ, και να τους παρέχουν συγκεκριμένα βήματα και στοιχεία επικοινωνίας (όπως τον υπεύθυνο προστασίας δεδομένων του οίκου), ώστε οι εν λόγω υποψήφιοι και υφιστάμενοι πελάτες να μπορούν να ασκούν τα δικαιώματα αυτά.

8.2.4 Οι οίκοι θα πρέπει να εξηγήσουν με σαφήνεια ότι τα δικαιώματα που αναφέρονται στο σημείο 8.2.3 ανωτέρω δεν είναι απόλυτα, ιδίως σε σχέση με την ανάγκη αποφυγής διακινδύνευσης διερευνήσεων, ερευνών και αναλύσεων σχετικά με την νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και/ή την χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Ομοίως, οι πελάτες πρέπει να ενημερώνονται ότι το δικαίωμά τους για διαγραφή ("**δικαίωμα να ξεχαστεί**") δεν μπορεί να ασκηθεί νωρίτερα από την περίοδο που αναφέρεται στο τμήμα 8.1.1, καθώς αυτό θα συνιστούσε παραβίαση των διατάξεων του Νόμου.

9. Αναφορές ύποπτων συναλλαγών και δραστηριοτήτων (STRs & SARs)

9.1 Νομοθετικές απαιτήσεις

9.1.1 Σύμφωνα με το Νόμο, όλες οι υπόχρεες οντότητες, συμπεριλαμβανομένων των οίκων μελών του ΣΕΛΚ θα πρέπει να εφαρμόζουν εσωτερικές διαδικασίες αναφοράς που θα επιτρέπουν σε όλους τους υπαλλήλους να αναφέρουν και να αποκαλύπτουν οποιαδήποτε πληροφορία ή άλλο θέμα που δημιουργεί εύλογες υποψίες νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Ένα ανώτερο μέλος του προσωπικού πρέπει να διοριστεί ως Λειτουργός Συμμόρφωσης κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, επίσης γνωστός ως **Λειτουργό Συμμόρφωσης** (βλέπε Κεφάλαιο 3), στον οποίο όλες οι εσωτερικές αναφορές (STRs/SARs), συμπεριλαμβανομένων άλλων πληροφοριών θα πρέπει να απευθύνονται και να γνωστοποιούνται. Η μη καταχώριση αναφοράς (STR/SAR) και η γνωστοποίηση αυτών των πληροφοριών ή άλλων θεμάτων μπορεί να οδηγήσει σε κυρώσεις τόσο στο άτομο όσο και στον οίκο. Ανατρέξτε στην ενότητα 1.5.5 για λεπτομέρειες σχετικά με τις κυρώσεις.

9.1.2 Σημειώνεται ότι όταν ένας εργαζόμενος αναφέρει τις υποψίες του στο Λειτουργό Συμμόρφωσης, τότε θεωρείται ότι έχει ικανοποιήσει πλήρως τις νομικές υποχρεώσεις του όσον αφορά την υποβολή αναφορών STR/SAR. Θα πρέπει να καταστεί απόλυτα σαφές προς τα μέλη του προσωπικού που υποβάλουν τέτοια αναφορά, να απέχουν από την αποκάλυψη πληροφοριών στον πελάτη (tipping off) (βλέπε παράγραφο 1.5.3) και να διασφαλίσουν ότι σε περίπτωση που ζητηθούν πρόσθετες πληροφορίες ή βοήθεια από τη ΜΟΚΑΣ αυτή θα παρέχεται αμέσως.

Όλες οι **εσωτερικές αναφορές STR & SAR** που γίνονται στο Λειτουργό Συμμόρφωσης από τα μέλη του προσωπικού **πρέπει να εξετάζονται προσεκτικά** από το Λειτουργό Συμμόρφωσης λαμβάνοντας υπόψη κάθε άλλη σχετική πληροφορία και να αποφασίσει εάν η αναφορά (STR / SAR) πρέπει να υποβληθεί στην ΜΟΚΑΣ ή όχι.

9.1.3 Μετά την ολοκλήρωση της εξέτασης, ο Λειτουργός Συμμόρφωσης θα πρέπει να τεκμηριώσει τα στοιχεία της υπόθεσης και, αν χρειαστεί, να υποβάλει αμέσως αναφορά

στη ΜΟΚΑΣ. Πρέπει να επισημανθεί ότι οι **αναφορές προς τη ΜΟΚΑΣ** πρέπει επίσης να περιλαμβάνουν διαπιστωμένες ή υποψιαζόμενες προσπάθειες για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και όχι μόνο υποψίες σχετικά με συναλλαγές ή δραστηριότητες που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί.

9.1.4 Οι ανωτέρω **διατάξεις δεν ισχύουν** σε διορισμούς για την διαπίστωση της νομικής κατάσταση ενός πελάτη ή την υπεράσπιση του σε δικαστικές διαδικασίες.

9.1.5 Κάθε αποκάλυψη STR ή SAR που γίνεται **καλή τη πίστει** δεν συνιστά παραβίαση οποιασδήποτε συμβατικής υποχρέωσης ή συμφωνίας εμπιστευτικότητας μεταξύ του οίκου και του πελάτη του. Συνεπώς, ένα τέτοιο ενδεχόμενο δεν θα οδηγούσε σε ευθύνη από μέρους των διευθυντών και/ ή των υπαλλήλων του οίκου.

9.1.6 Χρησιμοποιώντας την ίδια αρχή που περιγράφεται στην ενότητα 9.1.5, κάθε πρόσωπο που υποβάλλει STR ή SAR (τόσο εσωτερικά όσο και προς την ΜΟΚΑΣ) **προστατεύεται από την έκθεση του** σε απειλές ή εχθρικές ενέργειες καθώς και δυσμενείς συνθήκες απασχόλησης ή ενέργειες που προκαλούν διάκριση μεταξύ των υπαλλήλων. Πρόσωπο που εκτίθεται σε απειλές ή εχθρικές ενέργειες ή δυσμενείς συνθήκες απασχόλησης ή ενέργειες που προκαλούν διάκριση μεταξύ των υπαλλήλων λόγω του ότι υπέβαλε STR ή SAR έχει δικαίωμα να **προβεί σε καταγγελία στον ΣΕΛΚ** καθώς και δικαίωμα σε **αποτελεσματική θεραπεία**.

9.1.7 Οι οίκοι θα πρέπει να συμπεριλάβουν στις **επιστολές ανάθεσής** τους μια παράγραφο που να ενημερώνει τους πελάτες για τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων του οίκου που απορρέουν από το Νόμο. Οι οίκοι μπορεί να χρησιμοποιήσουν μια γενική μορφή διατύπωσης, η οποία θα επεκτείνεται και σε άλλα θέματα όπου η αναφορά στις ρυθμιστικές αρχές, για παράδειγμα, είναι υποχρεωτική. Θα ήταν χρήσιμο να συμπεριληφθεί μια δήλωση ότι το Κυπριακό δίκαιο θα διέπει την παροχή των υπηρεσιών του οίκου και ότι τα κυπριακά δικαστήρια θα έχουν την αποκλειστική δικαιοδοσία για οποιαδήποτε διαφωνία.

9.1.8 Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι σε όλες τις περιπτώσεις όπου ένα πρόσωπο γνωρίζει ή υποπτεύεται ότι ένα άλλο πρόσωπο ασχολείται με την νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή την χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και ότι η πληροφορία αυτή ή άλλο θέμα στο οποίο βασίζεται η γνώση ή η υποψία αυτή ήρθε στην αντίληψή του

κατά τη διάρκεια της άσκησης του επαγγέλματος, των δραστηριοτήτων του, της επιχείρησης ή της απασχόλησης του, υπάρχει υποχρέωση να αποκαλύπτεται η πληροφορία ή άλλο θέμα στη ΜΟΚΑΣ το συντομότερο δυνατόν έρθει στην προσοχή της.

Η παράλειψη γνωστοποίησης αποτελεί σοβαρό ποινικό αδίκημα που τιμωρείται μέχρι και 2 χρόνια **φυλάκιση** και/ή **χρηματική ποινή** που να μην υπερβαίνει τα € 5.000, σύμφωνα με το άρθρο 27 (4) του Νόμου (Βλέπε παράγραφο 1.5.5). Ως εκ τούτου, δεν είναι ποτέ πρόβλεψη να καθυστερήσει η γνωστοποίηση στη ΜΟΚΑΣ εν αναμονή αίτησης προς το δικαστήριο για οδηγίες. Οι οίκοι πρέπει να αναφέρουν το θέμα στη ΜΟΚΑΣ το συντομότερο δυνατό. Ένα μέλος του Συνδέσμου που βρίσκεται σε τέτοια θέση θα πρέπει να ενημερώσει τη ΜΟΚΑΣ για τον ευαίσθητο χαρακτήρα των υποχρεώσεων του ως εποικοδομητικός εμπιστευματοδόχος και θα πρέπει να λάβει νομική συμβουλή το συντομότερο δυνατό.

9.2 Αναγνώριση ύποπτων συναλλαγών και δραστηριοτήτων

9.2.1 Μια ύποπτη συναλλαγή ή μια ύποπτη δραστηριότητα συχνά δε θα συνάδει με τις γνώριμες νόμιμες επιχειρηματικές ή τις προσωπικές του δραστηριότητες ή με τη συνήθη επιχείρηση για αυτό το είδος του πελάτη. Ως εκ τούτου, η εις βάθος **γνώση της επιχείρησης του πελάτη** είναι θεμελιώδης για να επιτρέψει σε ένα άτομο να αναγνωρίσει ότι μια δραστηριότητα, μια συναλλαγή ή μια σειρά συναλλαγών είναι ασυνήθιστη ή ύποπτη. Ο Σύνδεσμος δημοσίευσε τις [Κατευθυντήριες Γραμμές σχετικά με τις ύποπτες συναλλαγές / δραστηριότητες](#) που παρέχουν πρόσθετη πληροφόρηση για το θέμα.

9.2.2 « **Κόκκινες σημαίες** » (Red Flags) είναι οι δείκτες ότι οι συναλλαγές ή η δραστηριότητα ενός υφιστάμενου πελάτη θα μπορούσε να είναι ύποπτη ή σχετίζεται με το ξέπλυμα χρήματος και / ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Ορισμένες κόκκινες σημαίες δύναται να περιλαμβάνουν τα παρακάτω (ο κατάλογος δεν είναι εξαντλητικός) :

- (α) Το μέγεθος της συναλλαγής (ή των συναλλαγών όταν συγκεντρωθούν) δεν συνάδει με τις συνήθεις δραστηριότητες του πελάτη που τεκμηριώνονται στο οικονομικό του προφίλ.

- (β) Ο τύπος των συναλλαγών που πραγματοποιήθηκαν από τον πελάτη άλλαξε.
- (γ) Η συναλλαγή είναι αχρείαστα πολύπλοκη ή ασυνήθιστη χωρίς ορατή οικονομική ή εμπορική λογική.
- (δ) Η συναλλαγή δεν είναι λογική στο πλαίσιο της φύσης των δραστηριοτήτων του πελάτη που τεκμηριώνονται στο οικονομικό προφίλ.
- (ε) Η συναλλαγή έχει διεθνή χαρακτήρα και ο πελάτης δεν έχει προφανή λόγο για τη διεξαγωγή συναλλαγών με την άλλη εμπλεκόμενη χώρα.

Κατάλογος που περιέχει παραδείγματα κόκκινων σημαιών, ο οποίος μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως οδηγός για την ενίσχυση μιας επιχείρησης και των εργαζομένων της στην αναγνώριση ύποπτων συναλλαγών, παρουσιάζεται στα Παραρτήματα IV και V.

9.2.3 Πρέπει να παρέχεται ικανοποιητική και επαρκής **καθοδήγηση** και κατάρτιση στο **προσωπικό**, ώστε να είναι σε θέση να αναγνωρίζει ύποπτες συναλλαγές. Το είδος των καταστάσεων που δημιουργούν υποψίες εξαρτάται από την πελατειακή βάση του οίκου και από το φάσμα των υπηρεσιών και των προϊόντων του. Ένας οίκος μπορεί επίσης να εξετάσει το ενδεχόμενο παρακολούθησης των τύπων των συναλλαγών και των περιστάσεων που οδήγησαν στις αναφορές ύποπτων συναλλαγών από το προσωπικό, με στόχο να επικαιροποιούνται από καιρό σε καιρό οι εσωτερικές κατευθυντήριες γραμμές και οδηγίες.

9.3 Εσωτερικές διαδικασίες αναφοράς

9.3.1 Ένας οίκος πρέπει να προβεί στις αναγκαίες διευθετήσεις για να εισαγάγει μέτρα σχεδιασμένα να βοηθήσουν τις λειτουργίες του Λειτουργού Συμμόρφωσης και την **αναφορά ύποπτων συναλλαγών από τους υπαλλήλους**.

Οι οίκοι έχουν την υποχρέωση να διασφαλίζουν ότι:

- (α) Όλοι οι υπάλληλοί τους γνωρίζουν σε ποιον πρέπει να αναφέρουν τη γνώση ή την υποψία περί νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και/ή περί χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και

(β) Υπάρχει μια σαφής αλυσίδα αναφοράς βάσει της οποίας η γνώση ή υποψία νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και/ ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας μεταφέρεται χωρίς καθυστέρηση στο Λειτουργό Συμμόρφωσης.

9.3.2 Οι **γραμμές αναφοράς** πρέπει να είναι όσο το δυνατόν πιο άμεσες και σύντομες. Το πρόσωπο με την υποψία θα πρέπει να μπορεί να προσεγγίσει άμεσα τον Λειτουργό Συμμόρφωσης. Έτσι διασφαλίζεται ταχύτητα, εμπιστευτικότητα και προσβασιμότητα στον Λειτουργό Συμμόρφωσης. Όλα τα μέλη του προσωπικού των οίκων πρέπει επίσης να γνωρίζουν ότι έχουν άμεση δίοδο στον Λειτουργό Συμμόρφωσης.

9.3.3 Οι μεγαλύτεροι οίκοι μπορούν να επιλέξουν να διορίσουν **βοηθό Λειτουργό Συμμόρφωσης** σε τμήματα ή υποκαταστήματα, για να καταστεί δυνατός ο έλεγχος της εγκυρότητα της υποψίας προτού περάσει στο Λειτουργό Συμμόρφωσης του οίκου. Ο ρόλος του βοηθού Λειτουργού Συμμόρφωσης πρέπει να διευκρινίζεται και να τεκμηριώνεται με σαφήνεια στο αντίστοιχο εγχειρίδιο του οίκου.

9.3.4 Όλες οι **υποψίες που αναφέρονται** στο Λειτουργό Συμμόρφωσης πρέπει να τεκμηριώνονται (σε επείγουσες περιπτώσεις, αυτό μπορεί να γίνει κατόπιν μιας αρχικής τηλεφωνικής συζήτησης). Είναι επίσης εφικτό σε ορισμένες περιπτώσεις ένα μέλος του προσωπικού να συζητήσει την υποψία με τον Λειτουργό Συμμόρφωσης και να ετοιμάσουν την έκθεση από κοινού. Η έκθεση πρέπει να περιλαμβάνει πλήρη στοιχεία του πελάτη και πλήρη περιγραφή των πληροφοριών που δημιουργούν υποψία.

9.3.5 Ο Λειτουργός Συμμόρφωσης θα πρέπει να **αναγνωρίσει λήψη** της αναφοράς και την ίδια στιγμή να υπενθυμίσει την υποχρέωση αποφυγής αποκάλυψης πληροφοριών (tipping off) (βλέπε ενότητα 1.5.3). Όλες οι εσωτερικές έρευνες που έγιναν σε σχέση με το STR ή το SAR και ο λόγος πίσω από το αν πρέπει να υποβληθεί η έκθεση στη ΜΟΚΑΣ θα πρέπει να τεκμηριώνονται ρητά. Η τεκμηρίωση αυτή μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως απόδειξη ορθής πρακτικής και δέουσας επιμέλειας για τον οίκο, εάν υπάρξει έρευνα και οι υποψίες επιβεβαιωθούν στο μέλλον. Ανατρέξτε στην ενότητα 1.5.4 για λεπτομέρειες.

9.3.6 Ο Λειτουργός Συμμόρφωσης θα πρέπει αμέσως να εξετάσει εάν ο οίκος θα πρέπει να κρατήσει τον πελάτη (σε συνεργασία με τη ΜΟΚΑΣ, όπου απαιτείται) και / ή **να κατηγοριοποιήσει εκ νέου τον αναφερόμενο πελάτη σε υψηλού κινδύνου** και, επομένως, να εφαρμοστούν αυξημένα μέτρα δέουσας επιμέλειας.

9.3.7 Ο οίκος μπορεί να εξετάσει το ενδεχόμενο **παροχής ανατροφοδότησης** στο πρόσωπο, το τμήμα ή το υποκατάστημα που υποβάλλει την έκθεση, για την απόφαση που έλαβε ο Λειτουργός Συμμόρφωσης. Με αυτό τον τρόπο, εξυπηρετείται και ενισχύεται η εκπαίδευση του προσωπικού. Ομοίως, μετά τη διεξαγωγή εξωτερικής έρευνας, θα πρέπει να δοθεί προσοχή στην παροχή συμβουλών σε όλα τα μέλη του προσωπικού σχετικά με το αποτέλεσμα. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να ενημερώνεται ο Λειτουργός συμμόρφωσης για όλη την επικοινωνία μεταξύ του ερευνώντος λειτουργού και του οίκου σε όλα τα στάδια της έρευνας. Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με το ρόλο του Λειτουργού Συμμόρφωσης, βλέπε Κεφάλαιο 3.

9.3.8 Τα αρχεία των υποψιών που τέθηκαν εσωτερικά με το Λειτουργό Συμμόρφωσης, αλλά δεν γνωστοποιήθηκαν στη ΜΟΚΑΣ και/ή στις αρχές επιβολής του Νόμου θα πρέπει να **τηρούνται για τουλάχιστον πέντε χρόνια** από την ημερομηνία της συναλλαγής.

9.4 Αναφορά στη ΜΟΚΑΣ

9.4.1 Όλα τα STR ή SAR που υποβάλλονται στη ΜΟΚΑΣ θα πρέπει να υποβληθούν μέσω της πλατφόρμας [GoAML](https://reports.mokas.law.gov.cy/live/Home) στην ακόλουθη ηλεκτρονική διεύθυνση <https://reports.mokas.law.gov.cy/live/Home>. Κάθε μεταγενέστερη πληροφορία ή έγγραφο που κρίνεται απαραίτητο να κοινοποιηθεί ή ζητηθεί από τη ΜΟΚΑΣ, πρέπει να υποβάλλεται ως αρχείο Πρόσθετων Πληροφοριών (Additional information file - AIF) μέσω του GoAML.

9.4.2 Η ΜΟΚΑΣ εξέδωσε **κατευθυντήριες οδηγίες** οι οποίες απευθύνονται στις υπόχρεες οντότητες και καλύπτουν την υποβολή των STRs και των SAR οι οποίες βρίσκονται στην ιστοσελίδα του Συνδέσμου. Ειδικότερα, οι οδηγίες καλύπτουν τους ακόλουθους τομείς:

- (α) Τρόπος υποβολής αναφορών στη ΜΟΚΑΣ
- (β) Βασική δομή Αναφορών
- (γ) Σαφής και περιγραφική υποψία
- (δ) Δέουσα συμπλήρωση πεδίων του συστήματος GoAML
- (ε) STRs και SAR
- (στ) Επισυναπτόμενα έγγραφα

- (ζ) Διάταγμα αποκάλυψης πληροφοριών και Διαταγές Παρουσίασης Εγγράφων
(η) Επικοινωνία με τη ΜΟΚΑΣ

9.4.3 Οι οίκοι μέλη του ΣΕΛΚ **ενθαρρύνονται να εγγραφούν** στην πλατφόρμα GoAML ακολουθώντας τις [οδηγίες εγγραφής της ΜΟΚΑΣ](#) και να εξοικειωθούν με τη διαδικασία υποβολής εκθέσεων. Σε περίπτωση ενός πραγματικού περιστατικού που πρέπει να αναφερθεί, ο οίκος θα είναι σε πλεονεκτική θέση αν έχει ήδη εξοικειωθεί και εγγραφεί στην πλατφόρμα, δεδομένου ότι θα σωθεί πολύτιμος χρόνος. Με την εγγραφή τους στην πλατφόρμα GoAML, οι οίκοι μέλη του ΣΕΛΚ θα μπορούν επίσης να λαμβάνουν άμεσα σχετικές εγκυκλίους από την ΜΟΚΑΣ.

9.4.4 Η ΜΟΚΑΣ μπορεί να ενημερώσει την υπόχρεη οντότητα που υπέβαλε STR / SAR, σχετικά με την **αποτελεσματικότητα καθώς και την παρακολούθηση των υποβληθέντων αναφορών** μέσω του συστήματος GoAML ή άλλων μέσων όπου είναι εφικτό.

9.4.5 Επιπρόσθετα, οι οίκοι πρέπει να αποφεύγουν να διεκπεραιώνουν συναλλαγές που γνωρίζουν ή υποπτεύονται ότι σχετίζονται με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, προτού **ενημερώσουν την ΜΟΚΑΣ**. Εάν θεωρηθεί αδύνατο να αποφευχθεί η εκτέλεση της συναλλαγής ή ενδέχεται να διαταράξει τις προσπάθειες μιας επιχείρησης για εντοπισμό των υπόπτων για νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, τα μέλη του ΣΕΛΚ πρέπει να ενημερώσουν αμέσως την ΜΟΚΑΣ.

9.5 Εμπιστευτικότητα

9.5.1 Ο Νόμος προστατεύει εκείνους που αναφέρουν υποψίες περί νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας από αξιώσεις σχετικές με οιαδήποτε εικαζόμενη παραβίαση **εμπιστευτικότητας**, συμπεριλαμβανομένων απειλών ή εχθρικής ενέργειας. Αυτό διασφαλίζει ότι δεν μπορεί να αναληφθεί δράση εναντίον του αναφέροντος, ακόμη και όταν οι υποψίες αποδεικνύονται αργότερα αβάσιμες. Ωστόσο, η προστασία καλύπτει μόνο την αναφορά της υποψίας ή πεποίθησης ότι τα κεφάλαια προέρχονται από νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή

χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, και για τα θέματα επί των οποίων βασίζεται η υποψία ή πεποίθηση. Σε περίπτωση αμφιβολίας, οι οίκοι θα πρέπει να επιμείνουν όπως οι αρχές επιβολής του νόμου λάβουν δικαστική απόφαση πριν αποκαλύψουν πληροφορίες πέραν εκείνων που περιέχονται στην αρχική τους έκθεση.

9.5.2 Σε περίπτωση δίωξης, η **πηγή των πληροφοριών** που παρέχεται στη ΜΟΚΑΣ είναι **προστατευμένη**, όσο το επιτρέπουν οι κανόνες αποκάλυψης αποδεικτικών στοιχείων. Η διατήρηση της ακεραιότητας της εμπιστευτικής σχέσης μεταξύ των αρχών επιβολής του Νόμου και των οίκων, θεωρείται από τη ΜΟΚΑΣ ως υψίστης σημασίας. Η προέλευση των οικονομικών γνωστοποιήσεων δεν αποκαλύπτεται λόγω της ανάγκης προστασίας του οίκου που αποκαλύπτει και για να διατηρηθεί η εμπιστοσύνη στο σύστημα αποκάλυψης.

9.6 Εποικοδομητικό εμπίστευμα

9.6.1 Η υποχρέωση αναφοράς ύποπτων συναλλαγών και η αποφυγή αποκάλυψης πληροφοριών ("tipping off") μπορεί να οδηγήσει σε σύγκρουση μεταξύ των ευθυνών οίκου που προέβη σε αναφορά βάσει του ποινικού δικαίου και των υποχρεώσεών του βάσει του αστικού δικαίου ως **εποικοδομητικός εμπιστευματοδόχος**, σε θύμα απάτης και άλλα εγκλήματα.

9.6.2 Όταν περιέρχεται στη γνώση του οίκου ότι περιουσία ανήκει σε ένα πρόσωπο διαφορετικό από τον πελάτη του, μπορεί να γίνει εποικοδομητικός εμπιστευματοδόχος της εν λόγω περιουσίας και, ως εκ τούτου, να **λογοδοτήσει** για αυτό **στον πραγματικό νόμιμο ιδιοκτήτη του**.

Οι πιο πιθανές περιπτώσεις που ένας οίκος μπορεί να γνωρίζει, ότι κάποιο ακίνητο ανήκει σε ένα πρόσωπο διαφορετικό από τον πελάτη του, περιγράφονται παρακάτω:

- (α) Ο οίκος λαμβάνει περιουσία και ασχολείται με αυτήν με τρόπο που γνωρίζει ότι είναι ασυμβίβαστος με τα δικαιώματα του πραγματικού ιδιοκτήτη. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στο γεγονός ότι ο οίκος μπορεί να ενεργεί με τη συγκατάθεση των αρχών επιβολής του νόμου. Παρά το γεγονός αυτό, κάτι τέτοιο δεν θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ως υπεράσπιση σε τυχόν απαίτηση του πραγματικού ιδιοκτήτη.

(β) Ο οίκος δεν έχει ο ίδιος λάβει την περιουσία, αλλά ενεργεί με τρόπο που γνωρίζει ότι θα βοηθήσει άλλον να εξαπατήσει τον πραγματικό ιδιοκτήτη της περιουσίας.

Ο όρος "γνωρίζει" έχει μια ευρεία έννοια στο παραπάνω πλαίσιο. Ακόμη και αν ο οίκος δεν έχει πραγματική γνώση, ενδεχομένως να εξακολουθούσε να φέρει ευθύνη έναντί του πραγματικού ιδιοκτήτη, αν έπρεπε να γνωρίζει ότι τα δικαιώματά του παραβιάζονται ή θα μπορούσαν να παραβιαστούν.

9.6.3 Η ευθύνη ενός οίκου ως εποικοδομητικού εμπιστευματοδόχου δημιουργείται όταν έρχεται εις γνώση του ότι περιουσιακά στοιχεία νόμιμα ανήκουν σε πρόσωπο διαφορετικό από τον πελάτη του. Ο οίκος συνεπώς αναλαμβάνει την **υποχρέωση του εποικοδομητικού εμπιστευματοδόχου** για τον πραγματικό νόμιμο ιδιοκτήτη. Εάν τα περιουσιακά στοιχεία μεταχειρίζονται κατά τρόπο που δεν συνάδει με τα δικαιώματα του πραγματικού νόμιμου ιδιοκτήτη, το αστικό δίκαιο αντιμετωπίζει τον οίκο ως να ήταν εμπιστευματοδόχος για τα περιουσιακά στοιχεία, και μπορεί να θεωρήσει τον οίκο υπεύθυνο για τις απώλειες που υπέστη. Η υποψία ενός οίκου για το τι θεωρείται απαραίτητο να αναφερθεί στο πλαίσιο της νομοθεσίας κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, θα μπορούσε να ληφθεί ως ένδειξη ότι ο οίκος γνώριζε ή όφειλε να γνωρίζει υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες ότι τα περιουσιακά στοιχεία ανήκουν σε τρίτους.

9.6.4 Κατά την συνήθη πορεία των γεγονότων, ένας οίκος δεν θα διέθετε περιουσιακά στοιχεία σε τρίτους, γνωρίζοντας ο ίδιος ότι παραβιάζει το εμπίστευμα. Η υποψία νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας πρέπει να αναφέρεται από τον οίκο στη ΜΟΚΑΣ πάντα σύμφωνα με το Νόμο. Ο οίκος ενδεχομένως να χρειαστεί να ενεργήσει σύμφωνα με τις οδηγίες του πελάτη, αφού ζητήσει και λάβει τις σχετικές οδηγίες από τη ΜΟΚΑΣ για το σκοπό αυτό, διότι με το να αρνηθεί να παραδώσει τα περιουσιακά στοιχεία μπορεί με αυτό τον τρόπο να προειδοποιήσει τον παραβάτη, για παράδειγμα για την διάπραξη απάτης και με αυτό τον τρόπο να διαπράξει αδίκημα αποκάλυψης πληροφοριών (tipping off) βάσει του Νόμου.

Δεδομένης της απόλυτης φύσης της απαγόρευσης του ποινικού δικαίου, εάν ένας οίκος προβεί σε γνωστοποίηση βάσει του Νόμου και ενεργεί σύμφωνα με τις οδηγίες

της ΜΟΚΑΣ ή του ερευνόντος λειτουργού για τη διάθεση των περιουσιακών στοιχείων, μπορεί κανείς λανθασμένα να θεωρήσει ότι ο **κίνδυνος να βρεθεί υπεύθυνος ο οίκος** από αστικό δικαστήριο ως εμπιστευματοδόχος, είναι χαμηλός.

9.6.5 Προκειμένου να **ελαχιστοποιηθεί η ευθύνη** που προέρχεται από μια πιθανή σχέση εποικοδομητικού εμπιστεύματος όπως περιγράφεται στην ενότητα 9.6.4, η ακόλουθη διαδικασία πρέπει να ακολουθείται:

- (α) Κατά την αξιολόγηση μιας ύποπτης συναλλαγής, ο Λειτουργός Συμμόρφωσης θα πρέπει να εξετάσει εάν υπάρχει ζήτημα εποικοδομητικού εμπιστεύματος. Αν ο Λειτουργός συμμόρφωσης καταλήξει στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ενδεχόμενο να προκύψει ευθύνη ως εμπιστευματοδόχος για τον οίκο, οι λόγοι στους οποίους στηρίζεται αυτή η πεποίθηση θα πρέπει να αναφερθούν αμέσως στην ΜΟΚΑΣ. Οι πτυχές του εποικοδομητικού εμπιστεύματος θα πρέπει να αναφερθούν με σαφήνεια, με την ένδειξη «Πιθανά ζητήματα εποικοδομητικού εμπιστεύματος» να αναγράφεται ρητά στην κορυφή αυτού του τμήματος. Ούτε ο πελάτης ούτε οποιοσδήποτε τρίτος πρέπει να ενημερωθούν (tipped off).
- (β) Με την παραλαβή της έκθεσης, η ΜΟΚΑΣ θα αξιολογήσει τις πληροφορίες και θα «επιταχύνει» την παραπομπή της έκθεσης στον κατάλληλο ερευνητή, ο οποίος θα καθορίσει εάν μπορεί να δοθεί η «συγκατάθεση» για την ανάληψη της συναλλαγής.
- (γ) Όταν μια έκθεση ύποπτης συναλλαγής έχει ήδη υποβληθεί στην ΜΟΚΑΣ, και πιθανό θέμα εποικοδομητικού εμπιστεύματος έρχεται στο φως, θα πρέπει να παρέχεται άμεσα στη ΜΟΚΑΣ (ή τον εξουσιοδοτημένο ερευνητή) το Αρχείο Πρόσθετων Πληροφοριών (AIF), αναφέροντας τους λόγους για τους οποίους πιστεύεται ότι δημιουργήθηκε μια κατάσταση εποικοδομητικού εμπιστεύματος.

9.6.6 Αν ένας οίκος δεν είναι απόλυτα βέβαιος ότι ευθύνη εποικοδομητικού εμπιστευματοδόχου δεν μπορεί να προκύψει, θα πρέπει να λάβει το συντομότερο πρακτικά δυνατό **νομική συμβουλή**.

10. Εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση

10.1 Νομοθετικές απαιτήσεις

10.1.1 Όλοι οι οίκοι μέλη του ΣΕΛΚ θα πρέπει να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να **ενημερώσουν τους υπαλλήλους** τους, για τον Νόμο, την Οδηγία του ΣΕΛΚ και όλες τις Οδηγίες της ΕΕ για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Οι οίκοι θα πρέπει επίσης να διασφαλίζουν ότι τα μέλη του προσωπικού είναι ενήμερα και εξοικειωμένα με τις πολιτικές και τις διαδικασίες που αναφέρονται στην παράγραφο 2.1 της παρούσας Οδηγίας, καθώς και τις σχετικές διατάξεις του περί των Προσωπικών Δεδομένων Νόμου. Είναι καλή πρακτική για τους οίκους να διασφαλίζουν ότι όλα τα μέλη του προσωπικού έχουν διαβάσει το εγχειρίδιο ΕΠΧ/ΧΤ του οίκου και να επιβεβαιώνουν ότι κατανοούν το περιεχόμενό του.

10.1.2 Οι οίκοι θα πρέπει επίσης να διασφαλίσουν ότι όλα τα μέλη του προσωπικού είναι πάντα ενημερωμένα με τις πιο πρόσφατες εξελίξεις και τους παρέχεται **συνεχής εκπαίδευση**, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να αναγνωρίσουν και να διαχειριστούν τις συναλλαγές και δραστηριότητες που μπορεί να σχετίζονται με την νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

10.2 Ανάγκη για ενημέρωση

10.2.1 Το προσωπικό θα πρέπει να γνωρίζει το παρασκήνιο στο οποίο θεσπίστηκε ο Νόμος και να έχει πλήρη επίγνωση των ευθυνών και προσωπικών υποχρεώσεων του βάσει Νόμου. Οι υπάλληλοι ενός οίκου του ΣΕΛΚ πρέπει επίσης να γνωρίζουν ότι ενδέχεται να φέρουν **προσωπική ευθύνη** για την παράλειψη αναφοράς πληροφοριών σύμφωνα με τις εσωτερικές διαδικασίες του οίκου.

10.2.2 Ως εκ τούτου, όλο το προσωπικό πρέπει να εκπαιδευτεί να αναγνωρίζει **τις κόκκινες σημαίες** (Ενότητα 9.2.2, Παράρτημα IV και V) και να ενθαρρύνεται να ειδοποιά το Λειτουργό Συμμόρφωσης για οποιαδήποτε πληροφορία η υποψία σχετίζεται με την νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή την χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Επισημαίνεται ότι οι οίκοι πρέπει να εφαρμόσουν ολοκληρωμένα μέτρα για

να διασφαλίσουν ότι το προσωπικό τους έχει πλήρη επίγνωση των ευθυνών τους για τον εντοπισμό και την αναφορά ύποπτων συναλλαγών.

10.2.3 Οι διαδικασίες κατάρτισης πρέπει επίσης να καλύπτουν τη σημασία της διαδικασίας δέουσας επιμέλειας - Due Diligence (**CDD**) και «γνώριζε τον πελάτη σου» (**KYC**) σε σχέση με την παρακολούθηση της επιχειρηματικής σχέσης, καθώς και τις συγκεκριμένες συναλλαγές του πελάτη. Πρέπει να δοθεί έμφαση στο να μην διστάζουν οι υπάλληλοι να ρωτούν τους πελάτες και να επιβεβαιώνουν τις συναλλαγές, διασφαλίζοντας ότι συγκεντρώθηκαν επαρκείς πληροφορίες σχετικά με το είδος των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που αναμενόταν από τους συγκεκριμένους πελάτες από την αρχή, προκειμένου να γνωρίζουν τι μπορεί να αποτελέσει ύποπτη δραστηριότητα στο μέλλον. Το σχετικό προσωπικό θα πρέπει να εκπαιδεύεται ώστε να προσέχει και να εντοπίζει τυχόν μεταβολή στον τρόπο συναλλαγών ενός πελάτη ή στις περιστάσεις που μπορεί να σχετίζονται με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και/ή τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

10.3 Πότε και πώς πρέπει να ολοκληρωθεί η εκπαίδευση

10.3.1 Το χρονοδιάγραμμα, περιεχόμενο και οι μέθοδοι κατάρτισης για τους διάφορους τύπους προσωπικού πρέπει να **προσαρμόζονται** στις ανάγκες του συγκεκριμένου οίκου, ανάλογα με το μέγεθος και τη φύση του οργανισμού.

10.3.2 Η **συχνότητα** των εκπαιδεύσεων θα πρέπει να καθορίζεται λαμβάνοντας υπόψη βασικούς παράγοντες όπως αλλαγές στη νομοθεσία, στους κανονισμούς, στους επαγγελματικούς οδηγούς (εγχώριους και διεθνείς), στα προφίλ κινδύνου της επιχείρησης, στις διαδικασίες, στις γραμμές παροχής υπηρεσιών και άλλα.

10.3.3 Είναι απαραίτητο να υπάρχουν ρυθμίσεις για **ανανέωση της** εκπαίδευσης σε **τακτά χρονικά διαστήματα** έτσι ώστε το προσωπικό να μην ξεχνά τις ευθύνες τους και να ενημερώνονται για τυχόν νέες εξελίξεις στον τομέα της πρόληψης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Οι εκπαιδευτικές συνεδρίες θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνουν πρακτικά παραδείγματα μεθόδων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τρέχουσες τάσεις. Μπορεί να μην κρίνεται απαραίτητο να επαναλαμβάνεται τακτικά ένα πλήρες εκπαιδευτικό πρόγραμμα, αλλά μπορεί να είναι σκόπιμο να παρέχεται στα μέλη του

προσωπικού μια πιο εξειδικευμένη κατάρτιση σε νέους ή τομείς που παρουσιάζουν αδυναμίες.

10.3.4 Η **εκπαίδευση** μπορεί να παραδοθεί με διάφορες **μεθόδους** όπως για παράδειγμα κατ' ιδίαν, αυτοδιδασκαλία, ηλεκτρονική μάθηση, οπτικοακουστικές παρουσιάσεις, μέσω άλλης μεθόδου ή με συνδυασμό των παραπάνω. Σημειώνεται ότι όλα τα μέλη του ΣΕΛΚ έχουν πρόσβαση στην [πλατφόρμα ηλεκτρονικής μάθησης Συμμόρφωσης](#) μέσω της ιστοσελίδας του Συνδέσμου, η οποία έχει σχεδιαστεί ειδικά για τις βασικές ανάγκες των μελών του ΣΕΛΚ. Τονίζεται για άλλη μια φορά όμως, ότι τα προγράμματα εκπαίδευσης θα πρέπει να προσαρμόζονται σε κάθε οίκο ανάλογα με το μέγεθος και τη φύση των δραστηριοτήτων του, καθώς και το είδος των πελατών. Ένα σύστημα εξετάσεων, ή κάποια άλλη μέθοδος απόκτησης επιβεβαίωσης σχετικά με την αποτελεσματικότητα της εκπαίδευσης, θα πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη. Σημειώνεται ότι η ενημέρωση μπορεί επίσης να επιτευχθεί μέσω e-mail, ενημερωτικών δελτίων, οδηγιών, περιοδικών συναντήσεων της ομάδας και άλλων μέσων που διευκολύνουν την ανταλλαγή πληροφοριών.

10.4 Διαφοροποίηση της κατάρτισης

10.4.1 Όπως σημειώθηκε στη παράγραφο 10.3.1, κατά το σχεδιασμό των εκπαιδευτικών σεμιναρίων, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα διάφορα επίπεδα/τύποι προσωπικού. Παρακάτω αναφέρονται μερικές βασικές κατηγορίες που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για την **ομαδοποίηση και την προσαρμογή** των εκπαιδευτικών σεμιναρίων. Ο οίκος μπορεί να προσαρμόσει το σχεδιασμό της κατάρτισης σύμφωνα με τη δική του δομή.

10.4.2 **Νέο επαγγελματικό προσωπικό** που θα ασχολείται με τους πελάτες ή τις υποθέσεις τους, ανεξάρτητα από το επίπεδο της ιεραρχίας τους, πρέπει να αποκτήσει γενική αντίληψη του υποβάθρου των διαδικασιών δέουσας επιμέλειας και KYC και των διαδικασιών για τον εντοπισμό και την υποβολή εκθέσεων ύποπτων συναλλαγών στον Λειτουργό Συμμόρφωσης για θέματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Το νέο προσωπικό θα πρέπει να γνωρίζει ότι η αναφορά ύποπτων συναλλαγών είναι και προσωπική τους υποχρέωση ως άτομα.

10.4.3 Το προσωπικό της πρώτης γραμμής που ασχολείται άμεσα με πελάτες είναι πιθανό να είναι το πρώτο σημείο επαφής με άτομα που πιθανόν να ασχολούνται με την νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή να χρηματοδοτούν την τρομοκρατία, και κατά συνέπεια οι προσπάθειές τους είναι ζωτικής σημασίας για το σύστημα αναφοράς του οίκου. Πρέπει να παρέχεται κατάρτιση σχετικά με τους παράγοντες που μπορεί να δημιουργήσουν υποψίες και σχετικά με τις διαδικασίες που πρέπει να υιοθετηθούν όταν μια συναλλαγή ή μια δραστηριότητα θεωρείται ύποπτη. Ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δοθεί στο γεγονός ότι αυτή η ομάδα προσωπικού είναι τα «μάτια και τα αυτιά» του οίκου, που μπορούν να εντοπίσουν οποιαδήποτε ανωμαλία στην συμπεριφορά ή τα πρότυπα του πελάτη.

10.4.4 Το προσωπικό που μπορεί να δέχεται πελάτες πρέπει να λαμβάνει την προτεινόμενη εκπαίδευση για το προσωπικό πρώτης γραμμής. Επιπλέον, πρέπει να γίνει κατανοητή η ανάγκη επαλήθευσης της ταυτότητας του πελάτη και να δοθεί κατάρτιση σχετικά με τις διαδικασίες επαλήθευσης του πελάτη. Τέτοιο προσωπικό θα πρέπει να γνωρίζει τους τύπους ύποπτων πληροφοριών που ενδεχομένως να πρέπει να αναφερθούν στον Λειτουργό Συμμόρφωσης όπως τα πλαστά έγγραφα, πληροφορίες σχετικές με κυρώσεις, δραστηριότητες που δεν συνάδουν με το οικονομικό προφίλ των πελατών και άλλες. Πρέπει επίσης να γνωρίζουν ποιες διαδικασίες πρέπει να ακολουθήσουν υπό αυτές τις συνθήκες.

10.4.5 Η ανώτατη διοίκηση που έχει την ευθύνη της εποπτείας ή της διοίκησης του προσωπικού θα πρέπει να διαθέτει υψηλότερο επίπεδο διδασκαλίας για να καλύπτουν όλες τις ενδεχόμενες πτυχές της νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Οι οίκοι μπορούν να εξετάσουν τον ακόλουθο, μη εξαντλητικό, κατάλογο τομέων κατάρτισης για ανώτερα στελέχη:

- (α) Αναγνώριση έγκυρου δικαστικού διατάγματος αποκάλυψης πληροφοριών και των περιστάσεων κατά τις οποίες πρέπει να απορριφθεί χωρίς τέτοιο διάταγμα.
- (β) Εσωτερικές διαδικασίες υποβολής αναφορών.
- (γ) Απαιτήσεις για τις για την εξακρίβωση της ταυτότητας και την τήρηση αρχείων.

- (δ) Αδικήματα και ποινές που απορρέουν από το νόμο για τη μη αναφορά και την παροχή βοήθειας στην νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή την χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.
- (ε) Κόκκινες σημαίες και πρόσφατες τάσεις σχετικά με την ύποπτη συμπεριφορά των πελατών και τα πρότυπα δραστηριοτήτων.
- (στ) Επόμενες / Επερχόμενες νομοθεσίες ή οδηγίες.
- (ζ) Πρόσφατες εξελίξεις

10.4.6 Ο **Λειτουργός Συμμόρφωσης** πρέπει να λάβει σε βάθος εκπαίδευση που αφορά όλες τις πτυχές του Νόμου, την παρούσα Οδηγία και τις πρόσφατες εξελίξεις στον τομέα, παρέχοντάς του τη δυνατότητα να επικαιροποιεί τις εσωτερικές διαδικασίες με αποτελεσματικό τρόπο. Επιπλέον, ο Λειτουργός Συμμόρφωσης θα πρέπει να λάβει εκτεταμένη αρχική και συνεχή εκπαίδευση σχετικά με την επικύρωση και αναφορά ύποπτων συναλλαγών, τις ρυθμίσεις ανατροφοδότησής και τις νέες τάσεις και πρότυπα εγκληματικής δραστηριότητας. Αναφορά στην εκπαίδευση του λειτουργού συμμόρφωσης γίνεται επίσης στο Κεφάλαιο 2.700 παράγραφος 9 του εγχειριδίου μελών του ΣΕΛΚ. Επισημαίνεται ότι υπάρχει μια ετήσια απαίτηση για **10 εξειδικευμένες μονάδες ΣΕΑ**, σχετικές με τα καθήκοντα του Λειτουργού Συμμόρφωσης. Περαιτέρω συμβουλές και βοήθεια σχετική με τις λειτουργίες συμμόρφωσής τους μπορεί να ληφθεί από ειδικούς εμπειρογνώμονες στην συμμόρφωση και την καταπολέμηση της νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή από τον ΣΕΛΚ, που είναι η εποπτική αρχή.

10.5 Κουλτούρα συμμόρφωσης

10.5.1 Κατά το σχεδιασμό εκπαιδεύσεων, οι οίκοι πρέπει πάντα να στοχεύουν στη δημιουργία **κουλτούρας συμμόρφωσης** εντός του οργανισμού, αποφεύγοντας τις προσεγγίσεις “tick the box” και δίνοντας πάντα ιδιαίτερη προσοχή στην προσέγγιση βάσει κινδύνου. Η ανάπτυξη μιας κουλτούρας συμμόρφωσης εντός του οίκου είναι η ισχυρότερη και πιο σημαντική διασφάλιση που μπορεί να έχει ένας οργανισμός στην καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και του οικονομικού εγκλήματος.

Παράρτημα Ι – Χαμηλότερος κίνδυνος

**Μη εξαντλητικός κατάλογος παραγόντων και τύπων αποδεικτικών στοιχείων
δυναμικά χαμηλότερου κινδύνου**

1.Παράγοντες κινδύνου ως προς τον πελάτη:

(α) Εταιρείες εισηγμένες στο χρηματιστήριο που υπόκεινται στις απαιτήσεις γνωστοποίησης, είτε βάσει των κανόνων του χρηματιστηρίου είτε βάσει του νόμου ή εκτελεστών μέσων, οι οποίες συνεπάγονται απαιτήσεις για να διασφαλιστεί επαρκής διαφάνεια του πραγματικού δικαιούχου.

(β) Δημόσιες υπηρεσίες ή επιχειρήσεις.

(γ) Πελάτες που είναι κάτοικοι γεωγραφικών περιοχών χαμηλότερου κινδύνου, οι οποίες καθορίζονται στην παράγραφο 3.

2. Παράγοντες κινδύνου ως προς προϊόντα, υπηρεσίες, συναλλαγές ή διαύλους παράδοσης:

(α) Ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής, όπου τα ασφάλιστρα είναι χαμηλά.

(β) Συμβόλαια συνταξιοδοτικής ασφάλισης, εάν δεν περιέχουν επιλογή πρόωρης εξαγοράς και το συμβόλαιο δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως εγγύηση.

(γ) Τα συνταξιοδοτικά ή ανάλογα καθεστώτα που προσφέρουν συνταξιοδοτικές παροχές στους εργαζομένους, στα οποία οι εισφορές καταβάλλονται μέσω αφαίρεσης από τον μισθό και των οποίων οι κανόνες δεν επιτρέπουν τη μεταφορά των δικαιωμάτων των μελών.

(δ) Χρηματοοικονομικά προϊόντα ή υπηρεσίες που παρέχουν κατάλληλα καθορισμένες και περιορισμένες υπηρεσίες σε ορισμένες κατηγορίες πελατών, ούτως ώστε να αυξηθεί η πρόσβαση για σκοπούς χρηματοοικονομικής ένταξης.

(ε) Προϊόντα όπου οι κίνδυνοι νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας περιορίζονται από άλλους παράγοντες, όπως τα όρια χρηματικών ποσών ή η διαφάνεια της ιδιοκτησίας, όπως ορισμένα είδη ηλεκτρονικού χρήματος.

3.Γεωγραφικοί παράγοντες κινδύνου – καταχώριση έδρα, διαμονή σε:

(α) Κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(β) Τρίτες χώρες που διαθέτουν αποτελεσματικά συστήματα καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

(γ) Τρίτες χώρες που έχουν αναγνωριστεί από αξιόπιστες πηγές ως χαμηλού επιπέδου δωροδοκίας ή άλλων εγκληματικών δραστηριοτήτων.

(δ) Τρίτες χώρες οι οποίες, σύμφωνα με αξιόπιστες πηγές, όπως αμοιβαίες εκτιμήσεις, λεπτομερείς εκθέσεις αξιολόγησης ή δημοσιευμένες εκθέσεις παρακολούθησης, έχουν θεσπίσει ρυθμίσεις για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που συνάδουν προς τις αναθεωρημένες συστάσεις της Financial Action Task Force και εφαρμόζουν αποτελεσματικά τις εν λόγω ρυθμίσεις.

Πηγή: Ο περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας Νόμος του 2007, ως έχει τροποποιηθεί

Παράρτημα II – Υψηλότερου κινδύνου

(Α) Μη εξαντλητικός κατάλογος παραγόντων και τύπων αποδεικτικών στοιχείων δυνητικά υψηλότερου κινδύνου:

1. Παράγοντες κινδύνου ως προς τον πελάτη:

- (α) Η επιχειρηματική σχέση αναπτύσσεται σε ασυνήθιστες περιστάσεις.
- (β) Πελάτες που είναι κάτοικοι γεωγραφικών περιοχών υψηλότερου κινδύνου, οι οποίες καθορίζονται στην παράγραφο 3.
- (γ) Νομικά πρόσωπα ή μηχανισμοί που είναι φορείς κατοχής προσωπικών περιουσιακών στοιχείων.
- (δ) Εταιρείες που έχουν μετόχους ασκούντες καθήκοντα εξ ονόματος άλλου προσώπου ή μετοχές στον κομιστή (ανώνυμες).
- (ε) Επιχειρήσεις που συναλλάσσονται κυρίως με μετρητά (cash intensive business).
- (στ) Η ιδιοκτησιακή δομή της εταιρείας φαίνεται ασυνήθιστη ή υπερβολικά πολύπλοκη, δεδομένης της φύσης των δραστηριοτήτων της εταιρείας.
- (ζ) Πελάτης και, σε περίπτωση μη φυσικού προσώπου, πραγματικός δικαιούχος του πελάτη, που είναι υπήκοος τρίτης χώρας ή κράτους μέλους και υποβάλλει αίτηση για χορήγηση δικαιώματος διαμονής ή ιθαγένειας στη Δημοκρατία με αντάλλαγμα μεταφορές κεφαλαίων, αγορά ιδιοκτησίας ή κρατικών ομολόγων, ή επενδύσεις σε εταιρείες σε αυτή.

2. Παράγοντες κινδύνου ως προς προϊόντα, υπηρεσίες, συναλλαγές ή διαύλους παράδοσης:

- (α) Ιδιωτική τραπεζική.
- (β) Προϊόντα ή συναλλαγές που ενδέχεται να ευνοούν την ανωνυμία.
- (γ) Επιχειρηματικές σχέσεις ή συναλλαγές χωρίς φυσική παρουσία των μερών, χωρίς ορισμένες διασφαλίσεις, όπως μέσα ηλεκτρονικής ταυτοποίησης, σχετικές υπηρεσίες εμπιστοσύνης όπως ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 910/2014 και στον περί της Εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 910/2014 σχετικά με την Ηλεκτρονική Ταυτοποίηση και τις Υπηρεσίες Εμπιστοσύνης για τις Ηλεκτρονικές Συναλλαγές στην Εσωτερική Αγορά Νόμο, ή οποιαδήποτε άλλη ασφαλής, εξ αποστάσεως ή ηλεκτρονική διαδικασία ταυτοποίησης που ρυθμίζεται, αναγνωρίζεται, εγκρίνεται ή γίνεται αποδεκτή από αρμόδια Αρχή της Δημοκρατίας.

- (δ) Πληρωμές που λαμβάνονται από άγνωστους ή ασύνδετους τρίτους.
- (ε) Νέα προϊόντα και νέες επιχειρηματικές πρακτικές, συμπεριλαμβανομένων νέων μηχανισμών παράδοσης, καθώς και χρήση νέων ή αναπτυσσόμενων τεχνολογιών τόσο για νέα όσο και για προϋπάρχοντα προϊόντα.
- (στ) Συναλλαγές που συνδέονται με πετρέλαιο, όπλα, πολύτιμα μέταλλα, προϊόντα καπνού, πολιτιστικά τεχνουργήματα και άλλα αντικείμενα αρχαιολογικής, ιστορικής, πολιτιστικής και θρησκευτικής σημασίας ή σπάνιας επιστημονικής αξίας, καθώς και ελεφαντοστό και προστατευόμενα είδη.

3. Γεωγραφικοί παράγοντες κινδύνου:

- (α) Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου (α) του εδαφίου (1) του άρθρου 64, χώρες στις οποίες έχει διαπιστωθεί, σύμφωνα με αξιόπιστες πηγές, όπως αμοιβαίες εκτιμήσεις, λεπτομερείς εκθέσεις αξιολόγησης ή δημοσιευμένες εκθέσεις παρακολούθησης, η έλλειψη αποτελεσματικών συστημάτων καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.
- (β) Χώρες στις οποίες έχουν διαπιστωθεί, σύμφωνα με αξιόπιστες πηγές, υψηλά επίπεδα δωροδοκίας ή άλλων εγκληματικών δραστηριοτήτων.
- (γ) Χώρες που υπόκεινται σε κυρώσεις, εμπορικό αποκλεισμό ή παρεμφερή μέτρα που έχουν επιβληθεί, για παράδειγμα, από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή τα Ηνωμένα Έθνη.
- (δ) Χώρες που παρέχουν χρηματοδότηση ή στήριξη σε τρομοκρατικές δραστηριότητες ή που στο έδαφός τους δρουν οργανώσεις χαρακτηρισμένες

Πηγή: Ο περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας Νόμος του 2007, ως έχει τροποποιηθεί

(B) Παράγοντες κινδύνου ως επισημαίνονται από την FATF:

1. Η επιχειρηματική ή επαγγελματική δραστηριότητα του πελάτη και του πραγματικού δικαιούχου του πελάτη, δηλαδή αν η δραστηριότητα ενέχει υψηλό κίνδυνο διαφθοράς (π.χ. εμπόριο όπλων), αν σχετίζεται με υψηλά επίπεδα μετρητών, ή αν αυτές ρυθμίζονται, κλπ.
2. Η φήμη του πελάτη και του πραγματικού δικαιούχου του πελάτη, δηλαδή εάν υπάρχει αρνητική αναφορά στα μέσα μαζικής ενημέρωσης γύρω από τον πελάτη και τους πραγματικούς δικαιούχους, εάν υπόκειται σε προηγούμενη αναφορά υποψίας ή εάν έχουν καταδικαστεί, κλπ.
3. Η φύση και συμπεριφορά του πελάτη και του πραγματικού δικαιούχου, δηλαδή εάν είναι αχρείαστα μυστικοπαθείς, εάν υπάρχει αμφιβολία για την ακρίβεια των εγγράφων KYC, αν είναι συχνή και ανεξήγητη η αλλαγή στην ιδιοκτησία, κλπ.
4. Η δομή του πελάτη, δηλαδή αν δεν υπάρχει διαφάνεια, αν είναι ασυνήθιστα περίπλοκη χωρίς λογική εξήγηση, κλπ.
5. Πρόσωπα που υπόκεινται σε κυρώσεις που εκδίδονται από τον ΟΗΕ, την ΕΕ και το OFAC (Γραφείο ελέγχου αλλοδαπών περιουσιακών στοιχείων).
6. Το επίπεδο διαφάνειας της υπηρεσίας / των συναλλαγών που παρέχει, δηλαδή εάν οι υπηρεσίες που παρέχει η επιχείρηση προωθούν την ανωνυμία, δέχονται οδηγίες που έχουν δοθεί από τρίτους, κλπ.
7. Η πολυπλοκότητα της υπηρεσίας/συναλλαγής, δηλαδή κατά πόσον οι συναλλαγές αφορούν αριθμό αντισυμβαλλόμενων μερών από διάφορες δικαιοδοσίες.
8. Η αξία ή το μέγεθος της υπηρεσίας / συναλλαγής, δηλαδή εάν οι υπηρεσίες βασίζονται σε μετρητά ή περιλαμβάνουν συναλλαγές υψηλής αξίας.
9. Χώρες που δεν διαθέτουν επαρκή συστήματα ΞΠΧ/ΧΤ (καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή της χρηματοδότησής της τρομοκρατίας), π.χ. λίστες τρίτων χωρών υψηλού κινδύνου της FATF και ΕΕ.
10. Χώρες που υπόκεινται σε κυρώσεις, εμπάργκο ή παρόμοια μέτρα που εκδίδονται για παράδειγμα, από τον ΟΗΕ, την ΕΕ και την OFAC.
11. Χώρες με σημαντικά επίπεδα διαφθοράς ή άλλες εγκληματικές δραστηριότητες, όπως εμπορία ναρκωτικών, εμπόριο όπλων, εμπορία ανθρώπων, παράνομη διακίνηση διαμαντιών κλπ.
12. Χώρες που έχουν προσδιοριστεί ότι παρέχουν υποστήριξη τρομοκρατικών δραστηριοτήτων ή που έχουν προσδιορισμένες τρομοκρατικές οργανώσεις και λειτουργούν στη χώρα τους.
13. Οι δίαυλοι μέσω των οποίων ο αδειοδοτημένος οίκος συνάπτει μια επιχειρηματική σχέση ή μέσω των οποίων διεξάγονται οι συναλλαγές. Οι δίαυλοι που ευνοούν την ανωνυμία

αυξάνουν τον κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, αν δεν ληφθούν μέτρα προς την κατεύθυνση αυτή.

14. Στις περιπτώσεις όπου η αλληλεπίδραση με τον πελάτη δεν λαμβάνει χώρα βάσει κατ' ιδίαν συνάντησης, μπορούν να εφαρμοστούν τεχνολογικά μέτρα για τον μετριασμό του αυξημένου κινδύνου υποκλοπής ταυτότητας ή πλαστοπροσωπίας που υπάρχει σε αυτές τις καταστάσεις. Τα μέτρα αυτά επιτρέπουν σε ένα αδειοδοτημένο οίκο να διαπιστώσει εάν ο πελάτης που παρέχει τις σχετικές λεπτομέρειες ταυτοποίησης είναι στην πραγματικότητα το πρόσωπο που ισχυρίζεται ότι είναι.

Παράρτημα ΙΙΙ – Μέτρα Δέουσας Επιμέλειας – Επαλήθευση και Πιστοποίηση

Προσδιορισμός της ταυτότητας του πελάτη

Πρέπει να λαμβάνεται το πλήρες όνομα (συμπεριλαμβανομένων και άλλων ονομάτων που χρησιμοποιούνται), η ημερομηνία γέννησης και η διεύθυνση κατοικίας (η διεύθυνση στην οποία μπορεί να βρεθεί το άτομο). Επιπρόσθετες πληροφορίες, όπως η πηγή και το μέγεθος του πλούτου του, η φορολογική του κατοικία, ο αριθμός φορολογικού μητρώου, η υπογραφή, το επάγγελμά του ή η ενασχόληση του και οποιεσδήποτε άλλες σχετικές πληροφορίες πρέπει να λαμβάνονται, όπου κρίνεται αναγκαίο.

Επαλήθευση πελάτη

Ένα έγγραφο που εκδίδεται από επίσημο φορέα (π.χ. κυβέρνηση) θεωρείται ανεξάρτητη και αξιόπιστη πηγή, ακόμη και αν παρέχεται από τον πελάτη. Τα παραληφθέντα έγγραφα πρέπει να είναι έγκυρα, πρόσφατα έως 6 μήνες και να πιστοποιημένα σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 5.4.4.

Τα έγγραφα που βρίσκονται διαδικτυακά δεν θα πρέπει να γίνονται δεκτά εάν υπάρχει υποψία ως προς την προέλευση ή την ακεραιότητα των εγγράφων. Σε περίπτωση που τα έγγραφα που εντοπίζονται διαδικτυακά θα χρησιμοποιηθούν στη διαδικασία δέουσας επιμέλειας του πελάτη, τα εν λόγω έγγραφα θα πρέπει να υποσημειώνονται σύμφωνα με την παράγραφο 5.4.5.

Αποδεικτικά στοιχεία

Φυσικά πρόσωπα

Το παρακάτω είναι ένας προτεινόμενος μη εξαντλητικός κατάλογος πηγών αποδεικτικών στοιχείων.

Τύπος πληροφοριών	Πηγή επαλήθευσης
Πλήρες όνομα & ημερομηνία γέννησης	Πιστοποιημένο πιστό αντίγραφο του πρωτοτύπου: Έγκυρο διεθνές διαβατήριο, ή Έγκυρη άδεια οδήγησης ή Εθνικό δελτίο ταυτότητα Σημειώνεται ότι το παραληφθέν έγγραφο πρέπει να περιέχει τη φωτογραφία του ατόμου.
Διεύθυνση κατοικίας	Πιστοποιημένο πιστό αντίγραφο του πρωτοτύπου: Πρόσφατος λογαριασμός κοινής ωφελείας έως 6 μηνών, ή Πρόσφατη κατάσταση λογαριασμού μέχρι 6 μήνες (η οποία αναφέρει την διεύθυνση κατοικίας και όχι την διεύθυνση αποστολής), ή Φορολογική βεβαίωση αξιολόγησης, ή Άδεια παραμονής
Πηγή και μέγεθος Πλούτου και Εισοδημάτων (όπου εφαρμόζεται)	Βιογραφικό σημείωμα και / ή Υπόμνημα που συντάχθηκε από τον υπεύθυνο βάσει δημοσίων αναζητήσεων μέσω αξιόπιστων ιστότοπων και δημόσια μητρώα και / ή Κατάλληλα δικαιολογητικά (π.χ. Αντίγραφο διαθήκης για κληρονομιά, τις δικαστικές αποφάσεις για διακανονισμούς διαζυγίου, συμφωνίες αγοραπωλησίας σε περιπτώσεις ιδιοκτησίας ή συμβάσεις για πώληση επενδύσεων, τελευταίο πιστοποιητικό απολαβών ή την σύμβαση εργοδότησης για εργοδότηση) Ανατρέξτε στις Κατευθυντήριες γραμμές για τον προσδιορισμό της πηγής των εισοδημάτων (SOF) και πηγής του πλούτου (SOW) που εκδόθηκαν από τον ΣΕΛΚ, για περισσότερες λεπτομέρειες.

Άλλα έγγραφα

Επαγγελματική Συστατική Επιστολή	Συστατική Επιστολή από επαγγελματία δικηγόρο ή λογιστή.
--	---

Νομικά πρόσωπα

Ακολουθεί ένας προτεινόμενος μη εξαντλητικός κατάλογος πηγών αποδεικτικών στοιχείων:

Είδος πληροφοριών	Πηγή επαλήθευσης
Εταιρική Επωνυμία, ημερομηνία και αριθμός εγγραφής	Πιστοποιημένα πιστά αντίγραφα των καταστατικών εγγράφων που επιβεβαιώνουν την ημερομηνία σύστασης και τον αριθμό εγγραφής της εταιρείας (π.χ. για Κυπριακές Εταιρείες το Πιστοποιητικό σύστασης της εταιρείας)
Εγγεγραμμένο Γραφείο *	Πιστοποιημένα πιστά αντίγραφα των καταστατικών εγγράφων που επιβεβαιώνουν την έδρα της εταιρείας (π.χ. για Κυπριακές Εταιρείες το Πιστοποιητικό Εγγεγραμμένου Γραφείου)
Διοικητικό Συμβούλιο	Πιστοποιημένα πιστά αντίγραφα των καταστατικών εγγράφων που επιβεβαιώνουν τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. (π.χ. για Κυπριακές Εταιρείες το Πιστοποιητικό Διευθυντών και Γραμματέα)
Υφιστάμενοι Μετόχοι	Πιστοποιημένα πιστά αντίγραφα των καταστατικών εγγράφων που επιβεβαιώνουν τους υφιστάμενους μετόχους. (π.χ. για Κυπριακές Εταιρείες το Πιστοποιητικό Μετόχων της Εταιρείας)

Ιδρυτικό έγγραφο	Πιστοποιημένα πιστά αντίγραφα του καταστατικού εγγράφου της οντότητας (π.χ. για Κυπριακές Εταιρείες το Ιδρυτικό έγγραφο και το Καταστατικό της Εταιρείας)
Πιστοποιητικό υπόστασης (good standing)	Αποδεικτικά στοιχεία που αποδεικνύουν ότι η οντότητα βρίσκεται σε υπόσταση (π.χ. για τις Κυπριακές Εταιρείες επικυρωμένο αντίγραφο του Πιστοποιητικού υπόστασης (good standing) - που ισχύει για εταιρείες με υπόσταση άνω των 6 μηνών)
Χρηματοοικονομικές και άλλες πληροφορίες (όπου εφαρμόζετε)	Τη δομή του ομίλου και τις πιο πρόσφατες εκθέσεις οικονομικών πληροφοριών. (π.χ. για Κυπριακές Εταιρείες, τις τελευταίες Εξελεγμένες Οικονομικές Καταστάσεις)

** Εκτός από την εγγεγραμμένη διεύθυνση πρέπει να λαμβάνεται και η πραγματική διεύθυνση της επιχείρησης.*

Τα παραπάνω έγγραφα μπορούν να εκτυπωθούν από τον ιστότοπο του Εφόρου Εταιρειών και να υποσημειωθούν. Επισημαίνεται, ότι οι οίκοι δεν θα πρέπει να βασίζονται αποκλειστικά στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων για τον εντοπισμό τους και για τις υποχρεώσεις δέουσας επιμέλειας.

Νομικές Διευθετήσεις (Εμπιστεύματα, Ιδρύματα και άλλες παρεμφερείς νομικές διευθετήσεις)

Είδος Πληροφοριών Πηγή επαλήθευση

Όνομα, Ημερομηνία & Αριθμό εγγραφής	Πιστοποιημένα πιστά αντίγραφα των εγγράφων που επιβεβαιώνουν την ημερομηνία εγγραφής και αριθμό εγγραφής (π.χ., απόδειξη εγγραφής με αρμόδια εποπτική αρχή)
-------------------------------------	---

Κυβερνόν έγγραφο	Πιστοποιημένα πιστά αντίγραφα του εγγράφου εμπιστεύματος και οποιωνδήποτε μετέπειτα ή/και πρόσθετων τροποποιήσεων
Εμπιστευματοδόχος/ Εμπιστευματοπάροχος/ Προστάτης/ Δικαιούχοι/ Άλλο πρόσωπο που Ασκεί έλεγχο επί της Νομικής διευθέτησης (περιλαμβανομένων Διαχειριστών κεφαλαίων/Λογιστών/ φορολογικών Λειτουργιών (όπου ισχύει)	Πιστοποιημένα πιστά αντίγραφα του εγγράφου εμπιστεύματος και οποιωνδήποτε μετέπειτα εγγράφων διορισμού ή τερματισμού. Πιστοποιημένα πιστά αντίγραφα των εγγράφων που αναφέρονται ανωτέρω για φυσικά και νομικά πρόσωπα, αναλόγως της φύσης κάθε προσώπου (π.χ., δεξ ανωτέρω για λεπτομέρειες σχετικά με φυσικά και νομικά πρόσωπα)
Περιουσιακά στοιχεία εμπιστεύματος	Πιστοποιημένα πιστά αντίγραφα του εγγράφου εμπιστεύματος και μετέπειτα ή/και πρόσθετων τροποποιήσεων. Ανάλογα της πηγής του πλούτου και των εισοδημάτων του εμπιστεύματος, σχετικά και επαρκή αποδεικτικά στοιχεία πρέπει να συλλέγονται (π.χ., οικονομικές καταστάσεις, φορολογική αξιολόγηση, συμβάσεις αγοραπωλησίας, επικύρωση διαχείρισης κτλ)
Φύση και Δραστηριότητες του Εμπιστεύματος	Πιστοποιημένα πιστά αντίγραφα του εγγράφου εμπιστεύματος και μετέπειτα ή/και πρόσθετων τροποποιήσεων

Εισηγμένη οντότητα

Είδος πληροφοριών

Πηγή επαλήθευσης

Πλήρες όνομα

Υποσημειωμένη εκτύπωση από τον ιστότοπο του σχετικού φορέα

Καταχωρημένη
διεύθυνση

Η εκτύπωση πρέπει να περιέχει την καταχωρημένη διεύθυνσή της

Αριθμός μέλους ή
αριθμός εγγραφής

Η εκτύπωση πρέπει να περιέχει τον καταχωρημένο αριθμό

Αποδεικτικά στοιχεία για το ταμείο

A. Για το **ταμείο**, να ληφθούν:

i. Έγγραφα για το ταμείο

1. Ιδρυτικά έγγραφα, πιστοποιητικά εγγραφής
2. Καταστατικά έγγραφα,
3. Ενημερωτικό δελτίο,
4. Έγγραφο σχετικά με τον κύριο επενδυτή

ii. Έγγραφα για συλλογή και διατήρηση, όπου εφαρμόζεται:

1. Άδεια σε ισχύ ή εξουσιοδότηση από αρμόδια αρχή από την χώρα εγκαθίδρυσης, λειτουργία επικυρωμένη από τα Μέλη από την ιστοσελίδα της αρμόδιας αρχής
2. Ταυτοποίηση όλων των σχετικών μερών
3. Εξελεγμένες οικονομικές καταστάσεις ή ισοδύναμες οικονομικές γνωστοποιήσεις
4. Ενημερωτικό δελτίο ταμείου (ή παρόμοιο έγγραφο)
5. Πληροφορίες που συλλέχθηκαν από την ιστοσελίδα της ρυθμιστικής αρχής του ταμείου
6. Αποδεικτικά στοιχεία έρευνας ιστορικού και υποβάθρου που περιλαμβάνουν και αρνητικές αναφορές

7. Εσωτερική αξιολόγηση κινδύνου
8. Στοιχεία έγκρισης ανώτερης διεύθυνσης, όπου υφίσταται

B. Για τον Διαχειριστή του Ταμείου:

I. Φυσικά πρόσωπα:

Βλέπε Κεφάλαιο σχετικά με Αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τα φυσικά πρόσωπα.

II. Νομικά πρόσωπα:

Βλέπε Κεφάλαιο σχετικά με Αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τα νομικά πρόσωπα.

Γ. Για τους επενδυτές:

I. Επιστολή υπογεγραμμένη από τον Διαχειριστή του Ταμείου που δεικνύει:

1. Τα ονοματεπώνυμα των επενδυτών
2. Ποσοστό συμφέροντος στο Ταμείο κάθε επενδυτή και
3. Επιβεβαίωση ότι ο Διαχειριστής του Ταμείου έχει εφαρμόσει τις απαραίτητες διαδικασίες δέουσας επιμέλειας για όλους τους επενδυτές.

II. Για τους επενδυτές (Φυσικά Πρόσωπα) με άμεσο ή έμμεσο ποσοστό συμφέροντος, πέραν του 25% στην εταιρεία - βλέπε Κεφάλαιο σχετικά με Αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τα φυσικά πρόσωπα.

Πιστοποίηση

Ακολουθεί ένας προτεινόμενος μη εξαντλητικός κατάλογος μεθόδων πιστοποίησης:

- (α) Συμβολαιογράφος - (όχι Πιστοποιιών υπάλληλος)
- (β) Apostille (Σύμβαση της Χάγης) - Νομιμοποίηση δημόσιων εγγράφων για χώρες μέλη της σύμβασης
- (γ) Η Πρεσβεία ή το Προξενείο της Κυπριακής Δημοκρατίας

Η πιστοποίηση πρέπει να αναφέρει ότι το έγγραφο είναι ένα «Επικυρωμένο πιστό αντίγραφο του πρωτοτύπου» και να αναφέρει το όνομα του πιστοποιούντος υπαλλήλου, την ιδιότητα και την ημερομηνία της πιστοποίησης.

Παράρτημα IV - Κόκκινες σημαίες νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες

Παραδείγματα ύποπτων συναλλαγών / δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες :

1. Μεταφορά κεφαλαίων μεταξύ τραπεζικών λογαριασμών σε διάφορες χώρες, μέσω της Κύπρου, χωρίς αιτιολόγηση.
2. Μεταφορά κεφαλαίων μεταξύ εταιρειών που ανήκουν στον ίδιο όμιλο, χωρίς αιτιολόγηση.
3. Καταθέσεις που πραγματοποιούνται χωρίς την υποβολή δικαιολογητικών σε αποδεκτή μορφή (π.χ. τιμολόγιο, συμφωνίες κ.λπ.).
4. Τα δικαιολογητικά που υποβάλλονται σε σχέση με συγκεκριμένη συναλλαγή (π.χ. τιμολόγιο ή συμφωνία) δεν είναι στην ίδια μορφή που χρησιμοποιείται συνήθως από τον πελάτη. Για παράδειγμα, υπόδειγμα τιμολογίου, διαφορετικού από αυτά που παράγονται από το σύστημα που χρησιμοποιεί ο πελάτης.
5. Συναλλαγές χωρίς προφανή σκοπό ή που είναι άσκοπα περίπλοκες.
6. Χρήση αλλοδαπών τραπεζικών λογαριασμών ή εταιρειών ή ομίλων εταιρειών με περίπλοκη δομή ιδιοκτησίας που δεν δικαιολογείται με βάση τις ανάγκες και το οικονομικό προφίλ του πελάτη.
7. Οι συναλλαγές ή το μέγεθος των συναλλαγών που ζητούνται από τον πελάτη δεν συνάδει με τη συνήθη πρακτική ή την επιχειρηματική δραστηριότητα του πελάτη.
8. Μεγάλος όγκος συναλλαγών και / ή καταθέσεις ή πιστώσεις χρήματων σε λογαριασμό, όταν η φύση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του πελάτη δεν φαίνεται να δικαιολογεί τέτοια δραστηριότητα.
9. Συχνή διευθέτηση των υποχρεώσεων του πελάτη σε μετρητά.
10. Χρήση τραπεζικών λογαριασμών διαφορετικών από τους συνήθεις τραπεζικούς λογαριασμούς του πελάτη για τη μεταβίβαση ποσών που αρχικά κατατέθηκαν σε μετρητά.
11. Οποιαδήποτε συναλλαγή της οποίας η φύση, το μέγεθος ή η συχνότητα φαίνεται ασυνήθιστη.
12. Οδηγίες πληρωμής σε τρίτο πρόσωπο που δεν φαίνεται να σχετίζεται με τον εντολέα.
13. Μεταφορά κεφαλαίων προς και από χώρες ή γεωγραφικές περιοχές που δεν εφαρμόζουν ή εφαρμόζουν ανεπαρκώς τις συστάσεις της FATF.
14. Ο πελάτης είναι απρόθυμος να παρέχει πλήρεις πληροφορίες κατά την σύναψη μιας επιχειρηματικής σχέσης σχετικά με τη φύση και τον σκοπό των επιχειρηματικών

δραστηριοτήτων του πελάτη, την αναμενόμενη δραστηριότητα λογαριασμού/λογαριασμών, τα ονόματα των αξιωματούχων και διευθυντών ή την τοποθεσία της επιχείρησης.

15. Ένας πελάτης παρέχει ελάχιστες ή παραπλανητικές πληροφορίες τις οποίες είναι δύσκολο ή δαπανηρό για τον οίκο να τις επαληθεύσει.
16. Ένας πελάτης παρέχει ασυνήθιστα ή ύποπτα έγγραφα ταυτότητας.
17. Το τηλέφωνο της επιχείρησης του πελάτη ή του σπιτιού του πελάτη είναι αποσυνδεδεμένο και δεν μπορεί να υπάρξει επικοινωνία του οίκου και των υπαλλήλων του με τον πελάτη.
18. Ένας πελάτης που έχει συστηθεί από ξένο χρηματοπιστωτικό οργανισμό ή τρίτο μέρος από χώρες ή γεωγραφικές περιοχές που δεν εφαρμόζουν ή εφαρμόζουν ανεπαρκώς τις Συστάσεις της FATF.
19. Χρηματοοικονομικές συναλλαγές από μη κερδοσκοπικούς ή φιλανθρωπικούς οργανισμούς για τους οποίους φαίνεται να μην υπάρχει λογικός οικονομικός σκοπός ή για τον οποίο δεν φαίνεται να υπάρχει σχέση μεταξύ της δηλωμένης δραστηριότητας του οργανισμού και των άλλων μερών της συναλλαγής.
20. Ανεξήγητες ασυνέπειες που προκύπτουν κατά τη διαδικασία ταυτοποίησης και επαλήθευσης του πελάτη.
21. Σύνθετο δίκτυο εμπιστευμάτων ή αντιπροσώπων (nominee) και/ή νομικών δομών

Παράρτημα V - Κόκκινες σημαίες χρηματοδότησης της τρομοκρατίας

Παραδείγματα ύποπτων συναλλαγών / δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας:

1. Μια σειρά περίπλοκων μεταφορών κεφαλαίων από ένα νομικό ή φυσικό πρόσωπο σε άλλο ως μέσο απόκρυψης της πηγής και σκοπούμενης χρήσης των κεφαλαίων.
2. Συναλλαγές που είναι ασυνεπείς και δεν είναι οικονομικά δικαιολογημένες, λαμβάνοντας υπόψη τη συνήθη δραστηριότητα του οργανισμού.
3. Οι καταθέσεις δομούνται κατά τρόπο που να υπεκφεύγουν των απαιτήσεων αναφοράς, ούτως ώστε να αποφεύγεται ο εντοπισμός τους.
4. Πολλαπλές καταθέσεις και αναλήψεις μετρητών με ύποπτα δικαιολογητικά.
5. Συχνή δραστηριότητα σε ΑΤΜ του εσωτερικού και του εξωτερικού.
6. Οι μεταφορές κεφαλαίων δεν περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τον εντολέα ή το πρόσωπο για λογαριασμό του οποίου πραγματοποιείται η συναλλαγή, όταν αναμένεται η συμπερίληψη τέτοιων πληροφοριών.
7. Ασυνήθιστη δραστηριότητα μετρητών σε λογαριασμούς ξένων τραπεζών.
8. Πολλαπλές καταθέσεις μετρητών σε μικρά ποσά σε λογαριασμό που ακολουθείται από μεγάλη μεταφορά χρημάτων σε άλλη χώρα.
9. Χρήση πολλών λογαριασμών ξένων τραπεζών.
10. Πολλαπλοί προσωπικοί και επαγγελματικοί λογαριασμοί ή λογαριασμοί μη κερδοσκοπικών οργανώσεων ή φιλανθρωπικών οργανώσεων που χρησιμοποιούνται για τη συλλογή και την διοχέτευση κεφαλαίων σε ένα μικρό αριθμό ξένων δικαιούχων.
11. Πράξεις ξένου συναλλάγματος που εκτελούνται για λογαριασμό πελάτη από τρίτο μέρος, ακολουθούμενες από μεταφορές χρημάτων σε τοποθεσίες που δεν έχουν προφανή επιχειρηματική σχέση με τον πελάτη ή με χώρες υψηλότερου κινδύνου.
12. Συναλλαγές που αφορούν ξένες συναλλαγματικές ισοτιμίες ακολουθούνται σε σύντομο χρονικό διάστημα από μεταφορές κεφαλαίων σε τοποθεσίες υψηλότερου κινδύνου.
13. Πολλαπλοί λογαριασμοί χρησιμοποιούνται για τη συλλογή και τη διοχέτευση κεφαλαίων σε έναν μικρό αριθμό ξένων δικαιούχων, τόσο ατόμων όσο και επιχειρήσεων, ιδίως σε τοποθεσίες υψηλότερου κινδύνου.
14. Εμβάσματα σε περιοχές συγκρούσεων.

15. Χρηματοοικονομική δραστηριότητα που συνδέεται με ταξίδια (π.χ. αγορά αεροπορικών εισιτηρίων) σε δικαιοδοσίες που γειτνιάζουν με περιοχές συγκρούσεων.
16. Ξαφνική μετατροπή χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων σε εικονικό νόμισμά ή διαμεσολαβητή εικονικού νομίσματος που επιτρέπει αυξημένη ανωνυμία.
17. Τα μέρη που συμμετέχουν στη συναλλαγή (ιδιοκτήτης, δικαιούχος, κλπ) είναι από χώρες που είναι γνωστές για την υποστήριξη τρομοκρατικών δραστηριοτήτων και οργανώσεων.
18. Χρήση ψευδών εταιρειών, συμπεριλαμβανομένων “εταιρειών κέλυφος”.
19. Ύπαρξη αναφορών μέσων ενημέρωσης που αφορούν τον κάτοχο λογαριασμού ο οποίος συνδέεται με γνωστές τρομοκρατικές οργανώσεις ή που εμπλέκεται σε τρομοκρατικές δραστηριότητες.

Παράρτημα VI – Κόκκινες σημαίες σχετικά με κρυπτοπεριουσιακά στοιχεία

Παραδείγματα σχετικά με κρυπτοπεριουσιακά στοιχεία

1. Δόμηση συναλλαγών σε κρυπτοπεριουσιακά στοιχεία (πχ ανταλλαγή ή μεταφορά) σε μικρά ποσά, ή ποσά κάτω από το όριο που απαιτείται για τήρηση αρχείου, παρομοίως με τη δόμηση μετρητών
2. Διεκπεραίωση πολλαπλών συναλλαγών μεγάλης αξίας; με μικρή διαδοχή, πχ εντός 24 ωρών; Σε κλιμακωτό και κανονικό μοτίβο, χωρίς περαιτέρω συναλλαγές για μακρά περίοδο, κάτι το οποίο είναι σύνηθες σε περιπτώσεις σχετιζόμενες με την απαίτηση καταβολής λύτρων ή σε ένα καινούργιο λογαριασμό ή υφιστάμενο ανενεργό λογαριασμό
3. Άμεση μεταφορά κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων σε πολλαπλούς παρόχους υπηρεσιών που αφορούν κρυπτοπεριουσιακά στοιχεία, ειδικότερα σε παρόχους υπηρεσιών που αφορούν κρυπτοπεριουσιακά στοιχεία με έδρα ή δραστηριότητα σε άλλη δικαιοδοσία όπου δεν υπάρχει σχέση με τον τόπο που ο πελάτης διαμένει ή δραστηριοποιείται, ή με ανύπαρκτο ή αδύναμο νομοθετικό πλαίσιο για ΕΠΧ/ΧΤ
4. Κατάθεση κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων σε συνάλλαγμα και άμεση ανάληψη τους χωρίς επιπλέον συναλλαγματική δραστηριότητα σε άλλα κρυπτοπεριουσιακά στοιχεία, το οποίο είναι αχρείαστο στάδιο που επιφέρει συναλλαγματικά τέλη, άμεση μετατροπή των κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων σε πολλαπλούς τύπους κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων που επιφέρει επιπλέον συναλλαγματικά τέλη, αλλά στερείται λογικού εμπορικού υποβάθρου και σκοπού (πχ διαφοροποίηση χαρτοφυλακίου) ή άμεση ανάληψη κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων από παρόχους υπηρεσιών που αφορούν κρυπτοπεριουσιακά στοιχεία σε προσωπικό πορτοφόλι. Αυτό μετατρέπει το ανταλλακτήριο/ πάροχο σε ΕΠΧ αναμικτή
5. Αποδοχή κεφαλαίων με υποψία κλοπής ή δολιοφθοράς, κατάθεση κεφαλαίων από διευθύνσεις κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων που έχουν ταυτοποιηθεί ως κάτοχοι κλεμμένων κεφαλαίων ή διευθύνσεις των κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων συνδεδεμένων με τους κατόχους κλεμμένων κεφαλαίων
6. Διενέργεια μεγάλης αρχικής κατάθεσης για να ξεκινήσει μια σχέση με ένα πάροχο υπηρεσιών που αφορούν κρυπτοπεριουσιακά στοιχεία, ενώ τα κατατεθέντα κεφάλαια είναι ασύμβατα με το προφίλ του πελάτη

7. Διενέργεια μεγάλης αρχικής κατάθεσης για να ξεκινήσει μια σχέση με ένα πάροχο υπηρεσιών που αφορούν κρυπτοπεριουσιακά στοιχεία και κατάθεση ολόκληρου του ποσού κατά την πρώτη ημέρα και ο πελάτης ξεκινά να συναλλάσσεται με όλο το ποσό ή μεγάλο μέρος αυτού την ίδια μέρα ή την επόμενη ή ο πελάτης προχωρεί σε ανάληψη όλου του ποσού την επόμενη μέρα. Αφού τα κρυπτοπεριουσιακά στοιχεία έχουν συναλλακτικά όρια καταθέσεων, το ξέπλυμα σε μεγάλα ποσά μπορεί να γίνει και εξωχρηματιστηριακά.
8. Καινούργιος πελάτης επιχειρεί να συναλλάξει όλο το υπόλοιπο των κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων ή προχωρεί σε ανάληψη των κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων και επιχειρεί να στείλει όλο το υπόλοιπο εκτός πλατφόρμας

Πίνακας τροπολογιών

Έκδοση	24.5.2019	
Τροπολογίες	Ημερομηνία	Λεπτομέρειες
1.	7.6.2019	• Συμπερίληψη προσώπων που εμπορεύονται σε μετρητά, πάνω από €10.000, ως υπόχρεες οντότητες • Διαγραφή του άρθρου 5Α του Νόμου • Συμμόρφωση από την νομική οντότητα και όχι τους υπάλληλους • Πρόνοιες για διαγραφή προσωπικών δεδομένων μετά από καθορισμένη περίοδο
2.	20.11.2019	• Συμπερίληψη του όρου διάθεση για ανάληψη κινδύνων στους ορισμούς • §4.1.5 υποχρεωτική βήματα τα οποία θα πρέπει να ακολουθηθούν στην προσέγγιση βάσει κινδύνου • Αντανάκλαση της διάθεση για ανάληψη κινδύνων στην Πολιτική Αποδοχής πελατών • Σχεδιασμός και καταγραφή διαδικασιών • §4.3.6 Συμπερίληψη του Κυπριακού Επενδυτικού Προγράμματος ως παράγοντα που φέρει αυξημένο πελατειακό κίνδυνο • §4.5. Συμπερίληψη προνοιών για το Κυπριακού Επενδυτικό Πρόγραμμα • §5.3.2. Συμπερίληψη του Κυπριακού Επενδυτικού Προγράμματος ως γενεσιουργό γεγονός • §5.3.5. υποχρέωση για έλεγχο υπόβαθρου και ιστορικού/παρότρυνση για εγγραφή σε εξειδικευμένες ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων • §5.3.6. υποχρέωση για τερματισμό της επιχειρηματικής σχέσης εάν δεν μπορεί να συμμορφωθεί με το άρθρο 61(1)(α)-(γ) • §5.4.6. παροχή ψευδών ή παραπλανητικών στοιχείων από πελάτη ή οποιοδήποτε πρόσωπο • §5.7.4. Συμπερίληψη κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων και Κυπριακού Επενδυτικού Προγράμματος CIP στον πίνακα παραδειγμάτων για μέτρα αυξημένης δέουσας επιμέλειας. • §5.7.8. υποχρέωση συστηματικών ελέγχων ιστορικού υποβάθρου για υψηλού κινδύνου πελάτες, ως μέρος των αυξημένων μέτρων δέουσας επιμέλειας. • §5.9.3. άμεση παροχή πρωτότυπων εγγράφων από τρίτα πρόσωπα • §8.1.1. συμπερίληψη μεμονωμένης συναλλαγής • Annex II – συμπερίληψη Κυπριακού Επενδυτικού Προγράμματος ως υψηλού κινδύνου. • Annex III – λογαριασμός κινητού τηλεφώνου μη αποδεκτός ως λογαριασμός κοινής ωφελείας, η τραπεζική κατάσταση να υποδηλοί διεύθυνση κατοικίας όχι διεύθυνση χρέωσης, πηγή και μέγεθος πλούτου και εισοδημάτων μέσω δημοσίων αναζητήσεων μόνο μέσω αξιόπιστων ιστότοπων και δημόσιων μητρώων, πηγή επαλήθευσης νομικών προσώπων

3.	18.5.2020	• Συμπερίληψη του Νόμου περί προσωπικών δεδομένων στους ορισμούς • Τροποποίηση του τίτλου στην §5.11 “επιστολή απαλλαγής” σε “ Αλλαγή επαγγελματικού διορισμού ”
4.	3.8.2021	• §1.1.1. Συμπερίληψη στους ορισμούς τον έλεγχο με άλλα μέσα στους Πραγματικούς δικαιούχους, το ανώτερο διοικητικό στέλεχος, διοικητικό συμβούλιο, κρυπτοπεριουσιακά στοιχεία, παρεμφερείς νομικές διευθετήσεις, περιουσία • §3.1. Λειτουργός συμμόρφωσης ανώτερο διοικητικό στέλεχος • §4.8.συμπερίληψη νέων τεχνολογιών, προϊόντων και υπηρεσιών • §5.1.1. συμπερίληψη προνοιών για οικονομικό προφίλ (υπόβαθρο) του πελάτη • §5.1.2.Συλλογή απόδειξης εγγραφής στο μητρώο πραγματικών δικαιούχων • §5.2.1. Μέτρα δέουσας επιμέλειας περιλαμβανομένης (α) ηλεκτρονικής ταυτοποίησης και (β) ανώτατο διοικητικό στέλεχος. • §5.3.3. ο πελάτης είναι το πρόσωπο που ισχυρίζεται ότι είναι • §5.3.4. καμία παράβαση οποιασδήποτε συμβατικής ή άλλης υποχρέωσης και μη ολοκλήρωση των διαδικασιών δέουσας επιμέλειας που δυνατό να οδηγήσει σε διάπραξη του αδικήματος της «αποκάλυψης πληροφοριών» • §5.4.3. Εξακρίβωση ταυτότητας μέσω ηλεκτρονικής ταυτοποίησης και η ταυτότητα να φέρει ευκρινή και καθαρή φωτογραφία • §5.6.5. Μέτρα δέουσας επιμέλειας για ταμεία , ρυθμιζόμενα ταμεία στην ΕΕ, ρυθμιζόμενα ταμεία εκτός ΕΕ, μη-ρυθμιζόμενα ταμεία στην ΕΕ,μη-ρυθμιζόμενα ταμεία εκτός ΕΕ, ρυθμιζόμενο ή μη-ρυθμιζόμενο Ταμείο σε χώρα υψηλού κινδύνου. • §5.7.3. εξέταση υπόβαθρου και ιστορικού και σκοπός ασυνήθιστα μεγάλων συναλλαγών. • §5.7.4. συμπερίληψη περίπλοκων ιδιοκτησιακών δομών στα παραδείγματα EDD. • §5.7.5. EDD για χώρες υψηλού κινδύνου • §5.7.8. διαγραφή – τώρα συμπεριλαμβάνετε στην §5.7.8(δ) που προηγουμένως ήταν §5.7.9. • §5.8.1. συμπερίληψη του “και νοουμένου ότι δεν υπάρχει υποψία.” • §5.9.2. τρίτα πρόσωπα • §5.9.5. έγγραφα από τρίτα πρόσωπα δύνανται να είναι και αντίγραφα των πρωτότυπων. • §6.2.1. Η εφαρμογή προσέγγισης βάσει κινδύνου στη συνεχή παρακολούθηση πρέπει να γίνεται όχι μπορεί να γίνεται. • §7.1.2(στ) συμπερίληψη της συμμετοχικής χρηματοδότησης από το γενικό πλήθος

		• §7.1.7. αξιολόγηση του ρίσκου σε επίπεδο επιχείρησης (firm-wide) για τον κίνδυνο χρηματοδότησης της τρομοκρατίας • §7.1.8. αξιολόγηση του ρίσκου του πελάτη για τον κίνδυνο χρηματοδότησης της τρομοκρατίας • §7.1.9. μέτρα δέουσας επιμέλειας για χρηματοδότηση της τρομοκρατίας • §8.1.1. η τήρηση αρχείου να συμπεριλαμβάνει και οποιεσδήποτε διαθέσιμες πληροφορίες που αποκτώνται με οποιαδήποτε μέσα ηλεκτρονικής ταυτοποίησης • §9.1.6. πρόνοιες για προστασία του ατόμου που υποβάλλει STR/SAR • §9.1.8. υποχρέωση αποκάλυψης στην ΜΟΚΑΣ • Παράρτημα II – Προσθήκη Κυπριακού Επενδυτικού προγράμματος ως παράγοντας υψηλού κινδύνου ως προς τον πελάτη. Συμπερίληψη ηλεκτρονικής ταυτοποίησης ως παράγοντας υψηλού κινδύνου ως προς το ρίσκο υπηρεσίας, συναλλαγές που συνδέονται με όπλα ως παράγοντας κινδύνου ως προς τα προϊόντα/υπηρεσίες. • Παράρτημα III – Συμπερίληψη μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς τα ταμεία. • Παράρτημα VI – Κόκκινες σημαίες σχετικά με κρυπτοπεριουσιακά στοιχεία.
5.	2.11.2021	• §2.1.4. Ανεξάρτητη εσωτερική υπηρεσία ελέγχου βάσει της επάρκειας, αποτελεσματικότητας, καταλληλότητας και αναλογικότητας των εσωτερικών πολιτικών, ελέγχων και διαδικασιών. • §5.3.5. ο έλεγχος υποβάθρου και ιστορικού υποχρεωτικός στους υφιστάμενους πελάτες. • §5.5.1. αναγνώριση και επαλήθευση της νομικής υπόστασης των υφιστάμενων πελατών του οίκου.
6.	1.8.2022	• Αλλαγή αρίθμησης στις §§5.5.6, 5.5.7, 5.5.8
7.	1.12.2022	• §4.6.4. συμπερίληψη του δείκτη τρομοκρατίας
8.	17.7.2023	• §4.1.5. Αναφορά στις βέλτιστες πρακτικές σχετικά με την προσέγγιση βάσει κινδύνου.
9.	04.03.2024	• §2.1.4 εργασία ανεξάρτητης εσωτερικής υπηρεσίας ελέγχου γραπτή. Το συμβούλιο θα πρέπει να λάβει κατάλληλα μέτρα • §3.1.1 ο Λειτουργός Συμμόρφωσης θα πρέπει να είναι πιστοποιημένος σύμφωνα με τον Κανονισμό 6.700 • §3.2.1(μ) Διαγραφή • §4.1.1 Συμπερίληψη RBA σε επίπεδο οίκου • §4.1.6 Βήματα που πρέπει να ακολουθηθούν για το RBA • §4.6 Συμπερίληψη της Οδηγίας Κυρώσεων του ΣΕΛΚ • §4.9.3 Καταγραφή του RBA σε επίπεδο οίκου • §5.2.2 Προσθήκη του μητρώο πραγματικών δικαιούχων ρητών εμπιστευμάτων και παρεμφερών νομικών διευθετήσεων • §5.7.4 Συμπερίληψη των εργαλείων ανάλυσης blockchain στον πίνακα EDD • §5.9 Προσθήκη νέας παραγράφου για την ενδελεχή εξέταση των συναλλαγών

		• §5.9 που αναφερόταν στην εκτέλεση από τρίτα πρόσωπα είναι πλέον η §5.10 • §5.10 που αναφερόταν στους διακανονισμούς εξωτερικής ανάθεσης είναι πλέον η §5.11 • §5.12 που αναφερόταν στην αλλαγή επαγγελματικού διορισμού είναι πλέον η §5.12 • Προσθήκη του Πίνακα Τροπολογιών
--	--	--